

**T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI**

**ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN VE DENETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

2028 STRATEJİ VE VİZYON BELGESİ

Üst Yönetici Sunuşu

Ülkemizde ve dünyada çevrenin gelecek nesillerin de yaşayabileceği şekilde emanet edilmesi gerekliliği, çevrenin daha etkin korunması anlayışını kuvvetlendirmiştir. Bu bağlamda, Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü olarak,

- Çevresel etki değerlendirmesi ve stratejik çevresel değerlendirme çalışmalarını yapmak ve bu konuda gerekli kararları almak, izlemek ve denetlemek,
- Çevre kirliliğini önleme ve çevre kalitesini iyileştirmeye yönelik her türlü faaliyet ve tesisi izlemek, gerekli tedbirleri almak ve aldirmek, denetlemek, çevre izni ve lisansı vermek,
- Çevre kirliliğine neden olan faaliyet ve tesislerin emisyon, deşarj ve atıklar ile arıtma ve bertaraf sistemlerini izlemek ve denetlemek,
- Serbest bölgeler dâhil olmak üzere, ülke genelinde çevreye olumsuz etkileri olan atık ve kimyasallar ile hava kirliliği, gürültü, titreşim ve iyonlaştırıcı olmayan radyasyon ile ilgili faaliyetleri izlemek, yeraltı ve yerüstü sularına, denizlere ve toprağa olumsuz etkileri olan her türlü faaliyeti belirlemek, denetlemek, tehlikeli hallerde veya gerekli durumlarda faaliyetleri durdurmak,
- Temiz hava merkezlerinin kurulması ve yönetilmesiyle ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- Motorlu kara taşıtları egzoz emisyonlarının belirlenen standartlara uygunluğunu belgelemek, izlemek ve denetlemek,
- Alıcı ortamları izlemek, buna ilişkin altyapıyı oluşturmak, çevre kirliliği ile ilgili olarak ölçüm ve analiz ölçütlerini belirlemek, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak; çevreyle ilgili her türlü ölçüm, izleme, analiz ve kontroller yapacak laboratuvarlar kurmak, kurdurmak, bunların akreditasyon işlemlerini yapmak, yaptırmak; alıcı ortamlar konusunda ölçüm yapacak kuruluşları belirlemek,
- Her türlü atık bertaraf tesisine lisans vermek, bunları izlemek ve denetlemek,
- Bakanlığın görev alanına giren ürünlerin ilgili mevzuat ve teknik düzenlemelere uygunluğunu ve güvenilirliğini tespit etmek amacıyla denetim yapmak, yaptırmak, yetkili kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak,
- Çevre envanterini ve çevre durum raporlarını hazırlamak ve Avrupa Çevre Ajansı ile ilişkileri yürütmek,
- Görev alanına giren faaliyetleri izlemek ve denetlemek, uluslararası çalışmaları izlemek ve ulusal düzeyde uygulanmasını sağlamak,
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak,

alanlarında görevlerimizi en etkin şekilde icra ederek ülkemizin sürdürülebilir kalkınma ve toplumsal refahına katkı sunmaya çalışıyoruz.

2028 Strateji ve Vizyon Belgesi çalışması da çevre alanındaki dünyadaki değişen dinamiklere uyum sağlayıp öncülük etmek, ülkemiz ve toplumumuz başta olmak üzere tüm iç ve dış paydaşlarımızın bugün ve gelecek dönemdeki ihtiyaç ve beklentilerini en iyi şekilde karşılamak için gerekli dönüşümleri sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmanın hazırlanmasında katkı veren tüm iç ve dış paydaşlarımıza teşekkür eder, çalışmanın kurumumuza, paydaşlarımıza ve ülkemizin sürdürülebilir refahının artmasına katkı vermesini dilerim.

İÇİNDEKİLER

TABLolar VE ŞEKİLLER LİSTESİ.....	v
1. BİR BAKIŞTA STRATEJİ VE VİZYON BELGESİ.....	1
1.1. Misyon.....	1
1.2. Vizyon	1
1.3. Temel Değerler.....	2
1.4. Amaç ve Hedefler.....	2
1.5. Stratejik Amaçlar, Hedefler ve Faaliyetler	5
2. STRATEJİ VE VİZYON BELGESİ HAZIRLIK SÜRECİ.....	10
3. DURUM ANALİZİ	11
3.1. Kurumsal Tarihçe.....	11
3.2. Mevcut Amaç ve Hedeflerin Değerlendirilmesi	16
3.3. Mevzuat Analizi	17
3.4. Üst Politika Belgeleri Analizi.....	18
3.5. Program – Alt Program Analizi.....	23
3.6. Faaliyet Alanları ile Ürün ve Hizmetlerin Belirlenmesi.....	25
3.7. Paydaş Analizi.....	26
3.8. Kuruluş içi Analiz.....	32
3.8.1. Organizasyon Şeması.....	32
3.8.2. İnsan Kaynakları Yapısı ve Yetkinlik Analizi.....	33
3.8.3. Kurum Kültürü Analizi.....	37
3.8.4. Araç, Teknoloji ve Bilişim Altyapısı Analizi	38
3.8.5. Mali Kaynak Analizi.....	39
3.9. PESTLE (Dış Çevre) Analizi	40
3.10. GZFT Analizi	42
4. GELECEĞE BAKIŞ	43
4.1. Misyon.....	43
4.2. Vizyon	43

4.3. Temel Değerler.....	43
5. STRATEJİ GELİŞTİRME.....	43
5.1. Vizyon, Amaç ve Hedefler.....	43
5.2. Hedeflerden Sorumlu ve İş birliği Yapılacak Birimler	52
5.3. Maliyetlendirme	56
6. İZLEME VE DEĞERLENDİRME	61

TABLolar VE ŞEKİLLER LİSTESİ

Tablo.1.1. 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar Tablosu	2
Tablo.1.2. 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar ve Hedefler Tablosu	4
Tablo.1.3. 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Stratejik Amaçlar Hedefler Faaliyetler Tablosu	5
Tablo.3.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Bakanlık 2028 Stratejik Planında Sorumlu Olduğu Amaç ve Hedefler	16
Tablo.3.2. Mevzuat Analizi	17
Tablo.3.3. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü İçin Üst Politika Belgeleri Analizi	18
Tablo.3.4. Program-Alt Program Analizi Tablosu	23
Tablo.3.5. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Faaliyet Alanı-Ürün/Hizmet Listesi	25
Tablo.3.6. Paydaşların Önceliklendirilmesi	27
Tablo.3.7. Paydaş- Ürün/Hizmet Matrisi	27
Tablo.3.8. Personel Memnuniyet Anket Sonuçları	29
Tablo.3.9. Dış Paydaş Memnuniyet Anket Sonuçları	30
Tablo.3.10. ÇED Departmanlara Göre Personel / Yönetici Dağılımı	33
Tablo.3.11. THMM Personel / Yönetici Dağılımı	34
Tablo.3.12. Personelin Cinsiyetlere Göre Dağılımı	35
Tablo.3.13. Personelin Yaşa Göre Dağılımı	36
Tablo.3.14. Personelin İstihdam Şekline Göre Dağılımı	36
Tablo.3.15. Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı	36
Tablo.3.16. Personelin Hizmet Yılına Göre Dağılımı	36
Tablo.3.18. Araç Envanteri	38
Tablo.3.19. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Bilişim Uygulamaları	38
Tablo.3.20. Donanım Envanteri	39
Tablo.3.21. 2022, 2023 ve 2024 Yılı Ödenek Durumu	39
Tablo.3.22. 2024 Yılı Harcamalarının Ekonomik Sınıflara Göre Dağılımı	40
Tablo.3.23. 2024 Yılı Ekonomik Sınıflarına Göre Tahsis Edilen Ödenekler	40
Tablo.3.24. PESTLE (Dış Çevre) Analizi	40
Tablo.5.1. 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar Tablosu	43
Tablo.5.2. 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar ve Hedefler Tablosu	44
TABLO.5.3. 2028 STRATEJİ VE VİZYON BELGESİ AMAÇLAR HEDEFLER PERFORMANS TABLOSU	45
Şekil.3.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Organizasyon Şeması	32

KISALTMALAR ve TANIMLAR

ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü
GNMD	Genel Müdür
GNMY	Genel Müdür Yardımcısı
AYDB	Altyapı Yatırımları ÇED ve SÇD Dairesi Başkanlığı
EYDB	Endüstriyel Yatırımlar ÇED Dairesi Başkanlığı
ÇYDB	Çevre Yeterlik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
ÇEDB	Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı
İDDB	ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Dairesi Başkanlığı
İLDB	İzin ve Lisans Dairesi Başkanlığı
YHDB	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
LÖİDB	Laboratuvar Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı
THMM	Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü
TKŞM	Turizm ve Konut Yatırımları Şube Müdürlüğü
UKŞM	Ulaşım ve Kıyı Yatırımları Şube Müdürlüğü
EYŞM	Enerji Yatırımları Şube Müdürlüğü
SÇŞM	Stratejik Çevresel Değerlendirme Şube Müdürlüğü
AKŞM	Atık ve Kimya Tesisleri Şube Müdürlüğü
TGŞM	Tarım ve Gıda Tesisleri Şube Müdürlüğü
SYŞM	Sanayi Yatırımları Şube Müdürlüğü
PMŞM	Petrol ve Metalik Madenler Şube Müdürlüğü
ADŞM	Agrega ve Doğaltaş Madenler Şube Müdürlüğü
BLŞM	Belgelendirme Şube Müdürlüğü
ÇYŞM	ÇED Yeterlik Şube Müdürlüğü
ÇÇŞM	Çevre Yönetim Sistemi ve Çevre Etiketleri Şube Müdürlüğü
YTŞM	Yetkilendirme Şube Müdürlüğü
ÇBŞM	Çevre Bilgi Sistemleri Şube Müdürlüğü
AÇŞM	Avrupa Çevre Ajansı Şube Müdürlüğü
ÇRŞM	Çevre Durum Raporları Şube Müdürlüğü
ÇVŞM	Çevresel Veri Değerlendirme Şube Müdürlüğü
ÇİŞM	ÇED İzleme Şube Müdürlüğü
ÇDŞM	Çevre Denetimi Şube Müdürlüğü
PGŞM	Piyasa Gözetim ve Denetimi Şube Müdürlüğü
DŞŞM	Denetim Stratejisi Şube Müdürlüğü
EKŞM	Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü ve Denetimi Şube Müdürlüğü
HGŞM	Hava ve Gürültü İzinleri Şube Müdürlüğü
ASŞM	Atık Su İzinleri Şube Müdürlüğü
ELŞM	Endüstriyel Atık Lisansları Şube Müdürlüğü
ÖEŞM	Özel ve Evsel Atık Lisansları Şube Müdürlüğü
İİŞM	İthalat ve İhracat İzinleri Şube Müdürlüğü
BMŞM	Bütçe ve Mali İşler Şube Müdürlüğü
İŞŞM	İhale Koordinasyonu ve Satınalma Şube Müdürlüğü
BEŞM	Bilgi Edinme Şube Müdürlüğü
İEŞM	İdari İşler ve Eğitim Şube Müdürlüğü
SKŞM	Strateji ve Koordinasyon Şube Müdürlüğü
EAŞM	Evrak ve Arşiv Şube Müdürlüğü
ÇRLŞM	Çevre Referans Laboratuvarı Şube Müdürlüğü
YKŞM	Yeterlik ve Kalite Şube Müdürlüğü
STKŞM	Su ve Toprak Kirliliği İzleme Şube Müdürlüğü
HKİŞM	Hava Kalitesi İzleme Şube Müdürlüğü
EKİŞM	Endüstriyel Kirlilik İzleme Şube Müdürlüğü
PDŞM	Planlama ve Destek Şube Müdürlüğü

1. BİR BAKIŞTA STRATEJİ VE VİZYON BELGESİ

Günümüzde dünyanın gündeminde yer alan en önemli konuların başında “Çevre Sorunları” gelmektedir. Dünyadaki gelişmelere paralel olarak çevre konusu ülkemizde de halkın katılımı ile birlikte gün geçtikçe daha çok önem kazanmaktadır.

1983’de çıkarılan 2872 sayılı Çevre Kanunu’nda Çevre Bakanlığı’nın politikasının ana unsurlarından birisi; kirlenme sonrası temizleme yerine, günümüzde kabul gören çağdaş yaklaşımla, kirlenmeden önce araştırma ve inceleme yaparak gerekli tedbirleri almak, aldırma ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması olarak belirlenmiştir.

11.08.1983 tarih ve 18132 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren “Çevre Kanunu”nun 10. Maddesinde yer alan;

“Çevresel Etki Değerlendirilmesi; Madde 10- Gerçekleştirmeyi planladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler bir Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Raporu hazırlarlar. Bu raporda çevreye yapılabilecek tüm etkiler göz önünde bulundurularak çevre kirlenmesine sebep olabilecek atık ve artıkların ne şekilde zararsız hale getirilebileceği ve bu hususta alınacak önlemler belirtilir. Çevresel Etki Değerlendirme Raporunun hangi tip projelerde isteneceği, ihtiva edeceği hususlar ve hangi makamca onaylanacağına dair esaslar yönetmelikte belirlenir.” hüküm ile Türkiye’de ilk defa olarak bir faaliyetin gerçekleşmesinden önce bu faaliyetin yol açabileceği olumsuz etkilerin belirlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması yasal bir temele oturtulmuştur.

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü bir bakışta Strateji ve Vizyon Belgesi bileşenleri aşağıda verilmiştir.

1.1. Misyon

Çevreyi ve insan sağlığını korumak, kirliliği önlemek ve sürdürülebilir kalkınmayı sağlamaktır.

1.2. Vizyon

Daha yaşanabilir bir dünya için, önleyicilik ilkesi doğrultusunda ve katılımı esas alan bir yaklaşım ile çevrenin korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasını güvence altına almak

1.3. Temel Değerler

- İnsan Odaklılık
- Çevreye Duyarlılık ve Sürdürülebilirlik
- Bilgelik ve Erdem
- Adalet ve Hukukilik
- Bilimsellik ve Objektiflik
- Liyakat ve Ehliyet
- Şeffaflık ve Hesap verebilirlik
- Kapsayıcılık ve Eşitlik
- Yenilikçilik ve Çözüm Odaklılık
- İş Birliği ve Katılımcılık
- Güvenirlilik ve Saygınlık

1.4. Amaç ve Hedefler

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi temel amaçları Tablo.1.1.'de verilmiştir. Buna göre, 2028 vizyonu bağlamında, Tablo 1.1. de verilen amaçlar, Genel Müdürlüğümüzün temel vizyon amaçları arasında yer almaktadır. Diğer amaçlar bu ana vizyona ulaşmak için belirlenen önemli amaçlardır.

Tablo.1.1. 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar Tablosu

Amaç 1. Çevre Koruma ve Denetim	Çevre Korumasına Yönelik Planlama, Çevresel Etki Değerlendirme ve Denetim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi ve Hizmet Kapasitesinin Artırılması
Amaç 2. İzleme	Tüm Alıcı Ortamlardaki ve Kirletici Kaynaklarındaki Ölçüm ve İzleme Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi
Amaç 3. İyi Uygulamalar	Çevre kirliliği ölçüm ve izleme Standartlarının Geliştirilmesi ve İyi çevresel Uygulamaların Yaygınlaştırılması
Amaç 4. Belgelendirme	Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Belgelendirme, İzin ve Lisans Faaliyetleri ile Envanter ve Raporlama Hizmet Kalitesinin Geliştirilmesi
Amaç 5. Kurumsal Yönetim	Kurumsal Yönetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi

Tablo.1.2.'de 2028 strateji ve vizyon belgesi amaçlar ve hedefler tablosu verilmiştir. Buna göre, 2028 Vizyonuna ulaşmak için amaçlar ve hedefler birbirlerini karşılıklı etkileşim ve destekleme yönlerine sahiptir.

Tablo.1.2. 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar ve Hedefler Tablosu

Amaçlar	Hedefler
Amaç 1. Çevre Korumasına Yönelik Planlama, Çevresel Etki Değerlendirme ve Denetim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi ve Hizmet Kapasitesinin Artırılması	H.1.1 Türkiye Entegre Sürekli ÇED İzleme ve Denetim Merkezi Kurulması
	H.1.2 SÇD Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi, Çevre planlarının ve politikalarının geliştirilmesi
	H.1.3 Faaliyet ve ürünlerin çevre ile uyumunu sağlamak için stratejik çevresel değerlendirme süreçlerinin yaygınlaştırılması ve çevre denetimleri ile ÇED İzlemelerinin etkinliğinin artırılması
	H.1.4 ÇED Süreçleri ile İlgili Kamuoyu Algısının İyileştirilmesi
	H.1.5 Çevresel zararları önleme ve Caydırıcılığın Güçlendirilmesi
Amaç 2. Tüm Alıcı Ortamlardaki ve Kirlетici Kaynaklarındaki Ölçüm ve İzleme Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi	H.2.1 Çevre Hizmetleri Referans Laboratuvarının Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi
	H.2.2 Çevre alanında Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri ile çevresel teknolojilerin geliştirilmesi ve gerekli yapılanmanın oluşturulması
	H.2.3. Çevre alanında ulusal ve uluslararası ileri laboratuvar hizmetleri sunulması
	H.2.4 Çevresel performansın izlenmesi, erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesi
Amaç 3. Çevre kirliliği ölçüm ve izleme Standartlarının Geliştirilmesi ve İyi Çevresel Uygulamaların Yaygınlaştırılması	H.3.1 Çevre kirliliği ölçüm ve izleme Standartlarının Geliştirilmesi ve Ulusal standartların oluşturulması
	H.3.2 Çevresel Etki Eğitim, Bilgi ve Danışmanlık Merkezi Oluşturulması
	H.3.3 İyi Çevresel Uygulamaların Geliştirilmesi ve Desteklenmesi
Amaç 4. Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Belgelendirme, İzin ve Lisans Faaliyetleri ile Envanter ve Raporlama Hizmet Kalitesinin Geliştirilmesi	H.4.1 Ulusal Hava Kalitesi İzleme ve Yönetim Merkezi Kurulması
	H.4.2 Çevresel bilgi sistemlerinin, çevresel bilgi yönetiminin ve Avrupa Çevre Ajansı çalışmalarının geliştirilmesi
	H.4.3 Yeterlik Hizmetleri Belgelendirme Faaliyetlerinin Geliştirilmesi
Amaç 5. Kurumsal Yönetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi	H.5.1 Organizasyonel Yapılanmanın İyileştirilmesi ve Geliştirilmesi
	H.5.2 İnsan Kaynakları Yönetimi ve Politikalarının Güçlendirilmesi
	H.5.3 Kurumsal Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi ve Güçlendirilmesi
	H.5.4 Kurumsal Kaynak ve Destek Hizmetleri Kapasitesinin Geliştirilmesi

1.5. Stratejik Amaçlar, Hedefler ve Faaliyetler

Tablo.1.3.'te 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar Hedefler ve Temel Faaliyetler ile Performans Göstergeleri Tablosu verilmiştir.

Tablo.1.3. 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Stratejik Amaçlar Hedefler Faaliyetler Tablosu	
Amaç 1. Çevre Korumasına Yönelik Planlama, Çevresel Etki Değerlendirme ve Denetim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi ve Hizmet Kapasitesinin Artırılması	
H.1.1. Türkiye Entegre Sürekli ÇED ve Denetim Merkezi Kurulması	
F.1.1.1	Ulusal ve uluslararası düzeyde çevre alanında ileri entegre ÇED ve denetim teknolojilerinin geliştirilmesi
F.1.1.2	Yeni konular ve gelişen süreçlerle ilgili gerekli araştırmaların yapılarak yeni ÇED uygulamalarının projelendirilmesi ve uygulama entegrasyonunun sağlanması
F.1.1.3	Çevresel Risk İzleme ve Risk Yönetim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi
F.1.1.4	ÇED Performans İzleme ve Geri Bildirim Mekanizmasının oluşturulması
H.1.2 SÇD Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi, Çevre Duyarlı Plan/Programların Geliştirilmesi	
F.1.2.1	Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) İdari Yapılanması ve Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi
F.1.2.2	Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'ne tabi plan ve programlara stratejik çevresel değerlendirmesi uygulanması
F.1.2.3	SÇD süreçlerinin yaygınlaştırılması ve paydaşların SÇD kabiliyetlerinin artırılması
F.1.2.4	Ulusal Çevre Bilgi (ve Gözlem Ağı) Sistemi oluşturulması, Planlama, Stratejik Çevresel Değerlendirme ve Çevresel Etki Değerlendirmelerinde bütünsel olarak kullanımının sağlanması
F.1.2.5	İlgili paydaşların bilinçlendirilmesi ve SÇD sürecine etkin katılımının sağlanması
H.1.3 Faaliyet ve Ürünlerin Çevre ile Uyumunu Sağlamak İçin Çevre Denetimleri ile ÇED İzlemelerinin Etkinliğinin Artırılması	
F.1.3.1	E-denetim sisteminin mobil denetime uygun olarak geliştirilecek ve diğer çevre uygulamalarına entegrasyon çalışmalarının gerçekleştirilmesi
F.1.3.2	Matbu tutanak (kâğıt) kullanımının azaltılması amacıyla mobil denetime uygun olarak geliştirilmesi, mobil denetimin yaygınlaştırılması
F.1.3.3	Etkin bir çevre denetimi gerçekleştirilmesi amacıyla sektörel alanlar tespit edilerek, bu doğrultuda strateji belirlenmesinin sağlanması
F.1.3.4	Kirlilik baskısı altında olan alt havzalarda noktasal ve yayılı kaynaklı kirleticiler ile su kalitesinin iyileştirilmesi için alınması gereken ilave tedbirlerin belirlenmesi

F.1.3.5	Susurluk Havzasından Marmara Denizi'ne ulaşan karasal girdilerin online tespiti için, tüm havzayı temsil edecek noktada ve/veya noktalarda kurulan online izleme istasyon sayısının yeterli düzeye ulaştırılması
F.1.3.6	Çevre denetçilerinin kapasitelerini geliştirmek üzere sektörel uzmanlaşma eğitimi ve ihtisaslaşma yapılması
F.1.3.7	ÇED Raporları ve Süreçlerinin İyileştirilmesi
F.1.3.8	Vaka Bildirim Uygulamasının 81 İl Müdürlüğünde eğitimlerinin verilerek aktif olarak kullanılmasının sağlanması
H.1.4	ÇED Süreçleri ile İlgili Kamuoyu Algısının İyileştirilmesi
F.1.4.1	ÇED Süreçleri ile İlgili Gerekliliği ve Farkındalığı arttırma çalışmalarının yapılması
F.1.4.2	ÇED süreçlerine güven ve katılımın artırılması faaliyetlerinin geliştirilmesi
F.1.4.3	Karar alma mekanizmasına halkın ve diğer paydaşlarının katılımının sağlanması için katılım mekanizmalarının geliştirilmesi
H.1.5	Çevresel zararları önleme ve Caydırıcılığın Güçlendirilmesi
F.1.3.1	Çevreyi korumak için cezaların caydırıcılığının güçlendirilmesi
F.1.3.2	Çevre kirliliğine yol açan kurum ve kuruluşlarla ilgili hukuki düzenleme yapılması
F.1.3.3	Çocuklar ve Gençler için yıllık Çevre denetim alanında etkinlik ve eğitimlerin programlarının düzenlenmesi
Amaç 2. Tüm Alıcı Ortamlardaki ve Kirlетici Kaynaklarındaki Ölçüm ve İzleme Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi	
H.2.1	Çevre Hizmetleri Referans Laboratuvarının Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi
F.2.1.1	Çevresel ölçüm, analiz ve izleme altyapısının güçlendirilmesi Türkiye genelinde laboratuvar hizmetleri ihtiyaçlarının giderilmesi doğrultusunda kapasite geliştirme çalışmalarının yapılması
F.2.1.2	Çevre mevzuatının ve sektörün ihtiyaçlarına cevap verebilmek için yeni laboratuvar bölümleri kurulması
F.2.1.3	Çevre alanında Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri için gerekli teknik, idari ve organizasyonel altyapının güçlendirilmesi
H.2.2	Çevre alanında Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri ile çevresel teknolojilerin geliştirilmesi
F.2.2.1	Alıcı ortamlara etkinin azaltılması ve engellenmesi, doğaya deşarjın önlenmesi amacıyla atık yönetim uygulamalarının geliştirilmesi, kolaylaştırılması, yaygınlaştırılması Ar-Ge çalışmalarının yapılması
F.2.2.2	Çevre alıcı ortam ölçüm alanında kullanılan girdi/ürün ve hizmetler (cihazlar, materyaller ve hizmetler) için Yerli Üretimin Desteklenmesi ve Teşviki ile Çevre alanında ithalata bağımlı yüksek katma değerli ürünlerin yerli ikamesinin üretimini ve geliştirilmesini sağlayacak destekleyici faaliyetlerin yürütülmesi
F.2.2.3	Çevre alıcı ortam izleme sistemi ile ilgili yerli yazılım çözümleri geliştirilmesi
F.2.2.4	Çevresel Veri Havuzu ve İnovasyon Merkezi- Bakanlık tarafından yürütülen tüm çevre denetimi ve ÇED İzleme verilerinin kayıt altına alınması . Çevresel Etki verilerinin ilgili alanlarda kullanımı için veri yönetimi çalışmalarının yapılması
H.2.3	Çevre alanında ulusal ve uluslararası ileri laboratuvar hizmetleri sunulması

F.2.3.1	Akreditasyon kapsamına yeni parametrelerin eklenmesi, mevcut akreditasyon çalışmalarının (örnek: ulusal/uluslararası yeterlilik testlerine katılım, validasyon/verifikasyon çalışmaları, cihaz kalibrasyonlarının takibi vb.) sürdürülmesi
F.2.3.2	Ölçüm ve analiz kalitesinin üst seviyede tutulmasını sağlamak için ulusal/uluslararası yeterlilik testlerini ve personel yetkinliğini artırmaya yönelik eğitim çalışmalarına devam edilmesi
F.2.3.3	Yeterlik testleri ile ilgili düzenleyici kurum olma, yerli cihaz üretimlerinin ve ekipmanların yeterlilik sertifikasyonu faaliyetlerinin başlatılması (Yerli baca gazı ve hava kalitesi ölçüm cihazlarının sertifikalandırılması işlemlerinin yapılması)
F.2.3.4	Referans malzeme üretilmesi süreçlerine destek olunması
F.2.3.5	Laboratuvar Hizmetlerinin tüm bakanlığa entegrasyonunun sağlanması
H.2.4 Çevresel performansın izlenmesi, erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesi	
F.2.4.1	Çevre kirlilik erken uyarı sistemleri merkezinin kurulması ve önleyici sistem ve stratejiler Geliştirilmesi. İleri izleme tekniklerine başlanması
F.2.4.2	Çevresel Performans İndeksi bilgisinin oluşturulması (Sanayi Tesisleri Çevresel Performans İndeksinin (ÇPI) oluşturulması ve yayınlanması)
F.2.4.3	Erken uyarı sistemi ve ileri izleme teknikleri ile vatandaş biliminin oluşturulması
F.2.4.4	Susurluk Havzasından Marmara Denizi'ne ulaşan karasal girdilerin online tespiti
Amaç 3. Çevre kirliliği ölçüm ve izleme Standartlarının Geliştirilmesi ve İyi çevresel Uygulamaların Yaygınlaştırılması	
H.3.1 Çevre kirliliği ölçüm ve izleme Standartlarının Geliştirilmesi ve Ulusal Standartların Oluşturulması	
F.3.1.1	Ulusal ve uluslararası düzeyde çevre kirliliği ölçüm ve izleme standartları geliştirilmesi/uygulanması konusunda Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ile ve akreditasyon hizmetleri konusunda akreditasyon kurumu (TÜRKAK) ile birlikte çalışmak geliştirmek ve akreditasyon hizmetleri için çalışmalara başlanması ve gerekli yapılanmanın oluşturulması
F.3.1.2	Ülkemizde faaliyet gösteren endüstriyel sektörlerin incelenerek, sektörel deşarj kriterlerinin geliştirilmesine katkı sağlanması
F.3.1.3	Çevresel Göstergeler kitapçığı ve Çevre Sorunları Öncelikleri Raporu dokümanlarının modern teknoloji dahilinde yürütülmesi ve yayınlanması
F.3.1.4	Çevresel verilere ilişkin istatistik ve bülten çalışmalarının yetkin kurumlarla işbirliği halinde uluslararası standartlara uygun olarak yayınlanmasını sağlamak
H.3.2 Çevresel Etki Eğitim, Bilgi ve Danışmanlık Merkezi Oluşturulması	
F.3.2.1	Nitelikli insan kaynağı gelişim ortamının oluşturulması ve insan kaynaklarının güçlendirilmesi
F.3.2.2	Çevre alanında ulusal ve uluslararası tüm paydaşlara danışmanlık hizmeti sunulması
F.3.2.3	Çevre denetçilerinin sektörel yetkinliğinin artırılması, ihtisaslaştırılması, bilgi, beceri ve deneyimlerin paylaşılması amacıyla eğitim çalışmalarının yapılması
F.3.2.4	İlgili kamu kurumları için etki değerlendirme teknikleri konusunda eğitimler düzenlenmesi

	F.3.2.5	Yetkilendirme konusunda çalışan personelin kapasitesinin geliştirilmesi. Çevre konusunda çalışan Danışman Firmaların kapasitesi ve niteliklerinde iyileştirilmeler yapılması.
H.3.3 İyi Çevresel Uygulamaların Geliştirilmesi ve Desteklenmesi		
	F.3.3.1	Çevre etiket sisteminin yaygınlaştırılması, Yeni ürün ve hizmetlere yönelik kriterler belirlenerek, çevre etiketi uygulaması yapılacak ürün ve hizmet grubu sayısının artırılması
	F.3.3.2	İyi Çevresel Uygulamalar ile ilgili gençlerin ve çocukların farkındalığını artıracak eğitim ve katılım faaliyetleri düzenlenmesi
	F.3.3.3	“İyi Çevresel Uygulamaların” teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi
	F.3.3.4	Çevresel etkileri olan ana sektörler (Atık ve Kimya, Tarım ve Gıda Sanayi, Petrol ve Metalik Madenler, Agregat ve Doğaltaş, Turizm ve Konut, Ulaşım ve Kıyı, Enerji) için “iyi çevresel uygulamaların ”sektörel katkısının anlaşılması ve ilgili farkındalığın artırılması,
	F.3.3.5	Toplumsal iyi çevre duyarlılığını artıracak yayın, kamu spotu, film, Çevre Televizyon Radyo Kanalı Kurulması (Çevre RTV) vb. faaliyetlerin planlanması
	F.3.3.6	Çevresel etki değerlendirme konusunda Bakanlığımız, kamu kurumları, üniversitelerin kapasitelerinin geliştirilerek iyi uygulamaların paydaşlarla paylaşımının sağlanması
Amaç 4. Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Belgelendirme, İzin ve Lisans Faaliyetleri ile Envanter ve Raporlama Hizmet Kalitesinin Geliştirilmesi		
H.4.1 Ulusal Hava Kalitesi İzleme ve Yönetim Merkezi Kurulması		
	F.4.1.1	Temiz Hava Merkezleri (THM) yönetim sistemleri ve yapılanmasının revize edilmesi
	F.4.1.2	Temiz Hava Merkezi Müdürlüklerinin Kapasitelerinin Güçlendirilmesi
	F.4.1.3	Temiz Hava Merkez Müdürlükleri ile Bakanlık (Genel Müdürlük dışındaki) merkez teşkilatı arasındaki iletişim ve koordinasyonun güçlendirilmesi
	F.4.1.4	Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezine bağlı illerden, ihtiyaç duyulan illere, yeni hava kalitesi ölçüm istasyonlarının kurulması. Diğer bölgelerde ise, ihtiyaç analizi yapıldıktan sonra, yeni nesil portatif hava kalitesi ölçüm sistemleri ile ağıdaki istasyon sayısının artırılması
H.4.2 Çevresel bilgi sistemlerinin, çevresel bilgi yönetiminin ve Avrupa Çevre Ajansı çalışmalarının geliştirilmesi		
	F.4.3.1	Dijital dönüşüm çerçevesinde Sürekli İzleme Sistemi (SİM) yazılımında söz konusu modül sayılarının artırılması SİM kapasitesinin geliştirilmesi için çalışmalara başlanması
	F.4.3.2	Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Sistemi’ne dahil olacak endüstriyel faaliyetlerin belirlenmesi
	F.4.3.3	Dinamik yapıya sahip tüm izin ve lisans süreçlerinin entegre izlenip yürütüleceği yazılım geliştirilmesi
	F.4.3.4	Çevresel bilgi sistemlerinin, çevresel verinin değerlendirilmesinin, çevre durum raporlarının hazırlanmasının ve Avrupa Çevre Ajansı (AÇA) çalışmalarının geliştirilmesi için çalışmaların güçlendirilmesi
H.4.3 Yeterlik Hizmetleri Belgelendirme Faaliyetlerinin Geliştirilmesi		
	F.4.3.1	Yeterlik Hizmetleri Bilinçlendirme ve Eğitim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi

F.4.3.2	Daha nitelikli tesislere çevre izin ve lisanslı tesislerin kazandırılması, İşletmelerin Ülkemizin alıcı ortamlarına (hava, su, toprak) olumsuz çevresel etkilerinin azaltılarak, kalite değerlerinin artırılması, doğal kaynakların korunması ve ikincil hammadde miktarlarının artırılarak katma değeri yüksek ürünlere dönüştürülmesi
Amaç 5. Kurumsal Yönetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi	
H.5.1 Organizasyonel Yapılanmanın İyileştirilmesi ve Geliştirilmesi	
F.5.1.1	Kurumsal organizasyon yapısının iyileştirilmesi, görev, sorumluluk ve yetkilerle ilgili mevzuat gerekliliklerinin sağlanması
F.5.1.2	Sorumluluklar ve görevler ile ilgili sürdürülebilir, standart uygulama rehberlerinin hazırlanması
F.5.1.3	THM yapılanmasının güçlendirilmesi
F.5.1.4	SÇD yapılanmasının güçlendirilmesi
F.5.1.5	AR-GE ve İnovasyon için Organizasyon gerekliliklerinin oluşturulması ve Referans Laboratuvarı organizasyonel yapısının güçlendirilmesi
H.5.2 İnsan Kaynakları Yönetimi ve Politikalarının Güçlendirilmesi	
F.5.2.1	İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarının Güçlendirilmesi
F.5.2.2	İnsan Kaynakları Kapasitesinin Nitelik ve Nicelik Olarak İyileştirilmesi, Nitelikli personelin sürdürülebilirliğinin sağlanması için çalışmalar yapılması
F.5.2.3	İş yükünün personel ve birimler arasında dağılımının ve personel mali ve özlük hakları ile ilgili uygulamaların iyileştirilmesi
F.5.2.4	Mesleki /kişisel/Oryantasyon eğitimi faaliyetlerinin güçlendirilmesi
H.5.3 Kurumsal Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi ve Güçlendirilmesi	
F.5.3.1	Kurumsal Yönetim Sistemlerinin Geliştirilmesi ve Sürdürülebilirlik İçin Uygulama Rehberlerinin Hazırlanması. - Varlık Yönetimi ve Sorumluluğu (Bilgi ve Doküman Yönetimi, Bilgi Güvenliği) Sisteminin Güçlendirilmesi, · - Risk Yönetimi Sisteminin Geliştirilmesi, · - Süreç Yönetimi Sisteminin Güçlendirilmesi
F.5.3.2	Kurumsal Yönetim Sistemleri ile İlgili Olarak; Planlama, Uygulama, İzleme, Değerlendirme ve İyileştirme Faaliyetlerinin Geliştirilmesi
H.5.4 Kurumsal Kaynak ve Destek Hizmetleri Kapasitesinin Geliştirilmesi	
F.5.4.1	Dijitalleşme Çalışmalarının Artırılması
F.5.4.2	Bilişim teknolojileri yazılım ve donanım kaynaklarının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi
F.5.4.3	Makine-teçhizat, ekipman-malzeme kapasitesinin geliştirilmesi
F.5.4.4	Birimler arası koordinasyon, iş birliği ve iletişimin geliştirilmesi

2. STRATEJİ VE VİZYON BELGESİ HAZIRLIK SÜRECİ

Genel Müdürlüğümüz, faaliyet ve görev alanlarında bir yandan çevresel ve toplumsal en yüksek katma değeri yaratmayı hedeflerken diğer yandan kurumun tüm paydaşlarının refahını artıracak bir yönetim anlayışı çerçevesinde, 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi'nin katılımcı, demokrat, kapsayıcı ve tüm paydaşların beklentilerine doğrudan cevap verebilen bir anlayışla hazırlanması çalışmalarını başlatmıştır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi, Genel Müdürlük üst yönetiminin sahiplenmesi tüm çalışanların yakın ve yoğun katılımı ve dış paydaşların da görüşleri alınarak hazırlanmıştır.

Strateji ve Vizyon Belgesi hazırlanması sürecinde, iş takvimine bağlı olarak, iç ve dış paydaş görüşleri ve memnuniyet analizleri anketler, derinlemesine mülakat teknikleri, birim toplantıları, yöneticilerle ikili görüşmeler, çalıştaylar, birim sunumlar ve grup çalışmaları yapılmış ve tüm paydaşların beklentileri ve ihtiyaçları titizlikle ele alınarak hazırlanmıştır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Hazırlık Programı, Strateji ve Vizyon Belgesi hazırlama ekibinin çalışmaları neticesinde rapor haline getirilmiştir.

Strateji ve Vizyon Belgesi 2028, Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü üst yönetimi tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

3. DURUM ANALİZİ

3.1. Kurumsal Tarihçe

Bakanlığımız ve Genel Müdürlüğümüz bugünkü teşkilat yapısına ulaşıncaya kadar farklı evrelerden geçmiştir.

Çevre Alanında Kurumsallaşma

Çevrenin korunmasına ilişkin çeşitli kanunlarda yer alan hükümler, 1970’li yıllara kadar farklı bakanlık ve kuruluşlar tarafından kendi ilgi alanları ile alakalı olarak uygulanmıştır. Çevre alanında ilk bağımsız yapılanma ise 12.02.1973 tarihli ve 7/5836 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile “Çevre Sorunları Koordinasyon Kurulu”nun oluşturulmasıyla gerçekleştirilmiştir. Bu kurul daha sonra 16.04.1974 tarihli ve 7/8329 sayılı Kararname ile “Çevre Koordinasyon Kurulu”na dönüştürülmüştür.

Çevrenin korunmasına yönelik temel politikaların belirlenmesi, konuyla ilgili plan ve projelerin hazırlanması, bunların uygulanmasında ilgili bakanlık ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması amacıyla 27.07.1978 tarihli ve 7/16041 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile “Başbakanlık Çevre Örgütü” kurulmuştur. Ülkemizde çevre konularını bütünleşik olarak ele almak üzere 09.08.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu yürürlüğe girmiştir. 08.06.1984 tarihli ve 222 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Başbakanlığa bağlı, tüzel kişiliğe sahip, katma bütçeli bir kurum olarak *Çevre Genel Müdürlüğü* kurulmuş ve Çevre Kanunu’nu uygulamakla sorumlu kılınmıştır.

389 sayılı Çevre Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile çevre örgütlenmesi Müsteşarlık düzeyine çıkarılmıştır.

Çevre örgütlenmesi, her ülkenin kendi koşullarına göre biçimlenmektedir. Ülkemizde ise merkezi ve yerel düzeyde çok sayıda kuruluş çevreyle ilgilenmektedir. Çok sayıda birim arasında dağılmış bulunan görev ve yetkiler, uygulamada zaman zaman bir eşgüdüm sorunu da yaratmaktadır.

Yukarıda da yer verildiği üzere, hem çevre politikası oluşturmak hem de eşgüdüm sağlamak üzere ilk olarak 1978 yılında Başbakanlık Çevre Müsteşarlığı kurulmuş, 1984 yılında ise Çevreyle ilgili bu kurum Başbakanlığa bağlı bir genel müdürlüğe dönüştürülmüştür. Ardından, 1989’da yeniden müsteşarlık düzeyine yükseltilmiştir. 1991’de ise çevreden sorumlu kuruluş olarak Çevre Bakanlığı kurulmuştur.

1978 tarihinde kurulan 42. Hükümet’te ilk defa Çevreden Sorumlu Devlet Bakanlığı’na yer verilmiştir. Bakanlığın ilk kuruluşundan günümüze kadar adı birkaç kere değişikliğe uğramış veya başka bakanlıklarla birleşmeler yaşanmıştır.

- 1978 – 1991 yılları arasında “Devlet Bakanlığı” (Çevreden Sorumlu),
- 1991 – 2003 yılları arasında “Çevre Bakanlığı”,
- 2003 – 2011 yılları arasında “Çevre ve Orman Bakanlığı”,

2011– 2021 yılları arasında “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı”

2021 yılından günümüze kadar ise “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı” olarak adlandırılmıştır.

Bakanlık Dönemi-Çevre Bakanlığı

Çevre yönetimi ve örgütlenmesi düzeyinde en önemli gelişme 1991 yılında yaşanmıştır. 443 sayılı KHK ile bağımsız bir Çevre Bakanlığı kurulmuştur (RG: 21.08.1991, Sayı 20976).

21.08.1991 yılında yürürlüğe giren 443 sayılı “Çevre Bakanlığı’nın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” ile çevre konusu Türkiye’de bakanlık düzeyinde temsil edilmeye başlanmıştır. Çevre Bakanlığı’nın kuruluşuyla; 1973’ten beri sürdürülen, çevre konusunda merkezi örgütlenme çabaları yeni bir boyut kazanmıştır. Çevre örgütlenmesinin müsteşarlık düzeyinden bakanlık düzeyine yükseltilmesi, etkin çevre yönetimi ve politikaları için ilk bakışta ilerici bir adım olarak görülse de, uygulamaya yansımaları tartışma konusu olmuştur. Türkiye’de Bakanlık kurma ediminin, bir konuya önem vermenin karşılığı olarak algılandığını ileri süren Talu (2003, s. 58), Çevre Bakanlığı’nın var oluş sebebinin teknik değil politik nitelikte olduğunu altını çizmiştir. Buna ek olarak, çevrenin bakanlık düzeyinde temsilinin, çevreye verilen önemin bir göstergesi olacağını öne süren görüşlerin TBMM çatısı altında da karşılık bulması söz konusu olmuş; 1989 yılında oluşturulan Çevre Sorunları Araştırma Komisyonu’nun ağırlıklı görüşü de bu yönde olmuştur (Keleş vd., 2012, s. 493). 443 sayılı KHK’nın 4. maddesinde bakanlığın merkez örgütünün; ana hizmet birimleri ile danışma ve denetim birimleri ve yardımcı birimlerden oluşacağı anlatılmıştır. Bunun yanı sıra, 26. maddede, Yüksek Çevre Kurulu, Çevre Şurası ve Mahalli Çevre Kurullarından oluşan sürekli kurullar da bakanlık örgütü içerisinde tanımlanmıştır. Ancak KHK’da Bakanlığın, Bakanlar Kurulu kararı ile (92/3015 sayılı BK kararı) taşra örgütü kurmaya da yetkili olduğu belirtilmesine karşın bu örgütlenme ancak 1992 yılında 30 ili kapsayacak şekilde hayata geçebilmiştir (Budak, 2010, s. 308). Ayrıca, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü ve Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, Çevre Bakanlığı’na bağlı kuruluşlar olarak tanımlanmış ancak dönemim hükümeti Şubat 1992 yılında Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü’nü tekrar eski statüsüne kavuşturmuş ve Başbakanlığa bağlamıştır (Somersan, 2003, s. 22). Dolayısıyla Bakanlık düzeyinde gerçekleşen bu örgütlenme de merkezileşme odaklı olma “geleneğini” devam ettiren bir yaklaşımla şekillenmiştir. Buna ek olarak, kalkınmanın önceliklendirilmesi ve çevre konularının bu bağlamda “kontrol altında tutulması” yaklaşımı da sürekliliğini korumuştur. Öyle ki, Bakanlığın görevlerinin tanımlandığı kurallara bakılacak olursa; ilk başta, daha önceki tüzel düzenlemelerde de yer alan çevre korunması, çevrenin iyileştirilmesi, kirliliğin önlenmesi gibi konularla ilgili görevler göze çarpmaktadır. Ancak, bunlara ek olarak, ekonomik kaygıları çevrenin üzerinde görmek şeklinde yorumlanabilecek bazı kurallar da vardır. Örneğin; kararnamenin 2/c fıkrasında, Bakanlığa çevre düzeni planı

yapma yetkisi tanınırken, bu görevin gerçekleştirilmesinde ekonomik kararlarla ekolojik kararların bir arada düşünülmesine olanak verecek rasyonel doğal kaynak kullanımını sağlamak bir amaç olarak belirtilmektedir. Ayrıca, çevre düzeni planı yapma görevinin, dengeli ve sürekli kalkınma amacına uygunluğunun da aynı fıkrada vurgulanması, söz konusu sürekliliğin bir diğer göstergesini ortaya koymaktadır.

Yukarıda da aktarıldığı üzere Çevre Bakanlığı 21 Ağustos 1991 tarih ve 20967 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9 Ağustos 1991 tarih ve 443 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur. Çevre Bakanlığı’nın Taşra Teşkilatı 1992 yılında 30 ilde örgütlenmiştir. Günümüzde her il’de taşra teşkilatları mevcuttur. 2003 yılında ise Çevre Bakanlığı Orman Bakanlığı ile birleştirilmiştir.

Çevre ve Orman Bakanlığı

2003 yılında ise 4856 sayılı “Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” ile çevre yönetimi ve ormanların yönetimi birleştirilmiştir. Böylece, 01.05.2003 tarih ve 4856 sayılı Kanun ile Çevre ve Orman Bakanlığı kurulmuş ve 2011 yılına kadar faaliyetlerine bu yapı ile devam etmiştir.

Çevre ve Orman Bakanlığının ana hizmet birimleri içerisinde sekiz Genel Müdürlük yer almıştır. Bunlardan ÇED ve Planlama Genel Müdürlüğü’nün görevleri; ÇED ile ilgili çalışmaları yapmak ve yaptırmak, ülkenin çevre önceliklerini tespit etmek, kırsal ve kentsel alanla ilgili Bakanlığın koordinasyonu ile arazi kullanım kararlarına uygun olarak tespit edilen alanlarda uygulanacak koruma ve kullanma esaslarını belirlemek, çevre düzeni planlarını yapmak veya yaptırmak ve bu planların uygulanmasını sağlamak, çevre envanterini ve çevre durum raporlarını hazırlamak, Bakanlıkça verilecek diğer görevleri yapmak olmuştur.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

2011 yılının ortalarında Çevre ve Orman Bakanlığı’nda yeniden yapılanmaya gidilmiş, Çevre Bakanlığı 29 Haziran 2011’de Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile birleştirilerek, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı adını almıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 04.07.2011 tarihli ve 27984 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur. 24.06.2018 tarihinden itibaren Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmiş olup Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teşkilat, görev ve yetkileri 1 no.lu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden düzenlenmiştir. Bu aşamada Bakanlığın merkez teşkilatına Milli Emlak Genel Müdürlüğü ve Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü olarak 2 yeni genel müdürlük katılmıştır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 29 Ekim 2021 tarih ve 31643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 85) ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak, yerleşmeye, çevreye ve yapılaşmaya dair mevzuatı hazırlamak, kentsel dönüşüm çalışmalarını yürütmek, uygulamaları denetlemek, mesleki hizmetlerin gelişmesini sağlamak, çevre kirliliğini önlemek ve çevremizin ve doğanın korunmasını sağlamak ve iklim değişikliği etkileriyle mücadele etmek üzere yeniden yapılandırılmıştır. Bu kapsamda, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının teşkilat, görev ve yetkilerine; “çölleşme ve erozyonla mücadele” görevleri eklenmiş, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü Bakanlığın bünyesindeki merkezi birimleri arasına katılmış; Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile aynı Kararname ile kurulan İklim Değişikliği Başkanlığı da Bakanlığa bağlı kuruluşlar arasına dahil edilmiştir. Paris İklim Antlaşması’na taraf olunma sürecinde gerçekleşen bu değişiklik ile Bakanlığa ulusal ve bölgesel ölçekte planlama ve koordinasyon yetkileri verilmiştir.

ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü’nün Görev, Yetki ve İşlevleri

İlk olarak 1991 yılında Çevre Bakanlığı’na bağlı bir ana hizmet birimi olarak kurulan ve 2011 yılına kadar ÇED ve Planlama Genel Müdürlüğü adıyla faaliyetlerine devam eden birim, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın yapılanması ile de ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü adını almıştır.

644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığımız hizmet birimi olarak Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü’nün kurulması ile “*Dengeli ve sürekli kalkınma amacına uygun olarak ekonomik kararlarla ekolojik kararların bir arada düşünülmesine imkân veren rasyonel doğal kaynak kullanımını sağlamak üzere, kalkınma plânları ve bölge plânları temel alınarak çevre düzeni plânlarını hazırlamak veya hazırlatmak, onaylamak, uygulanmasını sağlamak*” görevi, Bakanlığımızın çatısı altında yeni kurulan bu birim tarafından üstlenilmiştir.

ÇED ve Planlama Genel Müdürlüğü adıyla faaliyet gösteren birimin;

- a) Çevresel etki değerlendirmesi ve stratejik çevresel değerlendirme çalışmalarını yapmak.
- b) Çevre envanterini ve çevre durum raporlarını hazırlamak.
- c) Dengeli ve sürekli kalkınma amacına uygun olarak ekonomik kararlarla ekolojik kararların bir arada düşünülmesine imkân veren rasyonel doğal kaynak kullanımını sağlamak üzere, kalkınma plânları ve bölge plânları temel alınarak çevre düzeni plânlarını hazırlamak veya hazırlatmak, onaylamak, uygulanmasını sağlamak.
- d) Ulusal çevre stratejisi ve eylem plânlarını yürütmek ve koordine etmek.

- e) Görev alanına giren faaliyetleri izlemek ve denetlemek, uluslararası çalışmaları izlemek ve ulusal düzeyde uygulanmasını sağlamak.
- f) Avrupa Çevre Ajansı ile ilişkileri yürütmek, gerekli çalışmaları yapmak.
- g) Bakanlık Makamınca verilen benzeri görevleri yapmak.

şeklinde sıralanan görevleri, ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü adı altında aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü,

10 Temmuz 2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnesi (Kararname Numarası =1) kapsamında;

MADDE 104 – (1) Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Çevresel etki değerlendirmesi ve stratejik çevresel değerlendirme çalışmalarını yapmak ve bu konuda gerekli kararları almak, izlemek ve denetlemek,
- b) Çevre kirliliğini önleme ve çevre kalitesini iyileştirmeye yönelik her türlü faaliyet ve tesisi izlemek, gerekli tedbirleri almak ve aldırarak, denetlemek, çevre izni ve lisansı vermek,
- c) Çevre kirliliğine neden olan faaliyet ve tesislerin emisyon, deşarj ve atıklar ile arıtma ve bertaraf sistemlerini izlemek ve denetlemek,
- ç) Serbest bölgeler dâhil olmak üzere, ülke genelinde çevreye olumsuz etkileri olan atık ve kimyasallar ile hava kirliliği, gürültü, titreşim ve iyonlaştırıcı olmayan radyasyon ile ilgili faaliyetleri izlemek, yeraltı ve yerüstü sularına, denizlere ve toprağa olumsuz etkileri olan her türlü faaliyeti belirlemek, denetlemek, tehlikeli hallerde veya gerekli durumlarda faaliyetleri durdurmak,
- d) Temiz hava merkezlerinin kurulması ve yönetilmesiyle ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- e) Motorlu kara taşıtları egzoz emisyonlarının belirlenen standartlara uygunluğunu belgelemek, izlemek ve denetlemek,
- f) Alıcı ortamları izlemek, buna ilişkin altyapıyı oluşturmak, çevre kirliliği ile ilgili olarak ölçüm ve analiz ölçütlerini belirlemek, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak; çevreyle ilgili her türlü ölçüm, izleme, analiz ve kontroller yapacak laboratuvarlar kurmak, kurdurmak, bunların akreditasyon işlemlerini yapmak, yaptırmak; alıcı ortamlar konusunda ölçüm yapacak kuruluşları belirlemek,
- g) Her türlü atık bertaraf tesisine lisans vermek, bunları izlemek ve denetlemek,

- ğ) Bakanlığın görev alanına giren ürünlerin ilgili mevzuat ve teknik düzenlemelere uygunluğunu ve güvenilirliğini tespit etmek amacıyla denetim yapmak, yaptırmak, yetkili kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak,
- h) Çevre envanterini ve çevre durum raporlarını hazırlamak ve Avrupa Çevre Ajansı ile ilişkileri yürütmek,
- ı) Görev alanına giren faaliyetleri izlemek ve denetlemek, uluslararası çalışmaları izlemek ve ulusal düzeyde uygulanmasını sağlamak,
- i) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak görevlerini yürütmektedir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi süreci, gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerin belirlenmesinde, olumsuz olabilecek etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin seçilen yer ile teknolojik alternatiflerin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları kapsamaktadır.

ÇED’ in temel amacı, bir projenin önemli çevresel etkilerini tespit etmek ve mümkün olduğunca projenin yapımına izin verilmesine yönelik bir karar alınmadan önce bu etkileri azaltmaya veya telafi etmeye yönelik önlemleri tasarlamaktır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi kavramı, 1983 yılında yürürlüğe giren Çevre Kanunu’nun 10. maddesi ile ülkemiz mevzuatına girmiştir. Bunu takiben 7 Şubat 1993 tarih ve 21489 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ilk “Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği” ile 1993’ten bu yana uygulanmaktadır. Halen yürürlükte olan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği ise 29.07.2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği Ek-1 Listesi kapsamındaki projelere yönelik “ÇED Olumlu Kararı” ya da “ÇED Olumsuz Kararı” Bakanlık tarafından, Ek-2 Listesi kapsamındaki projelere yönelik “ÇED Gereklidir” ya da “ÇED Gerekli Değildir” Kararı da Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından verilmektedir.

3.2. Mevcut Amaç ve Hedeflerin Değerlendirilmesi

Tablo.3.1.’de Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü’nün Bakanlık 2028 Stratejik Planında sorumlu olduğu amaç ve hedefler verilmiştir.

Tablo.3.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Bakanlık 2028 Stratejik Planında Sorumlu Olduğu Amaç ve Hedefler	
Amaç	Hedef
A 1. 2053 net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda çevre kalitesini iyileştirmek ve çevrenin sürdürülebilirliğini sağlamak.	H 1.4. Çevresel ölçüm, analiz ve izleme altyapısı güçlendirilecektir.
A 2. Yeşil kalkınmanın sağlanması için yatırım ve faaliyetlerin çevre ile uyumunu sağlamak, yatırım ortamının gelişmesini desteklemek	H 2.1.Faaliyet ve ürünlerin çevre ile uyumunu sağlamak için stratejik çevresel değerlendirme süreçleri yaygınlaştırılacak ve çevre denetimleri ile ÇED İzlemelerinin etkinliği artırılacaktır.

3.3. Mevzuat Analizi

Yasal yükümlülükler ve verilen hizmetler neticesinde öne çıkan tespitler ve buna bağlı olarak ortaya çıkan ihtiyaçlar Tablo.3.2’de analiz edilerek özetlenmiştir.

Tablo.3.2. Mevzuat Analizi			
Yasal Yükümlülük	Dayanak	Tespitler	İhtiyaçlar
1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile geniş sorumluluklar üstlenen Bakanlığımız; yeşil dönüşüm, dögüsel ekonomi, çevrenin yönetimi, tabiat varlıklarının korunması, planlama çalışmaları, güvenli yapılaşma, akıllı şehir uygulamaları ile planlı ve çevreye duyarlı şehirleşmeye ilişkin pek çok alanda gerçekleştirdiği hizmet ve faaliyetlerle çalışmalarına titizlikle ve ilgili kurumlarla koordinasyon içerisinde devam etmektedir.	1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 2872 sayılı Çevre Kanunu 3194 sayılı İmar Kanunu 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun 5543 Sayılı İskân Kanunu 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu 5393 sayılı Belediye Kanunu 5627 sayılı Enerji verimliliği Kanunu 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu 6831 Orman Kanunu 4122 Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberliği Kanunu 5403 Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu 4342 Mera Kanunu Diğer ilgili Yönetmelik, Tebliğ ve Genelgeler	2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi kapsamında yeşil kalkınmasını gerçekleştirmek üzere; Türkiye’nin Ulusal Katkı Beyanı çerçevesinde, ulusal koşullar gözetilerek sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim risklerine karşı uyum eylemlerinin güçlendirilmesine ve ülkemizde yeşil dönüşümün sağlanmasına yönelik ilgili tüm paydaşlarla işbirliği içinde yol haritaları hazırlanacak, mevzuat düzenlemeleri yapılacak ve kurumlar arası eşgüdüm sağlanacaktır.	İklim değişikliği ile mücadelede yeşil dönüşüm ve net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda ülkemizin hukuki altyapısının geliştirilmesi, Atıkların kaynağında ayrı toplanması ve sıfır atık uygulamalarının yaygınlaştırılması, Çevresel altyapı yatırımlarının özel sektörün desteği ile daha kısa sürede tamamlanması ve daha verimli bir şekilde işletilmesi sağlanarak atıksu ve atıklardan kaynaklı çevre kirliliğinin önlenmesi, Tabiatın ve biyolojik çeşitliliğinin korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması, Ağaçlandırma/bitkilendirme yoluyla iklim değişikliğiyle mücadelede kapsamında karbondioksiti emen yeni yutak alanlarının artırılması, bu konuda yapılacak çalışmaların çeşitlendirilmesi ve hayata geçirilmesi, Ülkemizde yürürlükte olan tüm planların bütünsel olarak e- Plan Otomasyon Sistemi üzerinde yer alabilmesi ve özellikle afet durumlarında planlara erişimin hızlandırılabilmesi, Akıllı şehirlere ilişkin ulusal standartların ve politikaların belirlenmesi, ülkede etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasının teşvik edilmesi ve eşgüdümünün sağlanması, - İmar planlaması süreçlerinde afet risklerinin dikkate alınması, - Yapı denetim çalışmalarının etkinliğinin artırılması, - Kentsel tasarım projelerinin niteliklerinin artırılması için süreç tanımının, araçların, yöntemlerin, ilkelerin belirlenmesi, amacıyla mevzuat düzenlemeleri yapılacaktır.
İşletmelerin Faaliyette bulunabilmeleri için; Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzin ve Lisans Belgesi düzenlemek.	Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünce hazırlanan hava, su ve atık yönetimini ilişkin ilgili mevzuat	İzin sonrası İzleme ve Periyodik Ölçümlerin İzlenmesi konusundaki yetki karmaşası	Söz konusu mevzuatın gözden geçirilmesi ve tereddütte kalan hususlara açıklık getirilmesi gerekliliği Söz konusu izlemelerle ilgili düzenlemeler yapılarak ilgili Genel Müdürlük /Başkanlıkça takip edilmesi-
İlgili mevzuat ile uygun bulunan atıkların/metal hurdaların/yakıtların ithalat ve ihracat izinlerine ilişkin iş ve işlemleri gerçekleştirmek	Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2024/3) Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Katı Yakıtların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2024/7) Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Metal Hurdaların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2024/23) Pil ve Akümülatörlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2024/15) Atık Yönetimi Yönetmeliği 2024/1 sayılı Atık İthalatı Uygulamaları Genelgesi	İthalat İhracat izinleri uygulamaları kapsamında politika belirleme konusunda yetki karmaşası	İthalat İhracat izinleri uygulamaları kapsamında yetki karmaşasının giderilmesi gerekmektedir

3.4. Üst Politika Belgeleri Analizi

Tablo.3.3.'te Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü için üst politika belgeleri analizi verilmiştir. Tabloda, doğrudan ve dolaylı ilgili konular yer almaktadır.

Tablo.3.3. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü İçin Üst Politika Belgeleri Analizi			
Belge	Kaynak	İlgili Bölüm/Ref	İlgili Kısım
Onikinci Kalkınma Planı (2024-2028)	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı	3.1.İstikrarlı Büyüme, Güçlü Ekonomi	357.5.Sınırdaki karbon düzenlemesi mekanizmasıyla ilgili sektörlerin emisyonlarının izlenmesi ve raporlanması konularında rehberlik faaliyetleri yürütülecektir.
		3.1.3.Ödemeler Dengesi	427.11. Sıfır kirlilik hedefine yönelik emisyonlarını azaltarak enerji ve kaynak verimli üretim yaptığını raporlayan tesislerin temiz üretim yaptıklarını gösterecek şekilde sertifikalandırılmaları sağlanacaktır.
		3.2.1.İmalat Sanayii	865.İklim risklerine karşı, uluslararası iklim değişikliği müzakereleri, Paris Anlaşması ve Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı çerçevesinde ulusal koşullar gözetilerek sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum eylemlerinin güçlendirilmesine yönelik ilgili tüm paydaşlarla işbirliği içinde yol haritaları hazırlanacak, mevzuat düzenlemeleri yapılacak ve kurumlar arası eşgüdüm sağlanacaktır.
		3.4.Afetlere Dirençli Yaşam Alanları, Sürdürülebilir Çevre	865.4.“Yeşil Mutabakat Eylem Planı” kapsamında sektörel yol haritaları güncellenecek, izleme ve değerlendirme sistemleri geliştirilecek ve mevzuat çalışmaları yürütülecektir.
			866.1.Sürdürülebilir tüketim ve üretime ilişkin mevcut en iyi çevresel uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.
			866.3.Tüm atıkların insan sağlığına ve çevreye olan zararlı etkilerinin en aza indirilebilmesi için havaya, suya ve toprağa salımına ilişkin gerekli tedbirler alınacaktır.
			866.4.Deniz çöplerine sebep olan atıkların kaynağında önlenmesi ve mevcut deniz çöplerinin deniz çevresine zararının engellenmesi amacıyla çalışmalar yürütülecektir.
			866.5.Çevre etiketi sistemi yaygınlaştırılacak, çevre dostu ürün ve hizmetlerin rekabet gücü artırılacaktır.
			867.Kimyasalların insan sağlığı ve çevreye olan etkilerini en aza indirecek şekilde etkin yönetimi sağlanacaktır.
			868.1.Tüm paydaşlara yönelik eğitim, bilinçlendirme ve kapasite geliştirme faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.
			871.Çevresel veri setleri ve göstergelerin uluslararası standartlara uygun olarak düzenli bir şekilde üretimi ve paylaşımı sağlanacak, izleme ve değerlendirme sistemleri geliştirilecektir.
		3.4.5.Çevrenin Korunması	871.1.1.Tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelerin getirdiği yükümlülükler çerçevesinde verilerin şeffaf, karşılaştırılabilir ve güvenilir bir şekilde sunulması kalitesinin artırılması ve raporlanmasına yönelik veri altyapısı geliştirilecektir.
			871.2.Tüm alıcı ortamlardaki çevresel izleme verilerinin değerlendirilmesi ve yönetimine yönelik altyapı geliştirilecektir.
			872.6.İklim değişikliğinin biyolojik çeşitlilik, ekosistem hizmetleri ve arazi tahribatı üzerindeki etkilerinin belirlenebilmesi için araştırma, izleme ve değerlendirme faaliyetleri sürdürülecektir.
			873.Hava kirliliğinin önlenmesi ve kalitesinin iyileştirilmesi için hava kalitesi yönetim uygulamaları geliştirilecektir.
			873.1.Sanayi, enerji ve ulaştırma sektörlerinden kaynaklanan hava kirliliğinin önlenmesi ve kalitesinin iyileştirilmesine yönelik hava kalitesi yönetim uygulamaları etkinleştirilecek ve emisyonların kontrolü sağlanacaktır.
			873.2.Hava kalitesi izlenmesine yönelik altyapı güçlendirilecek, bilgi ve iletişim teknolojileri kullanılarak envanter ve modellemeye yönelik kapasite geliştirilecek ve araştırmalar yapılacaktır.
			878.4.Ruhsatsız su kullanımı ve izinsiz deşarjlar engellenecek, cezai yaptırımlar caydırıcı hale getirilecektir.

Tablo.3.3. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü İçin Üst Politika Belgeleri Analizi			
Belge	Kaynak	İlgili Bölüm/Ref	İlgili Kısım
		3.4.Afetlere Dirençli Yaşam Alanları, Sürdürülebilir Çevre 3.4.6.Kentsel Altyapı	878.6.Atıksu arıtma tesislerinin yapımı ve işletilmesinde denetim, teknik bilgi ve kapasite eksikliği gibi mevcut engellerin giderilmesine yönelik çalışmalar hızlandırılacak, standartlara uygun işletilmesine ilişkin destek mekanizmaları ve atıksu arıtma tesisi çamuru bertarafı kapsamında alternatif sistemler geliştirilecek- tir.
			878.7.Maden sahası ruhsatları verilirken yeraltı sularına olabilecek olumsuz etkiler göz önünde bulundurulacak, yeraltı suyu kuyularına ait koruma bantları belirlenecek, kaçak kullanımların önüne geçilecek, yeraltı suyunun sürdürülebilir kullanımı sağlanacaktır.
			881.2.Atık yönetiminin her alanında veri tabanı oluşturulacak, izleme sistemi geliştirilecek ve çevrimiçi veri giriş sistemlerinin uyumu sağlanacaktır.
		3.5.Adaleti Esas Alan Demokratik İyi Yönetişim 3.5.4.Kamuda Stratejik Yönetim	942.Kamu idarelerinde strateji geliştirme birimlerinin kapasitesi güçlendirilecektir.
			943.Kamu idarelerinde iç kontrol sistemleri ve iç denetim uygulamalarının etkinliği güçlendirilecektir.
			947.Daha hızlı, kaliteli ve güvenilir kamu hizmeti sunulması, sunulan hizmetlerin anlaşılır biçimde duyurulması ile vatandaşlarla çift yönlü iletişim kurularak katılımcı demokrasi anlayışının geliştirilmesi sağlanacaktır.
		3.5.Adaleti Esas Alan Demokratik İyi Yönetişim 3.5.7.Kamuda İnsan Kaynakları	947.1.Kamu hizmetlerinin etkin tanıtımı yapılarak kamu hizmetlerine ilişkin farkındalık düzeyi artırılacaktır.
			959.Kamu sektöründe stratejik insan kaynakları yönetimi geliştirilecektir.
			959.2.Kamu sektöründe stratejik insan kaynakları planlaması uygulamalarının etkinliği artırılarak yaygınlaştırılacaktır.
			959.3.Kamu kurumlarında personel birimlerinin kullandıkları araç ve yöntemler iyileştirilerek idari ve teknik kapasiteleri geliştirilecektir.
			960.Kamu personelinin verimliliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılarak iyi uygulamalar yaygınlaştırılacaktır.
			960.2.Görevde yükselmeye uygulanan seçme yöntemleri liyakat esaslı teknikler gözetilerek geliştirilecektir.
			960.4.Kamu personeline yönelik eğitim ihtiyaç analizleri yapılarak hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim faaliyetlerinin etkinliğini artırmaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.
			960.5.Kamu çalışanlarının ikiz dönüşüme uyumunu sağlamak amacıyla farkındalığı artıracak ve beceri gelişimini sağlayacak karma/ uygulamalı eğitimlerin hazırlanması, ilgili platformlar üzerinden sunulması ve raporlanması süreçleri desteklenecektir.
			961.1.Kamu personelinin iş ve görevler açısından yetki ve sorumluluklarının belirlenmesine yönelik başta iş analizi çalışmaları gözetilerek uygun yöntemler geliştirilecektir.
			978.Ülkemizin önemli stratejik hedeflerinden biri olan AB üyeliğine ilişkin politikalar kararlılıkla uygulanacak ve AB müktesebatına uyum çalışmaları yürütülecektir.
			978.2.AB müktesebatına uyum çerçevesinde AB Komisyonu ile istişareler sürdürülecek, Alt Komite Toplantıları yapılacaktır.
2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Programı	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı		866.4. Deniz çöplerine sebep olan atıkların kaynağında önlenmesi ve mevcut deniz çöplerinin deniz çevresine zararının engellenmesi amacıyla çalışmalar yürütülecektir.
			866.4.1Deniz çöpleri yönetimi konusunda yasal boşluk değerlendirilmesi yapılacak, ilişkili mevzuat gözden geçirilecektir.
			866.4.2Denizlerimizde petrol ve diğer zararlı madde kaynaklı büyük çaplı kirliliklere etkin müdahale amacıyla, 5312 sayılı Kanun kapsamında hazırlanan 1 Ulusal ve 6 Bölgesel Acil Müdahale Planı güncellenecektir.
			866.5. Çevre etiketi sistemi yaygınlaştırılacak, çevre dostu ürün ve hizmetlerin rekabet gücü artırılabilecektir.
			866.5.1 15 ürün ve hizmet grubunda çevre etiketi kriteri geliştirilecektir.
			871.2. Tüm alıcı ortamlardaki çevresel izleme verilerinin değerlendirilmesi ve yönetimine yönelik altyapı geliştirilecektir.
			871.2.1 Sürekli İzleme Merkezinde modül sayısı 6'ya çıkarılacaktır.
			873.2. Hava kalitesi izlenmesine yönelik altyapı güçlendirilecek, bilgi ve iletişim teknolojileri kullanılarak envanter ve modellemeye yönelik kapasite geliştirilecek ve araştırmalar yapılacaktır.

Tablo.3.3. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü İçin Üst Politika Belgeleri Analizi			
Belge	Kaynak	İlgili Bölüm/Ref	İlgili Kısım
			873.2.1 Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağında yer alan istasyon sayısı artırılacaktır. 873.2.2 Hava kalitesinin iyileştirilmesi için ısıtma kaynaklı hava kirliliğinin azaltılmasıyla ilgili mevzuat güncellenecektir. 878.6. Atıksu arıtma tesislerinin yapımı ve işletilmesinde denetim, teknik bilgi ve kapasite eksikliği gibi mevcut engellerin giderilmesine yönelik çalışmalar hızlandırılacak, standartlara uygun işletilmesine ilişkin destek mekanizmaları ve atıksu arıtma tesisi çamuru bertarafı kapsamında alternatif sistemler geliştirilecektir. 881.2. Atık yönetiminin her alanında veri tabanı oluşturulacak, izleme sistemi geliştirilecek ve çevrimiçi veri giriş sistemlerinin uyumu sağlanacaktır. 881.2.1 Atıkların izlenmesi, raporlanması ve denetlenmesinin etkin olarak sağlanabilmesi amacıyla veri tabanı oluşturulacak, izleme sistemi geliştirilecek ve veri giriş sistemleri uyumlu hale getirilecektir.
2.4.4.Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri		Sudaki yaşam/ 14.1, 14.2, 14.3, 14.5	2025'e kadar özellikle karasal kökenli faaliyetlerden kaynaklanan, deniz çöplü ve gıda atıklarının dökülmesinden kaynaklanan su kirliliği de dâhil deniz kirliliğinin tüm biçimlerinin önlenmesi ve önemli ölçüde azaltılması
2028 Yılı Stratejik Planı	T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	Amaç 1. 2053 net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda çevre kalitesini iyileştirmek ve çevrenin sürdürülebilirliğini sağlamak. Amaç 2. Yeşil kalkınmanın sağlanması için yatırım ve faaliyetlerin çevre ile uyumunu sağlamak, yatırım ortamının gelişmesini desteklemek. Amaç 7. Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasitenin geliştirilmesini sağlamak.	H 1.3. Başta Marmara Denizi olmak üzere tüm denizlerimiz kara ve deniz kaynaklı kirleticilerden korunarak deniz suyu kalitesi iyileştirilecektir. H 1.4. Çevresel ölçüm, analiz ve izleme altyapısı güçlendirilecektir. H 1.5. Eğitim, yayın ve tanıtıcı programlar gerçekleştirilerek çevre bilinci geliştirilecektir. H 2.1. Faaliyet ve ürünlerin çevre ile uyumunu sağlamak için stratejik çevresel değerlendirme süreçleri yaygınlaştırılacak ve çevre denetimleri ile ÇED İzlemelerinin etkinliği artırılacaktır. H 7.1. Danışma, denetim ve destek kapasitesi geliştirilerek süreçlerin iyileştirilmesi sağlanacak, uluslararası ilişkilerin etkinliği artırılarak Bakanlığın kurumsal kimliği güçlendirilecektir. H 7.2. Bakanlığımızın dijital dönüşümü kapsamında bilişim altyapısının, teknolojik ve güvenlik ihtiyaçları ışığında daima güncel tutulması sağlanacaktır. H 7.3. Bakanlığımız personeline performans ve kariyerlerinin geliştirilmesi ile yetkinliklerinin artırılmasına yönelik mevzuat ve uygulama eğitimleri gerçekleştirilecektir.
2024 Yılı Performans Programı	T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	Faaliyetlere ilişkin açıklamalar	Türkiye'nin plan ve programlama sistemine Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) prosedürlerinin uygulanması, Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'nin Türkiye'de etkin bir biçimde hayata geçirilmesi için gerekli koşulların (yasal, kurumsal, idari ve teknik) oluşturulması hedeflenmiştir. ÇED sürecinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesinin sağlanmasıyla ilgili kurum, kuruluş ve halkın katkıları ile ÇED sürecinin şeffaflığı ve kamuoyunun bilgilendirilmesi sağlanmaktadır. ÇED başvurularının yönetmelik hükümlerinde yer alan süreler içinde sonuçlandırılması, stratejik çevresel değerlendirme konusunda kurumsal kapasite geliştirilmesi ve farkındalık artırması çalışmalarına katılanların ve kamu kurum/kuruluşları tarafından hazırlanan plan/programların SÇD'ye tabi tutulması için başvuruların değerlendirilmesi ve takibi amaçlanmaktadır.
İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030)	T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	Suy1. Havza ölçekli yönetim planlarının hazırlanması, mevcut yönetim planları kapsamındaki önlem, tedbir ve eylemlerin uygulanması ve takibi.	Aşağıda verilen eylem ile su kaynakları veri ve bilgi üretiminin artırılması kapsamında ulusal düzeyde standartlara uygun veri toplama, saklama, analiz ve paylaşımın gerçekleştirileceği bir su bilgi yönetim sisteminin oluşturulması; il düzeyinde atıksuların izlenmesi için Atıksu Bilgi Sistemine giriş yapan atıksu üreten tesislerin sayılarının artırılması; Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) ile kurulu kapasitesi 5.000 m3/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisleri çıkış sularını izleme çalışmalarının güçlendirilmesi; dere yataklarının korunması ve taşına sebebiyet verebilecek unsurların engellenmesi için dere yataklarına hafriyat atığı dökülmesinin önlenmesi ve yürütülen kontrollerin etkinliğinin artırılması amacıyla "Hafriyat Yönetim Bilgi Sistemi"nin yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Tablo.3.3. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü İçin Üst Politika Belgeleri Analizi			
Belge	Kaynak	İlgili Bölüm/Ref	İlgili Kısım
İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030)		Sanayi iklime uyum Stratejik hedef 1. Tetiklenen teknolojik riskler ve büyük endüstriyel kaza riski altındaki tesislerin tespit edilmesi ve öncelikli olarak uyum eylemleri geliştirilmesi.	SNY1. İklim değişikliği kaynaklı afetlerden tetiklenen teknolojik riskler ve/veya büyük endüstriyel kaza riski altındaki tesislerin iklim projeksiyonları ile etkilenebilirlik ve risk analizlerine göre yeniden değerlendirilmesi.
		Sanayi iklime uyum Stratejik hedef 2. Yatırım projeleri Öncesinde, iklim değişikliğinin yatırıma ve yatırımın iklime etkilerinin birlikte değerlendirilmesi ve izlenmesi.	SNY2. Her bir tesisin risk analizi ve acil durum planlarının iklim değişikliğine uyum kapsamında gözden geçirilmesi, gerekli güncellenmenin yapılması, öncelikli uyum eylemlerinin belirlenmesi ve belirlenen eylemlerin uygulanması
		Stratejik hedef 1. Kentlerin ve kentlilerin uyum kapasitelerinin ve dirençliliğinin artırılması.	SNY3. Yatırım teşvik mevzuatı ve uygulamalarının (yatırım yeri tahsis öncelikli olmak üzere) iklim değişikliğine uyum bakış açısı ile gözden geçirilmesi, karar ve izleme süreçlerinde sanayi sektörü genelinde yapılmış olan etkilenebilirlik ve risk analizlerinin dikkate alınması.
			SNY4. İklim değişikliği kaynaklı afetler ve iklim tehlikelerinden etkilenen sigortalı sanayi tesislerinin izlenmesi.
	T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İklim Değişikliği Başkanlığı		KNT4 Kent iklimi izleme istasyonları kurulmasının değerlendirilmesi
		Strateji s-s.3 İmalat sanayinde karbon ayak izinin düşürülmesi ve gsh başına co2-eşd yoğunluğunun azaltılması	S-S.3.5 Yeşil dönüşüme katkı sağlamak amacıyla sera gazı emisyon azaltımında kritik olan KOBİ'lerin tespit edilerek iklim performanslarına yönelik izleme sistemi oluşturulması
		Strateji u-s.2 Ulaştırma sektöründe verimliliğin artırılması	U-S.2.12 Ulusal karayolu yük taşımacılığı emisyon azaltımı yol haritasının hazırlanması
		Strateji u-s.4 Sektörün dekarbonizasyonu için gerekli altyapı faaliyetlerinin yapılması	U-S.4.1 Ulaştırma emisyon veri tabanının oluşturulması
		Strateji a-s.2 Atıkların geri dönüşüm ve geri kazanım oranının artırılması	A-S.2.1 Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı'nın sera gazı emisyon azaltım politikaları dikkate alınarak güncellenmesi
		Strateji a-s.9 Atık yönetiminde kullanılan taşıtlardan kaynaklanan sera gazı Emisyonlarının azaltılması	A-S.8.2 Farklı ürün ve hizmetler için çevre etiketi kriterlerinin belirlenmesi ve uygulamaların yaygınlaştırılması
		Strateji l-s.1 Ekosistemlerin korunması, sürdürülebilir yönetimi ve yutak alanların artırılması ile sera gazı tutumunun yıllık bazda düzenli olarak artırılması, ekosistem kaynaklı emisyonların azaltılması	L-S.1.6 Ormanlar ve diğer arazi kullanımlarına zarar verebilecek tüm uygulamalar sebebiyle ortaya çıkacak emisyonların engellenmesi için teknik ve yasal düzenleme çalışmalarının başlatılması
			L-S.1.9 Kentsel alanlara yakın ormanlarda, sulak alanlar ve çevresinde doğal yaşama ve ekosisteme zarar verebilecek insan faaliyetlerini sınırlamaya yönelik düzenlemelerin etkinliğinin artırılması
		Strateji l-s.3 Sektörün ar-ge ve inovasyon bakımından güçlendirilmesi için proje Desteklerinin 2030 itibarıyla 2020 seviyesinin iki katına çıkarılması	L-S.3.2 Sera gazı emisyon ve tutum hesaplamaları konusunda teknik altyapının güçlendirilmesi
			L-S.3.8 Uzun Dönemli Ekolojik İzleme Ağı, ICP Ormanları, Entegre Karbon Gözlem Sistemi (Integrated Carbon Observation System) ve benzeri ekosistem izleme ağlarına daha etkin katılımın sağlanması, yağış-akış süreçlerinin detaylı ve hassas izlenmesi ve analizi için uzun dönemli deneysel havza ve ekosistem izleme çalışmalarının teşvik edilmesi, ülkemizin farklı eko zonlarında yaygınlaştırılması

Tablo.3.3. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü İçin Üst Politika Belgeleri Analizi			
Belge	Kaynak	İlgili Bölüm/Ref	İlgili Kısım
		Strateji 1-s.4 Sektörde karbon yönetimi konusunda yetişmiş teknik eleman ve profesyonel sayısının artırılması	L-S4.9 AKAKDO sektöründe sera gazı emisyon ve tutum hesaplamaları ve uluslararası raporlama yükümlülükleri kapsamında teknik personel yetiştirilmesi
		Strateji 1-s.5 Akakdo sektörüne yönelik teknoloji altyapısının geliştirilmesi	L-S5.2 Arazi kullanımı konusunda emisyonların ve tutumların uzaktan algılama ve atmosferik modellerle tahminine ve doğrulamasına yönelik Ar-Ge kapasitesinin artırılması, özellikle uydu bazlı gözlem ve analiz sistemlerinin geliştirilmesi
2053 Ulaştırma ve Lojistik Ana Planı	T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	6.2.3 deniz ekosisteminin sürdürülebilirliği ve iklim değişikliği	• Gemi kaynaklı emisyonların azaltılmasına ilişkin yeni düzenlemelerin yapılması,
		6.2.7 enerji verimliliği ve çevresel duyarlılığın artırılması	• Denizlerde meydana gelebilecek radyoaktif kirliliklere karşı alınabilecek tedbir ve müdahale planlarının geliştirilmesi
		6.2.8 emniyet ve güvenliğin artırılması	• Tehlikeli maddelerin elleçlendiği veya geçici depolandığı kıyı tesisleri ve limanlarda düzenlemelerin ve denetimlerin artırılması
Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi (2024-2028)	T.C. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi	2.yeşil dönüşüm	2.2.1.Eylem: Tüm atıkların insan sağlığına ve çevreye olan zararlı etkilerinin en aza indirilebilmesi için havaya, suya ve toprağa salımına ilişkin gerekli tedbirler alınacaktır.
			2.3.1. Eylem Sürdürülebilirlik ve emisyon verilerinin sunumunda standardizasyon sağlanacak, bu veriler paylaşımına açılacaktır.
Enerji verimliliği 2030 Stratejisi ve II.Ulusal Enerji verimliliği Eylem Planı (2024-2030)	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Ulaştırma sektörü	2.5.2.Eylem: Sıfır kirlilik hedefine yönelik emisyonlarını azaltarak enerji ve kaynak verimli üretim yaptığını raporlayan tesislerin temiz üretim yaptıklarını gösterecek şekilde sertifikalandırılmaları sağlanacaktır. (Açıklama: 2010/75/AB Endüstriyel Emisyonlar Direktifi nin uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında AB Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol (EKÖK) Belgesi ile eş nitelikte olacak Sanayide Yeşil Dönüşüm Belgesi sistemi Kurulacaktır)
			U1-Ulaştırma Sektöründe Enerji verimliliğinin Artırılması İçin Etkin Teşvik Mekanizmalarının Geliştirilmesi Yürütülecek Faaliyetler : • Piyasaya sürülen tüm araçların CO2 emisyonu bilgilerinin kaydedildiği bir veri tabanı oluşturulacaktır.
			U2-Ulaştırma Sektörü verilerinin Dijitalleştirilerek Etkin İzleme Sistemlerinin Kurulması Yürütülecek Faaliyetler : • Araç tescil kayıt bilgileri, araç periyodik muayene ve emisyon ölçüm verileri, taşıt türü, yük ve yolcu taşıma bilgileri vb. ihtiyaç duyulan veriler işlenerek ulaşım modları, taşıt türleri ve kent özelinde taşıma ve emisyon raporları yıllık olarak yayımlanacaktır.
			U10-Hava Yolu Taşımacılığında Enerji verimliliğinin Artırılması Yürütülecek Faaliyetler : • Havayolu sektöründe uçuş/kişi başına emisyon takip sisteminin geliştirilmesi sağlanacaktır.

3.5. Program – Alt Program Analizi

Tablo.3.4.'te Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Program-Alt Program Analizi Tablosu verilmiştir.

Tablo.3.4. Program-Alt Program Analizi Tablosu			
Program	Alt Program	Tespitler	İhtiyaçlar
Sürdürülebilir Çevre ve İklim Değişikliği	Çevre Kirliliğinin Önlenmesi ve Koruma Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi	•Ülkemizin Paris İklim Anlaşmasına taraf olmasıyla; iklim değişikliği ile mücadele kapsamında çevre ve şehircilik çalışmalarında belirlenen hedefler doğrultusunda yeni bir sürece girilmiştir.	Belediye nüfusumuzun tamamına katı atık toplama hizmeti verilmesi için gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.
		Belirlenen hedeflere ulaşmak için toplum bilincini yeniden şekillendirecek ve artıracak projeler yapılmaktadır. 2053 Net Sıfır Emisyon, Yeşil Kalkınma, Şehirlerimizin Yeşil Dostu İklim Dönüşümü, Sıfır Atık vb. alanlarda toplumsal farkındalığı artıracak eğitim, etkinlik ve tanıtımlar planlanmaktadır.	Yerel yönetimlerin entegre atık yönetimi ve tesislerine ilişkin finansman ihtiyacının karşılanması ve teknik kapasitesinin güçlendirilmesi gerekmektedir.
		Kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı artırılmaktadır. 2022 yılı itibari ile bu yolla geri kazanım miktarı 11,70 milyon ton olarak tespit edilmiştir.	Atık su arıtma tesislerinin kurulması, yaygınlaştırılması ve bütüncül yönetiminin sağlanması için yürütülen çalışmaların tamamlanması gerekmektedir.
		Belediye nüfusumuzun %89,9'una atık su arıtma, %89'una atık yönetimi hizmeti verilmektedir.	Artılmamış hiçbir atıksu doğaya deşarj edilmemeli ve artılmış atık sular mümkün olan her yerde alanda yeniden kullanılmalı, uygulamaların yaygınlaştırılması konusunda AR-GE projeleri yapılmalıdır.
		Atık suların yeniden kullanım oranına ilişkin, 2023 yılı sonu için belirlenen %5 hedefi, yıl bitmeden sağlanmış olup;	Sıfır emisyon hedefleri doğrultusunda emisyonların azaltımına yönelik, uçucu organik bileşik emisyonların, ısınma kaynaklı emisyonların, tesis ve faaliyet kaynaklı emisyonların kontrolü konularında sektörel analiz yapılarak mevzuatın güncellenmesi gerekmektedir.
		%5,2'ye çıkarılmıştır.	Hava kalitesi yönetimine ilişkin kullanılan yazılım ve veri tabanlarının sürekliliği sağlanmalıdır.
		Çevre denetimleri etkin bir şekilde devam etmektedir.	Hava Kalitesinin İyileştirilmesi (HAP) Programı kapsamında ısıtmada yeşil dönüşüm için özellikle bireysel yakıt kullanımından vazgeçilerek bölgesel
		Ülkemizin taraf olduğu uluslararası hava kirliliği sözleşmesi gereklilikleri kapsamında hava kirleticileri emisyon envanteri yıllık olarak hazırlanmakta ve raporlanmaktadır.	
		Denizlerimiz karasal kökenli kirleticiler ve denizcilik faaliyetlerinden kaynaklanan kirlilik baskısı altında olup, özellikle Marmara Denizi'nde bu etkilerin azaltılması için eylem planı hazırlanmıştır.	Deniz ve kıyı alanlarına yapılan atık su deşarjlarının engellenmesi ve deniz çöpleri ile etkin mücadelenin artırılması gerekmektedir.
		12 ürün/hizmet grubunda çevre etiketi kriterleri yayımlanmıştır.	Çevresel göstergelere ilişkin veri kalitesinin artırılarak uyumlaştırılması ve tüm çevre denetimi verilerinin kayıt altına alınması gerekmektedir.

Tablo.3.4. Program-Alt Program Analizi Tablosu

Program	Alt Program	Tespitler	İhtiyaçlar
		12 firmaya çevre etiketi kullanıcısi ünvanı verilmiştir.	Çevre denetimleri, erken uyarı mekanizmasının kurulması ve çevresel planlama açısından Sürekli İzleme Merkezi SİM'in kapasitesinin geliştirilmesi gerekmektedir.
		Çevre Referans Laboratuvarı'nın teknolojik altyapı ve hizmet kalitesinin, emsalleri ile karşılaştırıldığında üst seviyede olduğu görülmektedir.	Çevre etiket sistemine yönelik farkındalığın artırılması ve çevre etiketinin ulusal ve uluslararası ortamda tanıtılması için çalışmaların yapılması gerekmektedir.

3.6. Faaliyet Alanları ile Ürün ve Hizmetlerin Belirlenmesi

Tablo.3.5.'te Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü faaliyet alanı–ürün/hizmet listesi verilmiştir.

Tablo.3.5. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Faaliyet Alanı–Ürün/Hizmet Listesi	
Ana Faaliyet Alanları	Ürün/Hizmetler
Denetim, ÇED İzleme, İzin ve Lisans Faaliyetleri	- Çevre denetimi ve ÇED İzleme - İdari yaptırım kararlarının uygulanması - Çevre denetçilerinin yetkilendirilmesi - ÇED taahhütlerinin izlenmesi ve denetimi - Çevre izin, çevre izin ve lisans belgesinin verilmesi (çevre izin, çevre izin ve lisans belgesi)
Ölçüm ve İzleme Faaliyetleri	- Alıcı ortam izleme raporları ve haritalarının hazırlanması - Hava kalitesi izleme ağının yaygınlaştırılması - Sürekli İzleme Merkezinin geliştirilmesi - Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Sistemi ile ulusal kirletici kaydının oluşturulması - Çevresel örneklerden; numune alınması, analiz edilmesi, raporlanması - Laboratuvarın mevcut akreditasyon çalışmalarının sürdürülmesi, akreditasyon kapsam genişletmeleri çalışmalarının yapılması - Numune alma, ölçüm ve analiz faaliyetlerinin sürdürülmesi - Numune alma konusunda çevre sektörüne verilen eğitimlerin sürdürülmesi - Çevre laboratuvarlarının yetkilendirme ve denetleme sürecinin e-yetkilendirme sistemi üzerinden yürütülmesi - Yetkili Çevre Laboratuvarlarına iş dağıtımının MELBES yazılımı üzerinden yapılması - Yetkili Çevre Laboratuvarlarına yeterlilik ve karşılaştırma testlerinin düzenlenmesi
Çevresel Etki Değerlendirmesi Faaliyetleri	- Çevresel etki değerlendirme faaliyetleri (ÇED olumlu/olumsuz belgesi/kararı, ÇED gereklidir/gerekli değildir belgesi/kararı, muafiyet ve kapsam dışı kararları - Stratejik Çevresel Değerlendirme faaliyetleri (SÇD'ye tabidir/tabi değildir kararı, Yetkili Kuruma yapılan SÇD Bildirimi)
Çevre Yeterlik Faaliyetleri	- ÇED yeterlik belgesinin verilmesi - Çevre danışmanlık firması yeterlik belgesi verilmesi - Çevre Yönetimi Hizmeti Yeterlik Belgesi verilmesi - Çevre Yönetim Birimi Yeterlik Belgesini verilmesi - Çevre Etiket belgesi verilmesi - Türkiye Çevre Etiket Sisteminin yaygınlaştırılması
Laboratuvar Yetkilendirme Uygulaması Üzerinden Belgelendirme Faaliyetleri	- Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarları Yeterlik Belgesi - Başvuru İnceleme ve Değerlendirme, - Eksiklik Bildirimi ve eksiklik giderimi, - Belgenin düzenlenmesi, - Belgenet ile belgenin ilgiliye gönderilmesi.
ÇED İzleme ve Çevre Denetimi, Yerinde İnceleme ve Denetim Faaliyetleri	- Yerinde İncelemenin ve denetimin planlanması ve komisyon oluşturulması, - Yerinde İncelemenin ve denetimin gerçekleştirilmesi, - Eksiklik ve uygunsuzlukların tespiti, - Tutanağın oluşturulması, - Düzeltilici faaliyetlerin incelenmesi ve kapatılması, - Görev raporu düzenlenmesi, - Denetim sonucuna göre ceza puanı uygulanması
Eğitim Faaliyetleri	- Eğitim tarihinin belirlenmesi, - Duyuru hazırlanması - İlgili Şube ve Daire ile koordineli olarak başvuruların değerlendirilmesi - Eğitimin gerçekleştirilmesi - Sınav sorusu hazırlanması ve sınavın düzenlenmesi - Sertifika ilanı edilmesi ve Bakanlığa bildirilmesinin takip edilmesi.

Yeterlilik Testi Faaliyetleri	• Yeterlilik Testi kapsam ve parametrelerinin belirlenmesi, • Laboratuvarların seçilmesi, • Katılımcılar için duyuru hazırlanıp ilan edilmesi, • Numunelerin hazırlanması ve dağıtımı, • Katılımcıların analiz sonuçlarının toplanması, • İstatiksel değerlendirme ve raporlamanın yapılması, • Raporun katılımcılara duyuru ile ilan edilmesi, • Başarısız sonuçların Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarları Yeterlik Yönetmeliği madde 35 çerçevesinde değerlendirilmesi ve askı süreçlerinin yürütülmesi.
MELBES Yazılımı ile İş Dağıtım Faaliyetleri	• MELBES sistemine yapılan taleplere ait soruların ve sorunların melbes@csb.gov.tr adresinden cevaplandırılması, • MELBES sistemi algoritmasının ve dağıtımının sürekli gözden geçirilmesi, • Elde edilen veriler doğrultusunda MELBES olurlarının hazırlanması ve yayınlanması.
Yazılım Faaliyetleri	• Laboratuvar yetkilendirme uygulaması ve MELBES yazılımlarının BKKT' ye sunulması, • Teknik şartnamelerin hazırlanması, • Yaklaşık maliyetlerin alınması, ihale komisyonu oluşturulması ve ihalenin düzenlenmesi, • Muayene kabul komisyonlarının oluşturulması, • Yazılımların teknik şartnameler doğrultusunda yürütülmesinin sağlanması, • Hakedişlerin oluşturulan komisyon tarafından yapılması
Çevre envanterini ve çevre durum raporlarını hazırlama faaliyetleri	• Çevre ile ilgili kullanılabilir veri ve bilgilerden raporlar hazırlamak/hazırlatmak, yayımlamak/yayımlatmak • İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak Çevre Durum Raporlarının; Ülke ve il düzeyinde, formatını ve hazırlama periyotlarını belirlemek, hazırlamak/hazırlatmak, değerlendirmek ve raporlamak, yayımlamak/yayımlatmak ve gerektiği durumlarda ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak. • Çevresel veriyi üreten kurum/kuruluşlarla birlikte Çevre göstergelerini belirlemek, kullanılabilir veri ve bilgileri ülke ve il düzeyinde ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak temin etmek, analizini yapmak, görselleştirmek, rapor hazırlamak ve yayımlamak/yayımlatmak. • Çevre Sorunlarının ülke ve il düzeyinde önceliklendirme çalışmalarını yapmak/yaptırmak ve raporlamak
Avrupa Çevre Ajansı ile ilişkileri yürütmek	• 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 104. Madde (h) bendi ile "AÇA ile ilişkileri yürütmek" görevini yürütmek

3.7. Paydaş Analizi

Paydaş analizi ile aşağıdaki alanlarda etkileşim, işbirliği yapılarak katma değer üretilmesi amaçlanmaktadır;

- Paydaşlarla etkili bir iletişim kurmak, İhtiyaç ve beklentilerini tespit etmek,
- Faaliyetlerinin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için stratejiler oluşturmak,
- Paydaşların birbirleriyle olan ilişkilerini ve olası çıkar çatışmalarını tespit etmek,
- Paydaşların güçlü ve zayıf yönleri hakkında fikir edinmek,
- Paydaşların hangi aşamada katkı sağlayacağını tespit etmek,

Bu etki ve önem derecesi kullanılarak paydaşlar beşli bir ölçeklendirme yöntemine tabi tutulmuştur. Bu kapsamda önceliklendirilen paydaşlar Tablo.3.6.'da verilmiştir.

Tablo.3.6. Paydaşların Önceliklendirilmesi				
Paydaşlar	İç/Dış	Önem Derecesi	Etki Derecesi	Önceliği
Cumhurbaşkanlığı	Dış	5	5	Çok Yüksek
Bakanlığın Bağlı ve İlgili Kuruluşları	İç/Dış	5	5	Çok Yüksek
Bakanlıklar ile Bağlı ve İlgili Kuruluşları	Dış	5	5	Çok Yüksek
Valilikler	Dış	5	5	Çok Yüksek
Yerel Yönetimler	Dış	5	5	Çok Yüksek
ÇED/Çevre Yönetimi Hizmeti verenler/ Yetkili Çevre Laboratuvarları, Ölçüm Yapılan Tesisler	Dış	5	5	Çok Yüksek
Yapı Malzemesi Üreticileri, Yapı Denetim Kuruluşları	Dış	5	5	Çok Yüksek
Sivil Toplum Kuruluşları, Meslek Odaları ve Sendikalar	Dış	5	5	Çok Yüksek
Müşavirlik Firmaları	Dış	4	5	Yüksek
Akademik Kurumlar	Dış	4	5	Yüksek

Tablo.3.7.'de Paydaş- Ürün/Hizmet Matrisi verilmiştir.

Tablo.3.7. Paydaş- Ürün/Hizmet Matrisi										
Faaliyetler	Ürün/Hizmetler	Paydaşlar								
		Cumhurbaşkanlığı	Bakanlığın Bağlı ve İlgili Kuruluşları	Bakanlıklar ile Bağlı ve İlgili Kuruluşları	Valilikler	Yerel Yönetimler	ÇED/Çevre Yönetimi Hizmeti verenler	Yapı Malzemesi Üreticileri, Yapı Denetim Kuruluşları, Müşavir Firmaları	Sivil Toplum Kuruluşları, Meslek Odaları ve Sendikalar	Akademik Kurumlar
Denetim, İzin ve Lisans Faaliyetleri	Çevre denetimi		•	•	•	•	•			
	İdari yaptırım kararlarının uygulanması		•	•	•	•	•			
	Çevre denetçilerinin yetkilendirilmesi		•	•	•	•	•			
	ÇED taahhütlerinin izlenmesi		•	•	•	•	•			
	Çevre izin, çevre izin ve lisans belgesinin verilmesi (çevre izin, çevre izin ve lisans belgesi)		•	•	•	•	•			
Ölçüm ve İzleme Faaliyetleri	Alıcı ortam izleme raporları ve haritalarının hazırlanması		•	•	•	•	•		•	•
	Hava kalitesi izleme ağınyaygınlaştırılması		•	•	•	•	•		•	•
	Sürekli İzleme Merkezinin geliştirilmesi		•	•	•	•	•		•	•
	Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Sistemi ile ulusal kirletici kaydının oluşturulması		•	•	•	•	•		•	•
	Laboratuvarın mevcut akreditasyon çalışmalarının sürdürülmesi, akreditasyon kapsam genişletmelerinin çalışmalarının yapılması,		•	•	•	•	•		•	•

Tablo.3.7. Paydaş- Ürün/Hizmet Matrisi

Faaliyetler	Ürün/Hizmetler	Paydaşlar								
		Cumhurbaşkanlığı	Bakanlığın Bağlı ve İlgili Kuruluşları	Bakanlıklar ile Bağlı ve İlgili Kuruluşları	Valilikler	Yerel Yönetimler	ÇED/Çevre Yönetimi Hizmeti Verenler	Yapı Malzemesi Üreticileri, Yapı Denetim Kuruluşları, Müşavir Firmalar	Sivil Toplum Kuruluşları, Meslek Odaları ve Sendikalar	Akademik Kurumlar
	Yeterlilik ve karşılaştırma testlerine katılım sağlanması		•	•	•	•	•		•	•
	Çevre laboratuvarlarının yetkilendirme süreci e yetkilendirme sisteminin uygulanması		•	•	•	•	•		•	•
Çevresel Etki Değerlendirmesi Faaliyetleri	Çevresel etki değerlendirmesi (ÇED olumlu/olumsuz belgesi/kararı, ÇED gereklidir/gerekli değildir belgesi/kararı; Stratejik Çevresel Değerlendirmesi faaliyetleri (SÇD'ye tabidir/tabi değildir kararı, Yetkili Kuruma yapılan SÇD Bildirimi)		•	•	•	•	•		•	•
Çevre Yeterlilik Faaliyetleri	ÇED yeterlilik belgesinin verilmesi		•		•		•			
	Çevre Yönetim Birimi Yeterlilik Belgesi verilmesi		•		•		•			•
	Çevre Danışmanlık Firması Yeterlilik Belgesi verilmesi		•		•		•			•
	Çevre Yönetimi Hizmeti Yeterlilik Belgesi verilmesi		•		•		•			
	Türkiye Çevre Etiket Sisteminin yaygınlaştırılması ve çevre dostu ürünlerin/hizmetlerin yaygınlaştırılması			•					•	•
	Coğrafi veri standartlarının belirlenmesi ve geliştirilmesi		•	•	•	•				
	Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminin e- devlete taşınmasına ilişkin altyapı kurulumu ve işletimi		•	•						
	Coğrafi yazılımların geliştirilmesi, idamesi ve bakımı		•	•						
	Coğrafi veri analiz teknikleri konusunda güncel teknolojilerin takip edilmesi ve Ar-Ge faaliyetlerinin yürütülmesi		•	•						•
	Ulusal coğrafi bilgi altyapısı kapsamında oluşturulan program,		•	•	•	•				•

Tablo.3.8.'de Personel Memnuniyet Anket Sonuçları verilmiştir.

Tablo.3.8. Personel Memnuniyet Anket Sonuçları	
Memnuniyet Göstergeler	Puan
Yapılan İş, Yetki, Sorumluluk, Görev Tanımları ve İş yükü	65.8
Uzmanlık Alanınıza ve Yetkinliklerinize uygun işlerde görevlendirilmenizde memnuniyet düzeyiniz	67.4
Görev tanımınızın net ve anlaşılır olmasına yönelik memnuniyet düzeyiniz	67.6
Görev tanımı kapsamında çalışma durumu ile ilgili memnuniyet düzeyiniz	68.0
İşiniz ile ilgili yetki/sorumluluk dengesinin yeterliliğine yönelik memnuniyet düzeyiniz	67.0
Genel Müdürlüğümüzde iş yükü ve stres düzeyinin yüksekliği konusunda memnuniyet düzeyiniz	64.6
İş yükünüzün sektör ortalamasına uygunluk düzeyi	67.6
İş yükünün adaletli dağıtımından memnuniyet düzeyiniz	61.4
Yetki ve görev dağılımındaki dengeden memnuniyet düzeyiniz	62.0
Çalışma ortamı, iş birliği ve iletişim	66.0
Fiziki koşullar ve çalışma ortamından memnuniyet düzeyiniz	66.4
İş için gerekli donanım ve teçhizatın yeterliliğinden memnuniyet düzeyiniz	67.0
İşiniz ile ilgili prosedürler, dokümanlar, kurallar ve koşullardan memnuniyet düzeyiniz	67.6
Genel Müdürlüğümüzde birimler ve çalışanlar arasında iş birliğinden memnuniyet düzeyiniz	64.6
Genel Müdürlüğümüzde birimler arasında iletişim kanallarının etkinlik ve verimlilik düzeyi	63.6
Genel Müdürlüğümüzde çalışanlar arasında iletişim kanallarının etkinlik ve verimlilik düzeyi	64.8
İşlerin etkin yapılmasında iş süreçleri ve standartlarının yeterlilik düzeyi	66.6
İşlerin etkin yapılmasında iş süreçleri ve standartlarına çalışanların uyum gösterme düzeyi	67.4
İşlerin etkin yapılmasında ekip çalışması ruhunun yaşatılma düzeyi	65.8
Beklenmedik durumlar karşısında çözüm mekanizmalarının yeterlilik düzeyi	65.8
Kariyer Yönetimi	53.2
Atama ve Yükseltme Sisteminin etkinliği ve adaletine yönelik memnuniyet düzeyiniz	53.4
Benzer iş kollarına göre, kariyerinizde ilerleme fırsatlarının yeterliliğinden memnuniyet düzeyiniz	53.0
Mali, Sosyal ve Yasal Haklar	56.2
Yasal haklarınızın korumasına yönelik memnuniyet düzeyiniz	63.0
Benzer iş kollarına göre mesai saatleri ve çalışma düzeninden memnuniyet düzeyiniz	69.8
Benzer iş kollarına göre çalışanlara sağlanan ücret vb mali hakların yeterliliğinden memnuniyet düzeyiniz	53.0
Benzer iş kollarına göre çalışanlara sağlanan sosyal hakların yeterliliğinden memnuniyet düzeyiniz	51.8
Maaş/ücretlerin/Ek ödemelerin adaletinden memnuniyet düzeyiniz	46.4
Genel Müdürlüğümüzün aile ve kişisel hayata sağladığı destek düzeyi	57.2
Genel Müdürlüğümüzün iş ve yaşam dengesine katkı düzeyi	59.8
Sosyal etkinliklerin yeterlilik düzeyi	48.8
Mesleki/Kişisel Eğitim ve Geliştirme	55.0
Kişisel gelişim imkânları için memnuniyet düzeyiniz	55.2
Mesleki gelişim imkânları için memnuniyet düzeyiniz	54.8
Performans Yönetimi	58.0
Genel Müdürlüğümüzün kurumsal performans sisteminden memnuniyet düzeyiniz	61.2
Genel Müdürlüğümüzün insan kaynakları performans sisteminden memnuniyet düzeyiniz	59.6
Genel Müdürlüğümüzün başarı ödüllendirme/takdir mekanizması için memnuniyet düzeyiniz	53.0
Katılımcılık ve Fikirlerin Desteklenmesi	61.8
Genel Müdürlüğümüzün görüşlerinizi desteklemesinden memnuniyet düzeyiniz	61.6
Karar alma süreçlerine katılımınızı sağlayan imkânlar için memnuniyet düzeyiniz	61.0
Genel Müdürlüğümüzde yeni fikir ve görüşlerin desteklenmesi ve uygulanmasına yönelik yeterlilik düzeyi	60.2
Bilgi ve becerilerinizi işinize aktarabilme konusunda memnuniyet düzeyiniz	65.0
Genel Müdürlüğümüzde karar süreçlerine çalışanların katılımını desteklenmesi için yeterlilik düzeyi	61.0

Tablo.3.8. Personel Memnuniyet Anket Sonuçları	
Memnuniyet Göstergeleri	Puan
Çalışan Bağlılığı	61.4
Genel Müdürlüğümüzün çalışanları insani ve yasal haklarını korumaya yönelik hassasiyet düzeyi	64.2
Genel Müdürlüğümüzün çalışanların mesleki ve kişisel gelişimine katkı sunmada hassasiyet düzeyi	61.2
Genel Müdürlüğümüzde ömür boyu çalışabileceğinize dair inancınız	60.8
Genel Müdürlüğümüzde kariyer yapmayı başkalarına tavsiye etme düzeyiniz	60.0
Genel Müdürlüğümüzde kariyerinizde ilerleyebileceğinize dair inancınız	55.8
Genel Müdürlüğümüze genel güven düzeyiniz	65.4
Genel Müdürlüğümüzde kendinizi saygın ve değerli hissetme konusunda memnuniyet düzeyiniz	62.0
Kurumsal Yapı ve Yönetim Anlayışı	64.4
Genel Müdürlüğümüzün organizasyonel yapısının işlerin etkin ve verimli yapılmasına uygunluk düzeyi	64.6
Kurumsal yönetim anlayışının işlerin etkin ve verimli yapılmasına uygunluk düzeyi	64.6
Yönetimin çalışanların mesleki ve kişisel eğitim/gelişim çabalarını desteklemesinden memnuniyet düzeyiniz	61.4
Yönetimin çalışanları moral ve motivasyon açısından desteklemesinden memnuniyet düzeyiniz	59.2
İşiniz ile ilgili yöneticinizle aranızda bilgi edinme, bilgi paylaşımı yeterliliği konusunda memnuniyet düzeyiniz	69.4
Sorunlarınızı yöneticilerinize kolayca iletebilmekten memnuniyet düzeyiniz	70.6
Destek, yetki devri, takdir etme ve geliştirme mekanizmalarının etkin çalışma düzeyi	61.8
İşinizle ilgili hedeflerinizin belirlenmesi konusunda memnuniyet düzeyiniz	62.6
İşinizi planlama, koordinasyon ve yürütme konusunda aldığınız destek konusunda memnuniyet düzeyiniz	65.0
Sorunlarınıza makul zamanda çözüm üretilme konusundan memnuniyet düzeyiniz	63.6
Genel Müdürlüğümüzde insani yetenekleri tespit etme, Genel Müdürlüğümüze bağlama ve değerlendirilmesine yönelik mekanizmaların etkin çalışma düzeyi	58.4
Genel Müdürlüğümüzde genel olarak profesyonel çalışma iklimi için memnuniyet düzeyiniz	62.6
Genel Müdürlüğümüzün yeni gelişmelere uyum sağlamasından memnuniyet düzeyiniz	63.8
İşinizle ilgili sonuçlar için geri bildirim alma konusunda memnuniyet düzeyiniz	64.0
Genel Müdürlüğümüzde farklı cinsiyet, inanç, dünya görüşü vb alanlarda personele yönelik eşitlik politikası uygulama düzeyi	68.6
Genel Müdürlüğümüzün topluma/çevreye katkı sunmak için gösterdiği hassasiyet düzeyi	70.0
Genel Memnuniyet Göstergeleri	71.4
Genel Müdürlüğümüzde çalışmaktan genel memnuniyet düzeyiniz	71.2
Biriminizde çalışmaktan genel memnuniyet düzeyiniz	72.6
Yaptığınız işten genel memnuniyet düzeyiniz	70.6

Tablo.3.9.'da Dış Paydaş Memnuniyet Anket Sonuçları verilmiştir.

Tablo.3.9. Dış Paydaş Memnuniyet Anket Sonuçları	
Memnuniyet Göstergeleri	Puan
Genel Ortalama	76.2
Genel Müdürlüğümüzün, biriminizle yüksek katma değerli iş birlikleri geliştirilmesine yönelik katkı düzeyi	74.0
Genel Müdürlüğümüzün, biriminizle iş birliklerini etkin ve verimli bir şekilde yürütmesine yönelik katkı düzeyi	74.6
Genel Müdürlüğümüz ile iş birliğinizin biriminiz genel performansına katkı düzeyi	73.8
Genel Müdürlüğümüz ile iş birliğinizin biriminiz kalite ve iş süreçlerinizin iyileşmesine katkı düzeyi	74.0
Genel Müdürlüğümüz ile iş birliğinizin biriminiz topluma/çevreye yönelik katkılarınıza destek düzeyi	76.0
Genel Müdürlüğümüzün paydaşlarının beklenti ve gereksinimlerini düzenli ölçme ve karşılama düzeyi	74.2

Tablo.3.9. Dış Paydaş Memnuniyet Anket Sonuçları

Memnuniyet Göstergeleri	Puan
Genel Müdürlüğümüzün güvenilirlik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve etik davranış alanlarındaki hassasiyet düzeyi	76.2
Genel Müdürlüğümüzün kurumsal yönetim ve sürdürülebilir gelişim yeterlilik düzeyi	76.0
Genel Müdürlüğümüzün toplumsal ve çevresel sorumluluklarına karşı hassasiyet düzeyi	78.2
Genel Müdürlüğümüzün paydaşlarının temel ve mali haklarına karşı sorumluluğunda hassasiyet düzeyi	75.2
Genel Müdürlüğümüzün paydaşlarına karşı teknik, mali ve hukuki yükümlülüklerini yerine getirmedeki hassasiyeti	76.8
Genel Müdürlüğümüzün paydaşlarına yönelik risk yönetim sisteminin etkinlik düzeyi	76.2
Genel Müdürlüğümüzün yasalara, mevzuata ve etik değerlere uygun davranma hassasiyeti	78.6
Genel Müdürlüğümüzün kurumsal itibar ve saygınlık düzeyi	80.4
Genel Müdürlüğümüzün hizmet süreçlerine yönelik sürekli iyileştirme düzeyi	76.8
Genel Müdürlüğümüzün küresel eğilimleri analiz etme ve gereken politikaları üretme yeterlilik düzeyi	76.0
Genel Müdürlüğümüz hizmetlerinden genel memnuniyet düzeyiniz	75.8
Genel Müdürlüğümüzde karşılaştığınız sorunların yetkililere kolayca iletilme düzeyi	74.6
Genel Müdürlüğümüzde karşılaştığınız sorunların etkin çözülme düzeyi	73.6
Genel Müdürlüğümüzde iş standartları ve süreçlerinin etkinlik düzeyi	75.8
Genel Müdürlüğümüzde işlerin/hizmetlerin zaman/kalite açısından yerine getirilme düzeyi	76.8
Genel Müdürlüğümüzde yeni teknolojilerin ve değişikliklerin uygulanma düzeyi	74.8
Genel Müdürlüğümüzün çevrenin korunmasına yönelik hassasiyet düzeyi	78.2
Genel Müdürlüğümüzün sosyal taahhütlerini yerine getirme düzeyi	74.8
Genel Müdürlüğümüzün dış paydaşlarla iletişim ve ilişki yönetiminde başarı düzeyi	77.0
Genel Müdürlüğümüz ile çalışmayı başkalarına tavsiye etme düzeyiniz	77.8
Genel Müdürlüğümüz ile çalışma genel memnuniyet düzeyiniz	77.6
Genel Müdürlüğümüze yönelik genel güven düzeyiniz	78.6

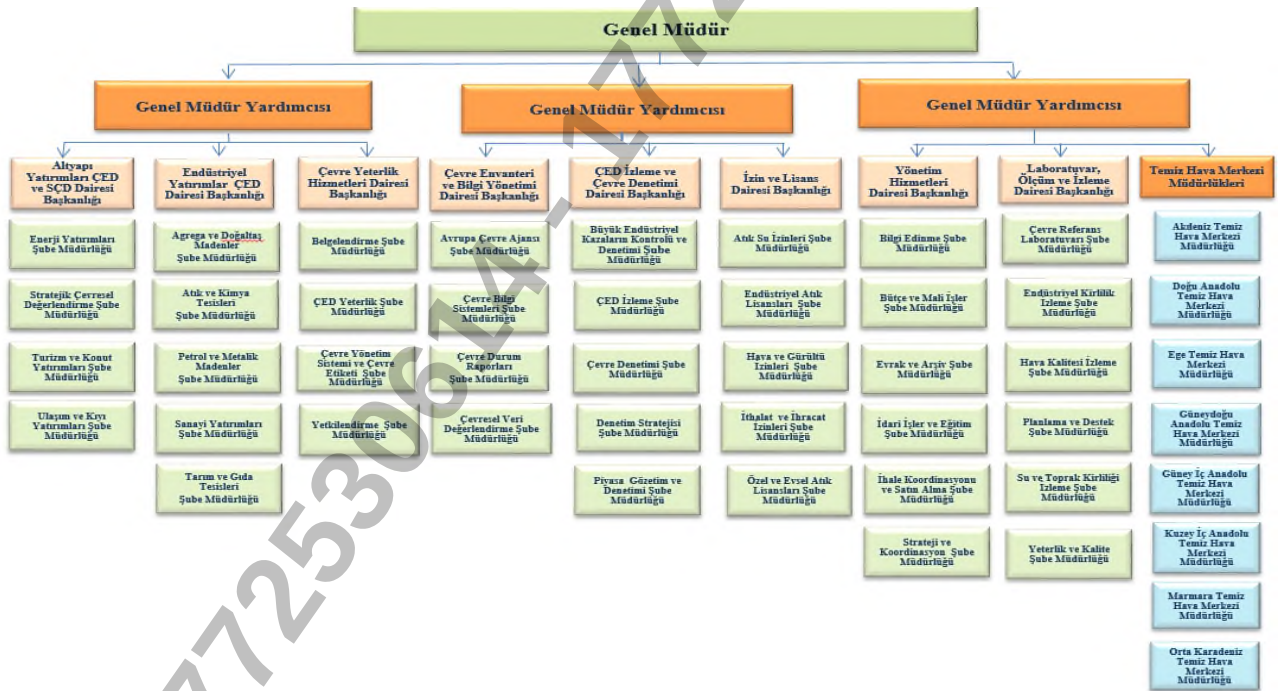
3.8. Kuruluş İçi Analiz

3.8.1. Organizasyon Şeması

Şekil.1.'de Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Organizasyon Şeması verilmiştir.

Buna göre Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü kurum personelinin ekip ruhu ile çalışması ile misyon ve vizyonunu getirmek için faaliyetlerine devam etmektedir.

Şekil.3.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Organizasyon Şeması

3.8.2. İnsan Kaynakları Yapısı ve Yetkinlik Analizi

Tablo.3.10-16. arasında Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü personel/yönetici yapısı verilmiştir.

Tablo.3.10. ÇED Departmanlara Göre Personel / Yönetici Dağılımı											
Birimler	GENEL	GNMD	AYDB	EYDB	ÇYDB	ÇEDB	İDDB	İLDB	YHDB	LÖDB	GM Bağlı
Unvanlar	331	9	36	37	28	25	44	46	35	62	9
Genel Müdür	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gen. Müdür Yardımcısı	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Daire Başkanı	8	-	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Özel Kalem	1	1									
Şube Müdürü	23	-	3	1	4	2	5	1	3	4	
Şube Müdürü V.	18		2	4	1	2	1	4	2	2	
Çevre ve Şehircilik Uzmanı	44		6	1	2	7	9	7		9	3
APK Uzmanı	2							1	1		
Araştırmacı	2								2		
Mühendis	141										
Çevre Mühendisi	63		7	10	8	3	12	11		9	3
Kimya Mühendisi	30		4	7		1	4	8		6	
Jeoloji Mühendisi	11		1	5		2	2	1			
Ziraat Mühendisi	10		2	3		1	1	3			
Makine Mühendisi	5				1		2	2			
Fizik Mühendisi	4		1		1		1	1			
Maden Mühendisi	3			1			1			1	
Su Ürünleri Mühendisi	2			1		1					
İnşaat Mühendisi	2		2								
Diğer Mühendis	11		2	1	1	1	1	2		2	1
Kimyager	14		1		2	1	1	2		7	
Biyolog	8				2		2			4	

Tablo.3.10. ÇED Departmanlara Göre Personel / Yönetici Dağılımı											
Birimler	GENEL	GNMD	AYDB	EYDB	ÇYDB	ÇEDB	İDDB	İLDB	YHDB	LÖDB	GM Bağlı
Şehir Plancısı	5		3	1		1					
Fizikçi	2				1		1				
Veteriner Hekim	1				1						
Uzman	6				1				1	2	2
Ayniyat Saymanı	1					1					
Tekniker	16				2			1	7	6	
Şef	1			1							
Teknisyen	7		1					1	1	4	
V.H.K.İ	5	1							3	1	
Bilgisayar İşletmeni	4	1				1			2		
Memur	5								5		
Şoför	4	1								3	
Hizmetli	2								2		
Büro Personeli	1	1									
İşçi	6								5	1	

Tablo.3.11. THMM Personel / Yönetici Dağılımı									
Birimler	Genel	Akdeniz THMM	Doğu Anadolu THMM	Ege THMM	Güneydoğu Anadolu THMM	Güney İç Anadolu THMM	Kuzey İç Anadolu THMM	Marmara THMM	Orta Karadeniz THMM
Unvanlar	131	16	13	14	13	18	18	21	18
THM Müdürü	8	1	1	1	1	1	1	1	1
THM Müdür Yardımcısı	6	1	1	1		1	1	1	
Mühendis-Mimar	64	7	5	8	9	9	10	6	10
Çevre Mühendisi	36	4	5	4	1	6	5	4	7
Kimya Mühendisi									
Jeoloji Mühendisi	1	1							
Ziraat Mühendisi									
Makine Mühendisi	10	2		2		2	3		1

Tablo.3.11. THMM Personel / Yönetici Dağılımı									
Birimler	Genel	Akdeniz THMM	Doğu Anadolu THMM	Ege THMM	Güneydoğu Anadolu THMM	Güney İç Anadolu THMM	Kuzey İç Anadolu THMM	Marmara THMM	Orta Karadeniz THMM
Fizik Mühendisi									
Maden Mühendisi									
Su Ürünleri Mühendisi									
İnşaat Mühendisi	1				1				
Diğer Mühendis-Mimar	16			2	7	1	2	2	2
Kimyager	1					1			
Biyolog									
Şehir Plancısı									
Fizikçi									
Veteriner Hekim									
Uzman									
Ayniyat Saymanı									
Tekniker	8	3	1				2		2
Şef	1					1			
Teknisyen	4	1	2				1		
V.H.K.İ	7	2	1	1			2	1	
Bilgisayar İşletmeni	1								1
Memur	4		1	1		1	1		
Şoför									
Hizmetli	6		1		2	1			2
Büro Personeli									
İşçi	19	1		2	1	3		12	2

Tablo.3.12. Personelin Cinsiyetlere Göre Dağılımı		
Personelin Cinsiyeti	Personel Sayısı	
	Merkez	THMM
Kadın	184	32
Erkek	147	99
TOPLAM	331	131

Tablo.3.13. Personelin Yaşı Göre Dağılımı		
Yaş Aralığı	Personel Sayısı	
	Merkez	THMM
20-29	6	15
30-39	52	44
40-49	144	48
50-59	92	22
59 ve üzeri	37	2
TOPLAM	331	131

Tablo.3.14. Personelin İstihdam Şekline Göre Dağılımı		
İstihdam Şekli	Personel Sayısı	
	Merkez	THMM
Memur	313	110
İşçi	7	17
Sözleşmeli	4	4
TÜÇEV-TÜÇA Personeli	7	-
TOPLAM	331	131

Tablo.3.15. Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı		
Mezuniyet Durumu	Personel Sayısı	
	Merkez	THMM
İlkokul	1	7
Orta Okul	5	3
Lise	15	16
Ön Lisans	17	19
Lisans	203	77
Yüksek Lisans	80	8
Doktora ve sonrası	10	1
TOPLAM	331	131

Tablo.3.16. Personelin Hizmet Yılına Göre Dağılımı		
Yıl Aralığı	Personel Sayısı	
	Merkez	THMM
0-5	14	21
6-10	27	23
11-15	71	37
16-20	60	25
21-25	56	13
26-30	50	7
31 yıl ve üzeri	53	5
TOPLAM	331	131

3.8.3. Kurum Kültürü Analizi

Tablo.3.17.'da Kurum Kültürü Genel Yeterlilik Düzeyi verilmiştir.

Tablo.3.17. Kurum Kültürü Genel Yeterlilik Düzeyi	
Kurum Kültürü Göstergeleri	Puan
Genel Ortalama	67.20
Katılım	65.40
Çalışanların karar alma süreçlerine katılım düzeyi	65.20
Çalışanların katılımını sağlamaya yönelik mekanizmaların varlığı	65.00
Üst yönetimin katılımcılığı destekleme düzeyi	66.00
İşbirliği	67.60
Çalışanların ve yöneticilerin bilgi paylaşımına ve işbirliğine açıklık düzeyi	68.60
Çalışanların takım çalışmasına yatkınlık düzeyi	69.00
İşbirliği mekanizmalarının yeterlilik ve etkililik düzeyi	68.20
Birimler arası koordinasyonun etkililik düzeyi	64.40
Bilginin yayılımı	67.80
Bilginin paylaşılmasını ifade eden açıklık düzeyi	67.80
Bilginin ilgili çalışanlara ya da birimlere zamanında iletilme düzeyi	68.00
Karar alma süreçlerinin yeterli bilgiyle desteklenme düzeyi	67.60
Öğrenme	63.60
Sürekli ilerlemeyi teşvik eden bir insan kaynakları yönetiminin varlığı	62.40
Çalışanların birbirleriyle bilgi, beceri ve tecrübelerini paylaşmalarına imkân veren mekanizmaların varlığı	64.00
Yöneticilerin kendilerini geliştirmelerine imkân veren mekanizmaların varlığı	64.40
Kurum içi iletişim	69.20
İletişim kanallarının yataylık ve dikeylik durumu	67.60
Çalışanlar arasındaki iletişimin resmîlik düzeyi	69.40
Çalışanların yöneticilerine ulaşmada açık iletişim kanallarının varlığı	70.20
İletişim mekanizmalarının katılım ve işbirliğini destekleme düzeyi	69.20
Paydaşlarla ilişkiler	68.40
Hizmetlerin sunumunda ve karar alma süreçlerinde ilgili paydaşların sürece dâhil edilme düzeyi	69.40
Paydaş yönetim stratejisinin varlığı	68.20
Paydaşlarla ilişkiler ve iletişimde kurumsal standardizasyonun yeterlilik düzeyi	67.40
Stratejik planı hakkında paydaşların bilgilendirilme düzeyi	68.40
Değişime açıklık	65.80
Yeni fikirlerin ve farklı görüşlerin desteklenme düzeyi	65.60
Dış çevrede meydana gelen değişiklikleri takip ederek buna göre konumlanma düzeyi	66.20
Var olan kuralların değişimi destekleme düzeyi	65.80
Çalışanların karar ve inisiyatif alma düzeyi	65.20
Stratejik yönetim	67.40
Üst yönetimin stratejik planın hazırlanması, uygulanması ve izlenmesi süreçlerindeki sahiplik düzeyi	68.60
Rutin işlerin yanı sıra stratejik işlere odaklanma düzeyi	66.80
Çalışanların stratejik plana yönelik sorumluluklarına ilişkin farkındalık düzeyi	66.60
Kurumsal mevcut ilke ve değerlerin yeterlilik düzeyi	70.40
Kurumsal değer ve ilkelerin uygulanma düzeyi	69.20

3.8.4. Araç, Teknoloji ve Bilişim Altyapısı Analizi

Kurum faaliyet gösterdiği alanlarda hizmetlerini eksiksiz ve tam yürütebilmek için iletişim ve bilişim teknolojisinin gerektirdiği tüm bileşenleri etkin ve yaygın şekilde kullanmaktadır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü için temel araç, teknoloji ve bilişim kaynakları Tablo.3.18-20’de verilmiştir.

Tablo.3.17. Araç Envanteri						
Araç Türü	Araç Sayısı		Araç Mülkiyeti Bakanlığın		Kiralanan Araç	
	Merkez	THMM (8 Bölge)	Merkez	THMM (8 Bölge)	Merkez	THMM (8 Bölge)
Binek Oto	-	14	-	-	-	14
Kamyon	5	1	5	1	-	-
Minibüs	-	-	-	-	-	-
Otobüs	-	-	-	-	-	-
Kamyonet	3	3	3	-	-	3
Tır (Çekici)	-	-	-	-	-	-
İş Makinesi	-	-	-	-	-	-
Diğer(Panelvan)	-	3	-	-	-	3
Toplam	8	21	8	1	-	20

Tablo.3.18. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Bilişim Uygulamaları
E-Çed
E-Çed Yeterlik
Sürekli İzleme Merkezi (SİM) Yazılımı (Hava Kalitesi İzleme, SEÖS, SAİS, Havza İzleme ve Deniz İzleme verileri Yönetim ve Karar Destek Sistemi)
E-Denetim
Atık Yönetimi Uygulaması (TABS/MoTAT/KDS)
Çevre İthalat/İhracat İzinleri Uygulaması
Çevre İzin Lisans Uygulaması
Yeterlik Uygulaması (Çevre Görevlisi İşlemleri)
Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Yazılımı
Merkezi Laboratuvar Belirleme Sistemi (MELBES) Yazılımı
Laboratuvar Yetkilendirme Yazılımı
Laboratuvar Bilgi Sistemi (LABSİS) Yazılımı
Bekra Bildirim Sistemi
Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı Mobil Uygulaması

Tablo.3.19. Donanım Envanteri				
	Donanım Araçları	Sayısı		
		Merkez	THMM	Toplam
Bilgisayar	Kişisel Bilgisayar	331	131	462
	Dizüstü Bilgisayar	76	23	99
	Terminal Bilgisayar (Thin Client)	1	1	2
Diğer Donanım	Yazıcı	30	50	80
	Tarayıcı	7	9	16
	Belge Geçer (Faks Cihazı)	2	3	5
	Yansı Cihazı (Projeksiyon)	3	9	12
	Televizyon	19	27	46
	Fotokopi Makinesi	26	10	36
	Fotoğraf Makinesi	-	3	3
	GPS	-	2	2
	Ölçüm Cihazı	-	175	175
	Plotter	-	0	0
Sistem Odası	Sunucular	-	10	10
	UPS	-	27	27
	Klima	20	105	125
	Kesintisiz Güç Kaynağı	-	32	32
	Yönlendirmeler	-	0	0
	Ağ Anahtarları	20	0	20

3.8.5. Mali Kaynak Analizi

Tablo.3.21-23 arasında mali durum göstergeleri verilmiştir.

Tablo.3.20. 2022, 2023 ve 2024 Yılı Ödenek Durumu			
Yıl	Ödenek TL	Harcanan TL	Harcama Oranı (%)
2022	141.516.115	135.555.617	% 96
2023	288.020.200	272.956.227	% 95
2024	597.235.835	552.003.860	%92

Tablo.3.21. 2024 Yılı Harcamalarının Ekonomik Sınıflara Göre Dağılımı	
Ekonomik Sınıf	Toplam Harcama İçindeki Payı (%)
Personel Giderleri	%56
Sermaye Giderleri	% 26
Sermaye Transferleri	-
Borç Verme	-
Cari Transferler	-
Mal ve Hiz. Alımları Giderleri	% 11
Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Pirimi Giderleri	% 7

Tablo.3.22. 2024 Yılı Ekonomik Sınıflarına Göre Tahsis Edilen Ödenekler			
Ekonomik Sınıflar	Ödenek TL	Harcanan TL	Harcanma Oranı (%)
Personel Giderleri	315.379.000	309.677.056	% 98
Sermaye Giderleri	160.434.000	144.694.573	% 90
Sermaye Transferi	-	-	-
Borç Verme	-	-	-
Cari Transferler	-	-	-
Mal ve Hizmet Alımları Giderleri	81.862.835	59.276.521	% 72
Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Pirimi Giderleri	39.560.000	38.355.710	% 97

3.9. PESTLE (Dış Çevre) Analizi

Tablo.3.24'te PESTLE (Dış Çevre) Analizi sonuçları verilmiştir.

Tablo.3.24.23. PESTLE (Dış Çevre) Analizi				
Etkenler	Tespitler (Etkenler/Sorunlar)	İdareye Etkisi	Ne Yapılmalı?	
		Fırsatlar	Tehditler	
Politik	Yetki ve Görev Alanlarında çakışma		Kurumlar ve arası yetki/görev karmaşası	Mevzuat düzenlemelerinin yapılması
	Çevrenin korunmasına yönelik politikaların güçlenmesi	Çevrenin korunmasına yönelik düzenlemelerden daha etkin sonuç alınabilmesi		Çevrenin korunmasında tüm kamu/özel sektör kuruluşları ile çevre alanında düzenlemelerin hayata geçirilmesini sağlamak
	Uluslararası sözleşmelerin etkisi	AB ile uluslararası sözleşmelere uyum gereksinimi		Taraf olunan sözleşmelerin ülkemize uygunluğu ve uygulaması üzerine etkin çalışmalar yapmak
	Hizmet sunumunda bürokrasinin etkisi	Bürokrasinin azaltılması konusunda yapılan çalışmalar		İş/yatırım süreçlerinin kolaylaştırılması ve dijitalleştirilmesi
Ekonomik	Enflasyon ve artan maliyetler	Çevresel yatırımların geliştirilmesi	Çevresel yatırımların maliyetinin yüksek olması	Çevresel yatırımlar Kamu-Özel Sektör İş birliği ile hayata geçirilmesi. Uzun vadeli ve düşük maliyetli finansman kaynakları sağlanması
	Çevreye duyarlı üretim ihtiyacı	Çevreye duyarlı üretim konusunda teknik ve mali destekler		Çevreye duyarlı üretim süreçlerinin teknik ve mali olarak desteklenmesi
	Döngüsel ekonominin hayata geçirilmesi	Sıfır atık projesinin kamuoyu tarafından benimsenmesi		Sıfır atık uygulamalarında yaygınlık ve etkinliğin sağlanması

Tablo.3.2423. PESTLE (Dış Çevre) Analizi				
Etkenler	Tespitler (Etkenler/Sorunlar)	Fırsatlar	Tehditler	Ne Yapılmalı?
Sosyo-Kültürel	Çevrenin korunmasına yönelik sosyo-kültürel alanda gelişmeler	Çevrenin korunmasına yönelik artan toplumsal destek		Çevrenin korunmasında tüm paydaşların iş birliğinin artırılması
Teknolojik	Çevrenin korunması, izlenmesi ve denetlenmesine yönelik akıllı sistemlerin gelişmesi	Çevrenin korunmasında teknoloji yoğun süreçlerin kullanılabilmesi		Çevrenin, izlenmesi, denetlenmesi ve korunması süreçlerinde daha yüksek teknoloji ve akıllı otomasyon sistemlerinden yararlanma
	Çevre teknolojilerinde yüksek ithalat düzeyi	Çevre teknolojileri, ekipman, malzeme ve cihazlarının yerli üretilmesi	Çevre teknolojilerinde dışa bağımlılık	Çevre teknolojileri, ekipman, malzeme ve cihazlarının yerli üretilmesi için işbirlikleri ve planlamalar yapılması
Yasal	Çevre alanında mevzuat ve düzenlemelerin güçlenmesi	Çevrenin korunmasına yönelik düzenlemelerin daha etkin uygulanabilmesi	Çevresel mevzuat ve düzenlemelerde boşluklar ve belirsizlikler olması	Çevrenin korunmasında tüm kamu/özel sektör kuruluşları ile çevre alanında düzenlemelerin hayata geçirilmesini sağlamak
Çevresel	Küresel iklim değişikliği		İklim değişikliğinin olumsuz etkiler	İklim değişikliği ile mücadele stratejilerinin uygulanması
	Çevre kirliliği ve çevrenin korunması	Çevrenin korunmasına yönelik yüksek duyarlılık	Çevresel yatırımların maliyeti	Çevresel yatırımlar Kamu-Özel Sektör İş birliği ile hayata geçirilmesi. Uzun vadeli ve düşük maliyetli finansman kaynakları sağlanması

3.10. GZFT Analizi

Şekil.3.25'te Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü GZFT (SWOT) analiz sonuçları verilmiştir.

Tablo.3.5. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü GZFT (SWOT) Analiz Sonuçları	
İç Çevre	
Güçlü yönler	Zayıf yönler
Bakanlığın görev ve yetkilerindeki kapsayıcılık Çevrenin korunması ve iklim değişikliği konusunda farkındalığın artırılmasına yönelik çalışmalar Çevre eğitimi ve bilinçlendirilmesi konusundaki etkinlikler Ulusal ve uluslararası düzeyde eğitim, danışmanlık, sertifikasyon, izin, lisanslama, izleme, denetleme ve akredite laboratuvar gibi hizmetleri sunabilme kapasitesi Çevre hizmetleri alanında geliştirilen yerli yazılımlar Çevresel ölçüm ve izleme faaliyetlerinin gelişmesi Denetleme ve yaptırım uygulayabilme yetkisi Planlama konusunda rehber ve yetkin kurum olması Ülke genelinde yaygın bir teşkilat yapısına sahip olunması Konusunda uzman, yetişmiş ve deneyimli personele sahip olması Politika yapma ve uygulama fırsatına sahip çok yönlü bir kurum olması Diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliğinin güçlü olması Teknolojik kapasitenin güçlü olması Yeniliğe ve değişime açık olması	Kurumsallaşma ve Kurumsal Yönetim Yetki/Görev alanları ve mevzuattan kaynaklanan eksiklikler Organizasyon yapısı İnsan kaynakları yönetim sistemi ve istihdam politikaları Personelin mali ve özlük hakları Bütçe ve finansman kısıtları Birimler arasında personel sayısında yetersizlikler Birimler arasında nitelikli personel açısından zayıflıklar Nitelikli personelin istihdamının korunmasında kısıtlar Farklı kurumlarla entegrasyon ve iletişim Yerel yönetimler ile iş birliği Çevre alanlarında kullanılan girdilerin yerleştirilmesi ihtiyacı Destek hizmetleri
Dış Çevre	
Fırsatlar	Tehditler
Çevrenin korunmasına yönelik düzenlemelerden daha etkin sonuç alınabilmesi AB ile uluslararası sözleşmelere uyum gereksinimi Bürokrasinin azaltılması konusunda yapılan çalışmalar Çevresel yatırımların geliştirilmesi Çevreye duyarlı üretim konusunda teknik ve mali destekler Sıfır atık projesinin kamuoyu tarafından benimsenmesi Çevrenin korunmasına yönelik artan toplumsal destek Çevrenin korunmasında teknoloji yoğun süreçlerin kullanılabilmesi Çevre teknolojileri, ekipman, malzeme ve cihazlarının yerli üretilmesi Çevrenin korunmasına yönelik düzenlemelerin daha etkin uygulanabilmesi Çevrenin korunmasına yönelik yüksek duyarlılık	Kurumlar ve birimler arası yetki/görev karmaşası Çevresel yatırımların maliyetinin yüksek olması Çevre teknolojilerinde dışa bağımlılık Çevresel mevzuat ve düzenlemelerde boşluklar ve belirsizlikler olması İklim değişikliğinin olumsuz etkiler

4. GELECEĞE BAKIŞ

4.1. Misyon

Çevreyi ve insan sağlığını korumak, kirliliği önlemek ve sürdürülebilir kalkınmayı sağlamaktır.

4.2. Vizyon

Daha yaşanabilir bir dünya için, önleyicilik ilkesi doğrultusunda ve katılımı esas alan bir yaklaşım ile çevrenin korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasını güvence altına almak

4.3. Temel Değerler

İnsan Odaklılık

- Çevreye Duyarlılık ve Sürdürülebilirlik
- Bilgelik ve Erdem
- Adalet ve Hukukilik
- Bilimsellik ve Objektiflik
- Liyakat ve Ehliyet
- Şeffaflık ve Hesap verebilirlik
- Kapsayıcılık ve Eşitlik
- Yenilikçilik ve Çözüm Odaklılık
- İş Birliği ve Katılımcılık
- Güvenirlilik ve Saygınlık

5. STRATEJİ GELİŞTİRME

5.1. Vizyon, Amaç ve Hedefler

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Tablo.5.1. 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar tablosu verilmiştir.

Tablo.5.1. 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar Tablosu

Amaç 1.	Çevre Korumasına Yönelik Planlama, Çevresel Etki Değerlendirme ve Denetim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi ve Hizmet Kapasitesinin Artırılması
Amaç 2.	Tüm Alıcı Ortamlardaki ve Kirletici Kaynaklarındaki Ölçüm ve İzleme Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi
Amaç 3.	Tüm Alıcı Ortamlardaki ve Kirletici Kaynaklarındaki Ölçüm ve İzleme Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi
Amaç 4.	Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Belgelendirme, İzin ve Lisans Faaliyetleri ile Envanter ve Raporlama Hizmet Kalitesinin Geliştirilmesi
Amaç 5.	Kurumsal Yönetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi

Tablo.5.2.'de 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar ve Hedefler Tablosu verilmiştir.

Tablo.5.2. 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar ve Hedefler Tablosu	
Amaçlar	Hedefler
Amaç 1. Çevre Korumasına Yönelik Planlama, Çevresel Etki Değerlendirme ve Denetim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi ve Hizmet Kapasitesinin Artırılması	H.1.1 Türkiye Entegre Sürekli ÇED İzleme ve Denetim Merkezi Kurulması
	H.1.2 SÇD Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi, Çevre planlarının ve politikalarının geliştirilmesi
	H.1.3 Faaliyet ve ürünlerin çevre ile uyumunu sağlamak için stratejik çevresel değerlendirme süreçlerinin yaygınlaştırılması ve çevre denetimleri ile ÇED İzlemelerinin etkinliğinin artırılması
	H.1.4 ÇED Süreçleri ile İlgili Kamuoyu Algısının İyileştirilmesi
	H.1.5 Çevresel zararları önleme ve Caydırıcılığın Güçlendirilmesi
Amaç 2. Tüm Alıcı Ortamlardaki ve Kirlетici Kaynaklarındaki Ölçüm ve İzleme Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi	H.2.1 Çevre Hizmetleri Referans Laboratuvarının Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi
	H.2.2 Çevre alanında Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri ile çevresel teknolojilerin geliştirilmesi ve gerekli yapılanmanın oluşturulması
	H.2.3. Çevre alanında ulusal ve uluslararası ileri laboratuvar hizmetleri sunulması
	H.2.4 Çevresel performansın izlenmesi, erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesi
Amaç 3. Çevre kirliliği ölçüm ve izleme Standartlarının Geliştirilmesi ve İyi Çevresel Uygulamaların Yaygınlaştırılması	H.3.1 Çevre kirliliği ölçüm ve izleme Standartlarının Geliştirilmesi ve Ulusal standartların oluşturulması
	H.3.2 Çevresel Etki Eğitim, Bilgi ve Danışmanlık Merkezi Oluşturulması
	H.3.3 İyi Çevresel Uygulamaların Geliştirilmesi ve Desteklenmesi
Amaç 4. Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Belgelendirme, İzin ve Lisans Faaliyetleri ile Envanter ve Raporlama Hizmet Kalitesinin Geliştirilmesi	H.4.1 Ulusal Hava Kalitesi İzleme ve Yönetim Merkezi Kurulması
	H.4.2 Çevresel bilgi sistemlerinin, çevresel bilgi yönetiminin ve Avrupa Çevre Ajansı çalışmalarının geliştirilmesi
	H.4.3 Yeterlik Hizmetleri Belgelendirme Faaliyetlerinin Geliştirilmesi
Amaç 5. Kurumsal Yönetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi	H.5.1 Organizasyonel Yapılanmanın İyileştirilmesi ve Geliştirilmesi
	H.5.2 İnsan Kaynakları Yönetimi ve Politikalarının Güçlendirilmesi
	H.5.3 Kurumsal Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi ve Güçlendirilmesi
	H.5.4 Kurumsal Kaynak ve Destek Hizmetleri Kapasitesinin Geliştirilmesi

Tablo.5.3.'te 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar Hedefler Performans Tablosu verilmiştir.

TABLO.5.3. 2028 STRATEJİ VE VİZYON BELGESİ AMAÇLAR HEDEFLER PERFORMANS TABLOSU								
Amaçlar			Performans Göstergesi	Mevcut Değer	Performans Hedefleri (%)			
	Hedefler				2025	2026	2027	2028
		Faaliyetler						
Amaç 1. Çevre Korumasına Yönelik Planlama, Çevresel Etki Değerlendirme ve Denetim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi ve Hizmet Kapasitesinin Artırılması								
H.1.1.	Türkiye Entegre Sürekli ÇED ve Denetim Merkezi Kurulması							
	F.1.1.1	Ulusal ve uluslararası düzeyde çevre alanında ileri entegre ÇED ve denetim teknolojilerinin geliştirilmesi	Yazılım ve Bilişim altyapısının geliştirilmesi		20	50	80	100
	F.1.1.2	Yeni konular ve gelişen süreçlerle ilgili gerekli araştırmaların yapılarak yeni ÇED uygulamalarının projelendirilmesi ve uygulama entegrasyonunun sağlanması	Organizasyon yapısının geliştirilmesi		100	100	100	100
	F.1.1.3	Çevresel Risk İzleme ve Risk Yönetim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi	Risk izleme sürecinin planlanması		40	90	100	100
			Tespitlerin ilgili karar alanlarına entegrasyonu		20	50	90	100
F.1.1.4	ÇED Performans İzleme ve Geri Bildirim Mekanizmasının oluşturulması	Yazılım ve Bilişim altyapısının geliştirilmesi		50	100	100	100	
H.1.2	SÇD Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi, Çevre Duyarlı Plan/Programların Geliştirilmesi							
	F.1.2.1	Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) İdari Yapılanması ve Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi	Mevcut durum analizi yapılması		100	100	100	100
			Organizasyonel yapılanma		40	100	100	100
			Kurum içi Uygulama yönergelerinin (prosedürlerinin) oluşturulması		30	90	100	100
	F.1.2.2	Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'ne tabi plan ve programlara stratejik çevresel değerlendirmesi uygulanması	Yönetmelik kapsamındaki uygulamaların mevcut durum değerlendirmesinin yapılması		60	100	100	100
			Uygulama için gerekli bilgilendirme rehberlerinin hazırlanması		30	70	100	100
	F.1.2.3	SÇD süreçlerinin yaygınlaştırılması ve paydaşların SÇD kabiliyetlerinin artırılması	Paydaşların katılımıyla mevcut durum değerlendirmesi yapılması		60	100	100	100
			Bilgilendirme ve uygulama faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi		30	70	100	100
	F.1.2.4	Ulusal Çevre Bilgi (ve Gözlem Ağı) Sistemi oluşturulması, Planlama, Stratejik Çevresel Değerlendirme ve Çevresel Etki Değerlendirmelerinde bütünsel olarak kullanımının sağlanması	Teknoloji ve bilişim altyapısının geliştirilmesi		20	30	40	10
	F.1.2.5	İlgili paydaşların bilinçlendirilmesi ve SÇD sürecine etkin katılımının sağlanması	Halkın bilinçlendirilmesi sürecinin planlanması		100	100	100	100
H.1.3	Faaliyet ve Ürünlerin Çevre ile Uyumunu Sağlamak İçin Çevre Denetimleri ile ÇED İzlemelerinin Etkinliğinin Artırılması							

	F.1.3.1	E-denetim sisteminin mobil denetime uygun olarak geliştirilecek ve diğer çevre uygulamalarına entegrasyon çalışmalarının gerçekleştirilmesi	E-denetim geliştirme alanları ve ihtiyaçların tespiti		100	100	100	100
	F.1.3.2	Matbu tutanak (kâğıt) kullanımının azaltılması amacıyla mobil denetime uygun olarak geliştirilmesi, mobil denetimin yaygınlaştırılması	Kaynak planlaması yapılması		100	100	100	100
	F.1.3.3	Etkin bir çevre denetimi gerçekleştirilmesi amacıyla sektörel alanlar tespit edilerek, bu doğrultuda strateji belirlenmesinin sağlanması	Sektör bazlı GZFT analizleri yapılarak denetim stratejileri çalışması yapılması, Mevcut durum analizi yapılması		50	100	100	100
	F.1.3.4	Kirlilik baskısı altında olan alt havzalarda noktasal ve yayılı kaynaklı kirlleticiler ile su kalitesinin iyileştirilmesi için alınması gereken ilave tedbirlerin belirlenmesi	Tedbirler ve uygulama planı oluşturulması		100	100	100	100
	F.1.3.5	Susurluk Havzasından Marmara Denizi'ne ulaşan karasal girdilerin online tespiti için, tüm havzayı temsil edecek noktada ve/veya noktalarda kurulan online izleme istasyon sayısının yeterli düzeye ulaştırılması	Online izleme istasyon sayısı ihtiyacının tespiti ve temini		100	100	100	100
	F.1.3.6	Çevre denetçilerinin kapasitelerini geliştirmek üzere sektörel uzmanlaşma eğitimi ve ihtisaslaşma yapılması	Yıllık eğitim planı yapılması		100	100	100	100
	F.1.3.7	ÇED Raporları ve Süreçlerinin İyileştirilmesi	Süreçlerle ilgili uygulama prosedürleri oluşturulması		100	100	100	100
	F.1.3.8	Vaka Bildirim Uygulamasının 81 İl Müdürlüğünde eğitimlerinin verilerek aktif olarak kullanılmasının sağlanması	Kurumsal yönetim iyileştirme mekanizmalarının oluşturulması ve sürdürülmesi		100	100	100	100
H.1.4	ÇED Süreçleri ile İlgili Kamuoyu Algısının İyileştirilmesi							
	F.1.4.1	ÇED Süreçleri ile İlgili Gerekliliği ve Farkındalığı artırma çalışmalarının yapılması	Argümanların belirlenmesi ve uygulama planının hazırlanması		100	100	100	100
	F.1.4.2	ÇED süreçlerine güven ve katılımın artırılması faaliyetlerinin geliştirilmesi	Katılım alanlarının belirlenmesi ve katılım yönetim planı hazırlanması		50	100	100	100
	F.1.4.3	Karar alma mekanizmasına halkın ve diğer paydaşlarının katılımının sağlanması için katılım mekanizmalarının geliştirilmesi	Katılım Platformu oluşturulması		70	100	100	100
H.1.5	Çevresel zararları önleme ve Caydırıcılığın Güçlendirilmesi							
	F.1.3.1	Çevreyi korumak için cezaların caydırıcılığının güçlendirilmesi	Mevcut uygulamaların gözden geçirilmesi ve düzenleme alanlarının belirlenmesi		70	100	100	100
	F.1.3.2	Çevre kirliliğine yol açan kurum ve kuruluşlarla ilgili hukuki düzenleme yapılması	Yeni düzenlemelerin yapılması			100	100	100
	F.1.3.3	Çocuklar ve Gençler için yıllık Çevre denetim alanında etkinlik ve eğitimlerin programlarının düzenlenmesi	Kurum ve kuruluşlarla ilgili hukuki düzenleme sürecinin oluşturulması		40	60	100	100
Amaç 2. Tüm Alıcı Ortamlardaki ve Kirleticili Kaynaklardaki Ölçüm ve İzleme Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi								
H.2.1	Çevre Hizmetleri Referans Laboratuvarının Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi							
	F.2.1.1	Çevresel ölçüm, analiz ve izleme altyapısının güçlendirilmesi Türkiye genelinde laboratuvar hizmetleri ihtiyaçlarının giderilmesi doğrultusunda kapasite geliştirme çalışmalarının yapılması	İhtiyaç analizi ve süreç planlaması yapılması		100	100	100	100
			Kapasite geliştirme sürecinin gerçekleştirilmesi		30	70	90	100

F.2.1.2	Çevre mevzuatının ve sektörün ihtiyaçlarına cevap verebilmek için yeni laboratuvar bölümleri kurulması	İhtiyaç analizi yapılması ve kurulum, yetki süreci ve uygulama için plan ve bütçelerin hazırlanması	50	100	100	100	
		Hizmet yeterlik belgelerinin alınması ve hizmet sunumu		20	60	100	
F.2.1.3	Çevre alanında Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri için gerekli teknik, idari ve organizasyonel altyapının güçlendirilmesi	İlgili alanda personel ihtiyacının giderilmesi	100	100	100	100	
H.2.2	Çevre alanında Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri ile çevresel teknolojilerin geliştirilmesi						
	F.2.2.1	Alıcı ortamlara etkinin azaltılması ve engellenmesi, doğaya deşarjın önlenmesi amacıyla atık yönetim uygulamalarının geliştirilmesi, kolaylaştırılması, yaygınlaştırılması Ar-Ge çalışmalarının yapılması	Mevcut durum analizi yapılması ve Ar-Ge potansiyel alanlarının belirlenmesi	60	100	100	100
			Ar-ge sürecinin planlanması		30	100	100
	F.2.2.2	Çevre alıcı ortam ölçüm alanında kullanılan girdi/ürün ve hizmetler (cihazlar, materyaller ve hizmetler) için Yerli Üretimin Desteklenmesi ve Teşviki ile Çevre alanında ithalata bağımlı yüksek katma değerli ürünlerin yerli ikamesinin üretimini ve geliştirilmesini sağlayacak destekleyici faaliyetlerin yürütülmesi	Laboratuvar organizasyon ve donanımının güçlendirilmesi	50	100	100	100
			Paydaşlarla Ar-Ge ve katılım faaliyetlerinin başlatılması		100	100	100
	F.2.2.3	Çevre alıcı ortam izleme sistemi ile ilgili yerli yazılım çözümleri geliştirilmesi	Organizasyonel ve teknolojik altyapının oluşturulması	50	100	100	100
Sürdürülebilirlik için gerekli yönetim sistemlerinin uygulanması				50	100	100	
F.2.2.4	Çevresel Veri Havuzu ve İnovasyon Merkezi- Bakanlık tarafından yürütülen tüm çevre denetimi ve CED İzleme verilerinin kayıt altına alınması . Çevresel Etki verilerinin ilgili alanlarda kullanımı için veri yönetimi çalışmalarının yapılması	Veri kaynaklarının entegrasyonu	30	70	90	100	
H.2.3	Çevre alanında ulusal ve uluslararası ileri laboratuvar hizmetleri sunulması						
	F.2.3.1	Akreditasyon kapsamına yeni parametrelerin eklenmesi, mevcut akreditasyon çalışmalarının (örnek: ulusal/uluslararası yeterlilik testlerine katılım, validasyon/verifikasyon çalışmaları, cihaz kalibrasyonlarının takibi vb.) sürdürülmesi	Laboratuvar altyapısının geliştirilmesi	40	90	100	100
			Personel ihtiyacının giderilmesi	30	90	100	100
	F.2.3.2	Ölçüm ve analiz kalitesinin üst seviyede tutulmasını sağlamak için ulusal/uluslararası yeterlilik testlerini ve personel yetkinliğini artırmaya yönelik eğitim çalışmalarına devam edilmesi	Personel ihtiyacının giderilmesi	30	90	100	100
			Yıllık eğitim planı hazırlanması ve eğitim performans takibi yapılması	100	100	100	100
	F.2.3.3	Yeterlik testleri ile ilgili düzenleyici kurum olma, yerli cihaz üretimlerinin ve ekipmanların yeterlilik sertifikasyonu faaliyetlerinin başlatılması (Yerli baca gazı ve hava kalitesi ölçüm cihazlarının sertifikalandırılması işlemlerinin yapılması)	Laboratuvar yeterliliği ve yetkisi için gerekli donanım ihtiyaçlarının giderilmesi ve laboratuvarın gerekli yetki başvurularını onay sürecini tamamlaması	30	80	100	100
			Çalışma ortamı için gerekli koşulların oluşturulması	50	100	100	100
			Faaliyet bilgilendirmesi ve uygulamaların gerçekleştirilmesi		70	100	100
	F.2.3.4	Referans malzeme üretilmesi süreçlerine destek olunması	Mevcut durum ve ihtiyaç analizi yapılması	60	100	100	100
Referans malzeme laboratuvar hizmeti verilmesi				20	100	100	
F.2.3.5	Laboratuvar Hizmetlerinin tüm bakanlığa entegrasyonunun sağlanması	İlgili paydaşlarla birlikte durum analizi yapılması	60	100	100	100	

			Entegrasyon için gerekli yönetim süreçlerinin oluşturulması ve uygulanması		20	50	100	100
H.2.4	Çevresel performansın izlenmesi, erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesi							
	F.2.4.1	Çevre kirlilik erken uyarı sistemleri merkezinin kurulması ve önleyici sistem ve stratejiler geliştirilmesi. İleri izleme tekniklerine başlanması	Mevzuat gerekliliklerinin belirlenmesi		60	100	100	100
			Veri yönetimi altyapısının geliştirilmesi		10	40	90	100
	F.2.4.2	KSTK, SEÖS ve SAİS verisi ile sanayi tesislerin üretim hacimleri ve kaynak kullanımı verisinin birlikte kullanımı ile Çevresel Performans İndeksi bilgisinin oluşturulması (Sanayi Tesisleri Çevresel Performans İndeksinin (ÇPI) oluşturulması ve yayınlanması)	Entegre bilişim altyapısının geliştirilmesi		30	80	90	100
	F.2.4.3	Erken uyarı sistemi ve ileri izleme teknikleri ile vatandaş biliminin oluşturulması	Katılım araçlarının geliştirilmesi		100	100	100	100
	F.2.4.4	Susurluk Havzasından Marmara Denizi'ne ulaşan karasal girdilerin online tespiti	Online izleme sistemlerinin kurulması		100	100	100	100
Amaç 3. Çevre kirliliği ölçüm ve izleme Standartlarının Geliştirilmesi ve İyi çevresel Uygulamaların Yaygınlaştırılması								
H.3.1	Çevre kirliliği ölçüm ve izleme Standartlarının Geliştirilmesi ve Ulusal Standartların Oluşturulması							
	F.3.1.1	Ulusal ve uluslararası düzeyde çevre kirliliği ölçüm ve izleme standartları geliştirilmesi/uygulanması konusunda Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ile ve akreditasyon hizmetleri konusunda akreditasyon kurumu (TÜRKAK) ile birlikte çalışmak geliştirmek ve akreditasyon hizmetleri için çalışmalara başlanması ve gerekli yapılanmanın oluşturulması	Gerekli organizasyonel yapılanmanın oluşturulması		80	100	100	100
			Mevcut çevre standartlarının ve uygulama durumunun analizi		30	100	100	100
			Boşluk ve revizyon alanlarında standart çalışmalarının başlatılması			10	100	100
	F.3.1.2	Ülkemizde faaliyet gösteren endüstriyel sektörlerin incelenerek, sektörel deşarj kriterlerinin geliştirilmesine katkı sağlanması	Sektörel deşarj kriterlerinin için ilgili bakanlık paydaşlarıyla çalışma planı yapılması, gerektiğinde verilerin hazırlanması		80	100	100	100
			Sektörel paydaşlarla yapılacak çalışmalara ve saha incelemelerine katılım sağlanması		100	100	100	100
	F.3.1.3	Çevresel Göstergeler kitapçığı ve Çevre Sorunları Öncelikleri Raporu dokümanlarının modern teknoloji dahilinde yürütülmesi ve yayınlanması	Çevresel yayınların dijitalleşme sürecinin planlanması		70	100	100	100
	F.3.1.4	Çevresel verilere ilişkin istatistik ve bülten çalışmalarının yetkin kurumlarla işbirliği halinde uluslararası standartlara uygun olarak yayınlanmasını sağlamak	Uygulama prosedürlerinin oluşturulması		70	100	100	100
H.3.2	Çevresel Etki Eğitim, Bilgi ve Danışmanlık Merkezi Oluşturulması							
	F.3.2.1	Nitelikli insan kaynağı gelişim ortamının oluşturulması ve insan kaynaklarının güçlendirilmesi	Eğitim Merkezi oluşturulması		50	100	100	100
	F.3.2.2	Çevre alanında ulusal ve uluslararası tüm paydaşlara danışmanlık hizmeti sunulması	Organizasyonel yapılanmanın oluşturulması		50	100	100	100
			Danışmanlık konuları ile ilgili bilgi altyapısının düzenlenmesi			70	100	100
			Paydaş bilgilendirme ve uygulama planı hazırlanması			30	100	100
	F.3.2.3		Yıllık eğitim planlarının yapılması		100	100	100	100

		Çevre denetçilerinin sektörel yetkinliğinin artırılması, ihtisaslaştırılması, bilgi, beceri ve deneyimlerin paylaşılması amacıyla eğitim çalışmalarının yapılması	Eğitim uygulamaları ve sonuç performans takibi		100	100	100	100
	F.3.2.4	İlgili kamu kurumları için etki değerlendirme teknikleri konusunda eğitimler düzenlenmesi	Eğitim, Bilgilendirme ve Katılım planlaması		40	60	100	100
	F.3.2.5	Yetkilendirme konusunda çalışan personelin kapasitesinin geliştirilmesi. Çevre konusunda çalışan Danışman Firmaların kapasitesi ve niteliklerinde iyileştirilmeler yapılması.	Personel gelişim yönetiminin planlanması		100	100	100	100
			Danışman firma uygulama süreçlerinin gözden geçirilmesi ve gerekli revizyonların yapılması		60	100	100	100
			Danışman firma performans takip sistemi uygulanması		100	100	100	100
H.3.3	İyi Çevresel Uygulamaların Geliştirilmesi ve Desteklenmesi							
	F.3.3.1	Çevre etiket sisteminin yaygınlaştırılması, Yeni ürün ve hizmetlere yönelik kriterler belirlenerek, çevre etiketi uygulaması yapılacak ürün ve hizmet grubu sayısının artırılması	Çevre etiket sistemi bilinirlik çalışmalarının yapılması (Kamu spotu)		100	100	100	100
			Çevre etiketi uygulaması yapılacak ürün ve hizmet grubu sayısının her yıl min. % 20 artırılması		18	21	24	27
	F.3.3.2	İyi Çevresel Uygulamalar ile ilgili gençlerin ve çocukların farkındalığını artıracak eğitim ve katılım faaliyetleri düzenlenmesi	İyi çevresel uygulamaların tanımlanması ve örnekendirilmesi		100	100	100	100
			İyi çevresel uygulamalar için bireysel ve toplumsal rehberlerin hazırlanması		20	100	100	100
	F.3.3.3	"İyi Çevresel Uygulamaların" teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi	Eğitim kurumları ile diğer özel sektör ve kamu sektörü için katılım yönetimi çalışmalarının yapılması			100	100	100
			Katılım yönetimi planlaması yapılması			100	100	100
	F.3.3.4	Çevresel etkileri olan ana sektörler (Atık ve Kimya, Tarım ve Gıda Sanayi, Petrol ve Metalik Madenler, Agrega ve Doğaltaş, Turizm ve Konut, Ulaşım ve Kıyı, Enerji) için "iyi çevresel uygulamaların "sektörel katkısının anlaşılması ve ilgili farkındalığın artırılması,	İyi çevresel uygulamaların sektörel katkı bilgilerinin hazırlanması		30	100	100	100
	F.3.3.5	Toplumun iyi çevre duyarlılığını artıracak yayın, kamu spotu, film, Çevre Televizyon Radyo Kanalı Kurulması (ÇevreRTV) vb faaliyetlerin planlanması	Çevre yönetimi ve denetimi için farkındalık ve katılım yönetimi planlarının hazırlanması		30	100	100	100
	F.3.3.6	Çevresel etki değerlendirme konusunda Bakanlığımız, kamu kurumları, üniversitelerin kapasitelerinin geliştirilerek iyi uygulamaların paydaşlarla paylaşımının sağlanması	Bilgilendirme ve farkındalık amaçlı ÇED uygulama örneklerinin hazırlanması		40	100	100	100
			Web Sitesi Üzerinden bilgilendirme yapılması		20	100	100	100
Amaç 4. Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Belgelendirme, İzin ve Lisans Faaliyetleri ile Envanter ve Raporlama Hizmet Kalitesinin Geliştirilmesi								
H.4.1	Ulusal Hava Kalitesi İzleme ve Yönetim Merkezi Kurulması							
	F.4.1.1	Temiz Hava Merkezleri (THM) yönetim sistemleri ve yapılanmasının revize edilmesi	THM organizasyon yapısının yeniden düzenlenmesi		100	100	100	100
			Paydaşlarla görev çakışmaları ve işbirliği alanlarının belirlenmesi		100	100	100	100
	F.4.1.2	Temiz Hava Merkezi Müdürlüklerinin Kapasitelerinin Güçlendirilmesi	THM lerin kurumsal yönetim sistemi uygulamalarının yerleştirilmesi		60	40	100	100

			Paydaşlarla entegrasyon, bilgilendirme ve yönetim prosedürlerinin oluşturulması		60	100	100	100
	F.4.1.3	Temiz Hava Merkez Müdürlükleri ile Bakanlık (Genel Müdürlük dışındaki) merkez teşkilatı arasındaki iletişim ve koordinasyonun güçlendirilmesi	Ortak Süreçlerin belirlenmesi		100	100	100	100
	F.4.1.4	Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezine bağlı illerden, ihtiyaç duyulan illere, yeni hava kalitesi ölçüm istasyonlarının kurulması. Diğer bölgelerde ise, ihtiyaç analizi yapıldıktan sonra, yeni nesil portatif hava kalitesi ölçüm sistemleri ile ağıdaki istasyon sayısının artırılması	THM ihtiyaç analizi yapılması		100	100	100	100
	Çevresel bilgi sistemlerinin, çevresel bilgi yönetiminin ve Avrupa Çevre Ajansı çalışmalarının geliştirilmesi							
	F.4.3.1	Dijital dönüşüm çerçevesinde Sürekli İzleme Sistemi (SİM) yazılımında söz konusu modül sayılarının artırılması SİM kapasitesinin geliştirilmesi için çalışmalara başlanması	Yetkin personel temini		50	50	100	100
	F.4.3.2	Kirlenici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Sistemi'ne dahil olacak endüstriyel faaliyetlerin belirlenmesi	Bilişim ve teknoloji altyapısının güçlendirilmesi		80	100	100	100
	F.4.3.3	Dinamik yapıya sahip tüm izin ve lisans süreçlerinin entegre izlenip yürütüleceği yazılım geliştirilmesi	Değerlendirme kriterleri ve uygulama rehberinin hazırlanması		50	100	100	100
	F.4.3.4	Çevresel bilgi sistemlerinin, çevresel verinin değerlendirilmesinin, çevre durum raporlarının hazırlanmasının ve Avrupa Çevre Ajansı (AÇA) çalışmalarının geliştirilmesi için çalışmaların güçlendirilmesi	Yetkin personel temini					
			Bilgi yönetimi sisteminin kurulması		20	60	100	100
	Yeterlik Hizmetleri Belgelendirme Faaliyetlerinin Geliştirilmesi							
	F.4.3.1	Yeterlik Hizmetleri Bilinçlendirme ve Eğitim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi	Bilgilendirme içeriklerinin hazırlanması		100	100	100	100
	F.4.3.2	Daha nitelikli tesislere çevre izin ve lisanslı tesislerin kazandırılması, İşletmelerin Ülkemizin alıcı ortamlarına (hava, su, toprak) olumsuz çevresel etkilerinin azaltılarak, kalite değerlerinin artırılması, doğal kaynakların korunması ve ikincil hammadde miktarlarının artırılarak katma değeri yüksek ürünlere dönüştürülmesi	Tesis nitelikleri için kriterlerin geliştirilmesi		100	100	100	100
Amaç 5. Kurumsal Yönetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi								
	Organizasyonel Yapılanmanın İyileştirilmesi ve Geliştirilmesi							
	F.5.1.1	Kurumsal organizasyon yapısının iyileştirilmesi, görev, sorumluluk ve yetkilerle ilgili mevzuat gerekliliklerinin sağlanması	Organizasyon yapısının ihtiyaçlar doğrultusunda revize edilmesi		100	100	100	100
	F.5.1.2	Sorumluluklar ve görevler ile ilgili sürdürülebilir, standart uygulama rehberlerinin hazırlanması	Organizasyon rehberinin uygulanması ve görev tanımlarının sürekli güncel tutulması		100	100	100	100
	F.5.1.3	THM yapılanmasının güçlendirilmesi	THM organizasyonel yapılanmasının ve yetki durumunun yeniden düzenlenmesi		100	100	100	100
	F.5.1.4	SÇD yapılanmasının güçlendirilmesi	SÇD organizasyonel yapılanmasının ve yetki durumunun yeniden düzenlenmesi		100	100	100	100
	F.5.1.5	AR-GE ve İnovasyon için Organizasyon gerekliliklerinin oluşturulması ve Referans Laboratuvarı organizasyonel yapısının güçlendirilmesi	Personel ihtiyaçlarının belirlenmesi ve organizasyonel yapılanmanın yeniden düzenlenmesi		100	100	100	100
	H.5.2 İnsan Kaynakları Yönetimi ve Politikalarının Güçlendirilmesi							

	F.5.2.1	İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarının Güçlendirilmesi	İş sağlığı ve güvenliği sürecinin planlanması ve uygulamaların güncel tutulması		100	100	100	100
	F.5.2.2	İnsan Kaynakları Kapasitesinin Nitelik ve Nicelik Olarak İyileştirilmesi, Nitelikli personelin sürdürülebilirliğinin sağlanması için çalışmalar yapılması	Personel gelişim ve motivasyon uygulamalarının planlanması ve sürdürülebilirliğin sağlanması		100	100	100	100
	F.5.2.3	İş yükünün personel ve birimler arasında dağılımının ve personel mali ve özlük hakları ile ilgili uygulamaların iyileştirilmesi	Personel yönetimi ve değerlendirmesi sisteminin etkin uygulanması		100	100	100	100
	F.5.2.4	Mesleki /kişisel/Oryantasyon eğitimi faaliyetlerinin güçlendirilmesi	Eğitim ihtiyaç analizlerinin planlı ve düzenli yapılması		100	100	100	100
H.5.3	Kurumsal Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi ve Güçlendirilmesi							
	F.5.3.1	Kurumsal Yönetim Sistemlerinin Geliştirilmesi ve Sürdürülebilirlik İçin Uygulama Rehberlerinin Hazırlanması. • Varlık Yönetimi ve Sorumluluğu (Bilgi ve Doküman Yönetimi, Bilgi Güvenliği) Sisteminin Güçlendirilmesi, · • Risk Yönetimi Sisteminin Geliştirilmesi, · • Süreç Yönetimi Sisteminin Güçlendirilmesi	İç yönetimle ilgili uygulamalar için organizasyonel gerekliliklerin oluşturulması		100	100	100	100
			Süreç yönetim rehberi Bilgi ve doküman yönetimi rehberi, risk yönetim rehberi Vb. kurum içi yönetim sistemini oluşturacak rehberlerin hazırlanması		60	100	100	100
			İç yönergeler, prosedürler ve uygulama talimatları ve destekleyici tanımlamaların yapılması		60	100	100	100
	F.5.3.2	Kurumsal Yönetim Sistemleri ile İlgili Olarak; Planlama, Uygulama, İzleme, Değerlendirme ve İyileştirme Faaliyetlerinin Geliştirilmesi	Kurumsal iç yönetim sistemlerinin kurulum ve gelişim planlamasının yapılması Yönetimin gözden geçirme, izleme ve iyileştirme sistematığının yerleştirilmesi		100	100	100	100
H.5.4	Kurumsal Kaynak ve Destek Hizmetleri Kapasitesinin Geliştirilmesi							
	F.5.4.1	Dijitalleşme Çalışmalarının Artırılması	Dijitalleşme planının yapılması		100	100	100	100
	F.5.4.2	Bilişim teknolojileri yazılım ve donanım kaynaklarının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi	Yazılım ve donanım kaynak ihtiyaçlarının belirlenmesi		100	100	100	100
	F.5.4.3	Makine-teçhizat, ekipman-malzeme kapasitesinin geliştirilmesi	Makine-teçhizat, ekipman-malzeme ihtiyaçlarının belirlenmesi		100	100	100	100
	F.5.4.4	Birimler arası koordinasyon, iş birliği ve iletişimin geliştirilmesi	Birimler arası yılda en az 2 kez gözden geçirme çalışmaları düzenlenmesi		100	100	100	100

5.2. Hedeflerden Sorumlu ve İş birliği Yapılacak Birimler

Tablo.5.4.'te 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar Hedefler için sorumlu ve iş birliği yapacaklar tablosu verilmiştir,

Tablo.5.4. 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar Hedefler Sorumlu ve İş birliği Yapacak Birimler Tablosu				
Amaçlar		Sorumlu Birimler	İşbirliği Yapacak Birimler	
	Hedefler			
	Faaliyetler			
Amaç 1. Çevre Korumasına Yönelik Planlama, Çevresel Etki Değerlendirme ve Denetim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi ve Hizmet Kapasitesinin Artırılması				
H.1.1.	Türkiye Entegre Sürekli ÇED ve Denetim Merkezi Kurulması			
	F.1.1.1	Ulusal ve uluslararası düzeyde çevre alanında ileri entegre ÇED ve denetim teknolojilerinin geliştirilmesi	ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Dairesi Başkanlığı Laboratuvar Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı	Altyapı Yatırımları ÇED ce SÇD Dairesi Başkanlığı Endüstriyel Yatırımlar ÇED Dairesi Başkanlığı Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
	F.1.1.2	Yeni konular ve gelişen süreçlerle ilgili gerekli araştırmaların yapılarak yeni ÇED uygulamalarının projelendirilmesi ve uygulama entegrasyonunun sağlanması		
	F.1.1.3	Çevresel Risk İzleme ve Risk Yönetim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi		
	F.1.1.4	ÇED Performans İzleme ve Geri Bildirim Mekanizmasının oluşturulması		
H.1.2	SÇD Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi, Çevre Duyarlı Plan/Programların Geliştirilmesi			
	F.1.2.1	Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) İdari Yapılanması ve Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi	Altyapı Yatırımları ÇED ce SÇD Dairesi Başkanlığı	Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Dairesi Başkanlığı
	F.1.2.2	Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'ne tabi plan ve programlara stratejik çevresel değerlendirmesi uygulanması		
	F.1.2.3	SÇD süreçlerinin yaygınlaştırılması ve paydaşların SÇD kabiliyetlerinin artırılması		
	F.1.2.4	Ulusal Çevre Bilgi (ve Gözlem Ağı) Sistemi oluşturulması, Planlama, Stratejik Çevresel Değerlendirme ve Çevresel Etki Değerlendirmelerinde bütünsel olarak kullanımının sağlanması		
	F.1.2.5	İlgili paydaşların bilinçlendirilmesi ve SÇD sürecine etkin katılımının sağlanması		
H.1.3	Faaliyet ve Ürünlerin Çevre ile Uyumunu Sağlamak İçin Çevre Denetimleri ile ÇED İzmelerinin Etkinliğinin Artırılması			
	F.1.3.1	E-denetim sisteminin mobil denetime uygun olarak geliştirilecek ve diğer çevre uygulamalarına entegrasyon çalışmalarının gerçekleştirilmesi	Altyapı Yatırımları ÇED ce SÇD Dairesi Başkanlığı Laboratuvar Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Dairesi Başkanlığı	Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
	F.1.3.2	Matbu tutanak (kâğıt) kullanımının azaltılması amacıyla mobil denetime uygun olarak geliştirilmesi, mobil denetimin yaygınlaştırılması		
	F.1.3.3	Etkin bir çevre denetimi gerçekleştirilmesi amacıyla sektörel alanlar tespit edilerek, bu doğrultuda strateji belirlenmesinin sağlanması		
	F.1.3.4	Kirlilik baskısı altında olan alt havzalarda noktasal ve yayılı kaynaklı kirlleticiler ile su kalitesinin iyileştirilmesi için alınması gereken ilave tedbirlerin belirlenmesi		
	F.1.3.5	Susurluk Havzasından Marmara Denizi'ne ulaşan karasal girdilerin online tespiti için, tüm havzayı temsil edecek noktada ve/veya noktalarda kurulan online izleme istasyon sayısının yeterli düzeye ulaştırılması		
	F.1.3.6	Çevre denetçilerinin kapasitelerini geliştirmek üzere sektörel uzmanlaşma eğitimi ve ihtisaslaşma yapılması		
	F.1.3.7	ÇED Raporları ve Süreçlerinin İyileştirilmesi		

	F.1.3.8	Vaka Bildirim Uygulamasının 81 İl Müdürlüğünde eğitimlerinin verilerek aktif olarak kullanılmasının sağlanması		
H.1.4	ÇED Süreçleri ile İlgili Kamuoyu Algısının İyileştirilmesi			
	F.1.4.1	ÇED Süreçleri ile İlgili Gerekliliği ve Farkındalığı artırma çalışmalarının yapılması	ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Dairesi Başkanlığı Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı
	F.1.4.2	ÇED süreçlerine güven ve katılımın artırılması faaliyetlerinin geliştirilmesi		
	F.1.4.3	Karar alma mekanizmasına halkın ve diğer paydaşlarının katılımının sağlanması için katılım mekanizmalarının geliştirilmesi		
H.1.5	Çevresel zararları önleme ve Caydırıcılığın Güçlendirilmesi			
	F.1.3.1	Çevreyi korumak için cezaların caydırıcılığının güçlendirilmesi	ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Dairesi Başkanlığı	Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
	F.1.3.2	Çevre kirliliğine yol açan kurum ve kuruluşlarla ilgili hukuki düzenleme yapılması		
	F.1.3.3	Çocuklar ve Gençler için yıllık Çevre denetim alanında etkinlik ve eğitimlerin programlarının düzenlenmesi		
Amaç 2. Çevre Hizmetleri Referans Laboratuvarının Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi				
H.2.1	Çevre Hizmetleri Referans Laboratuvarının Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi			
	F.2.1.1	Çevresel ölçüm, analiz ve izleme altyapısının güçlendirilmesi Türkiye genelinde laboratuvar hizmetleri ihtiyaçlarının giderilmesi doğrultusunda kapasite geliştirme çalışmalarının yapılması	Laboratuvar Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
	F.2.1.2	Çevre mevzuatının ve sektörün ihtiyaçlarına cevap verebilmek için yeni laboratuvar bölümleri kurulması		
	F.2.1.3	Çevre alanında Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri için gerekli teknik, idari ve organizasyonel altyapının güçlendirilmesi		
H.2.2	Çevre alanında Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri ile çevresel teknolojilerin geliştirilmesi			
	F.2.2.1	Alıcı ortamlara etkinin azaltılması ve engellenmesi, doğaya deşarjın önlenmesi amacıyla atık yönetim uygulamalarının geliştirilmesi, kolaylaştırılması, yaygınlaştırılması Ar-Ge çalışmalarının yapılması	Altyapı Yatırımları ÇED ce SÇD Dairesi Başkanlığı Laboratuvar Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı Endüstriyel Yatırımlar ÇED Dairesi Başkanlığı	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
	F.2.2.2	Çevre alıcı ortam ölçüm alanında kullanılan girdi/ürün ve hizmetler (cihazlar, materyaller ve hizmetler) için Yerli Üretimin Desteklenmesi ve Teşviki ile Çevre alanında ithalata bağımlı yüksek katma değerli ürünlerin yerli ikamesinin üretimini ve geliştirilmesini sağlayacak destekleyici faaliyetlerin yürütülmesi		
	F.2.2.3	Çevre alıcı ortam izleme sistemi ile ilgili yerli yazılım çözümleri geliştirilmesi		
	F.2.2.4	Çevresel Veri Havuzu ve İnovasyon Merkezi- Bakanlık tarafından yürütülen tüm çevre denetimi ve ÇED İzleme verilerinin kayıt altına alınması . Çevresel Etki verilerinin ilgili alanlarda kullanımı için veri yönetimi çalışmalarının yapılması		
H.2.3	Çevre alanında ulusal ve uluslararası ileri laboratuvar hizmetleri sunulması			
	F.2.3.1	Akreditasyon kapsamına yeni parametrelerin eklenmesi, mevcut akreditasyon çalışmalarının (örnek: ulusal/uluslararası yeterlilik testlerine katılım, validasyon/verifikasyon çalışmaları, cihaz kalibrasyonlarının takibi vb.) sürdürülmesi	Laboratuvar Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
	F.2.3.2	Ölçüm ve analiz kalitesinin üst seviyede tutulmasını sağlamak için ulusal/uluslararası yeterlilik testlerini ve personel yetkinliğini artırmaya yönelik eğitim çalışmalarına devam edilmesi		
	F.2.3.3	Yeterlik testleri ile ilgili düzenleyici kurum olma, yerli cihaz üretimlerinin ve ekipmanların yeterlilik sertifikasyonu faaliyetlerinin başlatılması (Yerli baca gazı ve hava kalitesi ölçüm cihazlarının sertifikalandırılması işlemlerinin yapılması)		
	F.2.3.4	Referans malzeme üretilmesi süreçlerine destek olunması		

H.2.4	F.2.3.5	Laboratuvar Hizmetlerinin tüm bakanlığa entegrasyonunun sağlanması		
	Çevresel performansın izlenmesi, erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesi			
	F.2.4.1	Çevre kirlilik erken uyarı sistemleri merkezinin kurulması ve önleyici sistem ve stratejiler Geliştirilmesi. İleri izleme tekniklerine başlanması	Laboratuvar Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı Endüstriyel Yatırımlar ÇED Dairesi BaşkanlığıÇevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı	Altyapı Yatırımları ÇED ce SÇD Dairesi Başkanlığı Çevre Yeterlilik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
	F.2.4.2	KSTK, SEÖS ve SAİS verisi ile sanayi tesislerin üretim hacimleri ve kaynak kullanımı verisinin birlikte kullanımı ile Çevresel Performans İndeksi bilgisinin oluşturulması (Sanayi Tesisleri Çevresel Performans İndeksinin (CPI) oluşturulması ve yayınlanması)		
	F.2.4.3	Erken uyarı sistemi ve ileri izleme teknikleri ile vatandaş biliminin oluşturulması		
F.2.4.4	Susurluk Havzasından Marmara Denizi'ne ulaşan karasal girdilerin online tespiti			
Amaç 3. Çevre Standartlarının Geliştirilmesi ve İyi çevresel Uygulamaların Yaygınlaştırılması				
H.3.1	Çevre kirliliği ölçüm ve izleme Standartlarının Geliştirilmesi ve Ulusal Standartların Oluşturulması			
	F.3.1.1	Ulusal ve uluslararası düzeyde çevre kirliliği ölçüm ve izleme standartları geliştirilmesi/uygulanması konusunda Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ile ve akreditasyon hizmetleri konusunda akreditasyon kurumu (TÜRKAK) ile birlikte çalışmak geliştirmek ve akreditasyon hizmetleri için çalışmalara başlanması ve gerekli yapılanmanın oluşturulması	Laboratuvar Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı Endüstriyel Yatırımlar ÇED Dairesi Başkanlığı Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı	Altyapı Yatırımları ÇED ce SÇD Dairesi Başkanlığı Çevre Yeterlilik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Dairesi Başkanlığı İzin ve Lisans Dairesi Başkanlığı Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü
	F.3.1.2	Ülkemizde faaliyet gösteren endüstriyel sektörlerin incelenerek, sektörel deşarj kriterlerinin geliştirilmesine katkı sağlanması		
	F.3.1.3	Çevresel Göstergeler kitapçığı ve Çevre Sorunları Öncelikleri Raporu dokümanlarının modern teknoloji dahilinde yürütülmesi ve yayınlanması		
	F.3.1.4	Çevresel verilere ilişkin istatistik ve bülten çalışmalarının yetkin kurumlarla işbirliği halinde uluslararası standartlara uygun olarak yayınlanmasını sağlamak		
H.3.2	Çevresel Etki Eğitim, Bilgi ve Danışmanlık Merkezi Oluşturulması			
	F.3.2.1	Nitelikli insan kaynağı gelişim ortamının oluşturulması ve insan kaynaklarının güçlendirilmesi	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Laboratuvar Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı	Endüstriyel Yatırımlar ÇED Dairesi Başkanlığı Altyapı Yatırımları ÇED ce SÇD Dairesi Başkanlığı Çevre Yeterlilik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Dairesi Başkanlığı İzin ve Lisans Dairesi Başkanlığı
	F.3.2.2	Çevre alanında ulusal ve uluslararası tüm paydaşlara danışmanlık hizmeti sunulması		
	F.3.2.3	Çevre denetçilerinin sektörel yetkinliğinin artırılması, ihtisaslaştırılması, bilgi, beceri ve deneyimlerin paylaşılması amacıyla eğitim çalışmalarının yapılması		
	F.3.2.4	İlgili kamu kurumları için etki değerlendirme teknikleri konusunda eğitimler düzenlenmesi		
	F.3.2.5	Yetkilendirme konusunda çalışan personelin kapasitesinin geliştirilmesi. Çevre konusunda çalışan Danışman Firmaların kapasitesi ve niteliklerinde iyileştirilmeler yapılması.		
H.3.3	İyi Çevresel Uygulamaların Geliştirilmesi ve Desteklenmesi			
	F.3.3.1	Çevre etiket sisteminin yaygınlaştırılması, Yeni ürün ve hizmetlere yönelik kriterler belirlenerek, çevre etiketi uygulaması yapılacak ürün ve hizmet grubu sayısının artırılması	Çevre Yeterlilik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
	F.3.3.2	İyi Çevresel Uygulamalar ile ilgili gençlerin ve çocukların farkındalığını artıracak eğitim ve katılım faaliyetleri düzenlenmesi		
	F.3.3.3	“İyi Çevresel Uygulamaların” teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi		

	F.3.3.4	Çevresel etkileri olan ana sektörler (Atık ve Kimya, Tarım ve Gıda Sanayi, Petrol ve Metalik Madenler, Agrega ve Doğaltaş, Turizm ve Konut, Ulaşım ve Kıyı, Enerji) için “iyi çevresel uygulamaların ”sektörel katkısının anlaşılması ve ilgili farkındalığın artırılması,		
	F.3.3.5	Toplumun iyi çevre duyarlılığını artıracak yayın, kamu spotu, film, Çevre Televizyon Radyo Kanalı Kurulması (ÇevreRTV) vb faaliyetlerin planlanması		
	F.3.3.6	Çevresel etki değerlendirme konusunda Bakanlığımız, kamu kurumları, üniversitelerin kapasitelerinin geliştirilerek iyi uygulamaların paydaşlarla paylaşımının sağlanması		
Amaç 4. Çevre Korumasına Yönelik Çevresel Etki Değerlendirme, İzin, Lisans, İzleme, Denetim, Envanter ve Raporlama Hizmetleri Kapasitesinin Geliştirilmesi				
H.4.1	Ulusal Hava Kalitesi İzleme ve Yönetim Merkezi Kurulması			
	F.4.1.1	Temiz Hava Merkezleri (THM) yönetim sistemleri ve yapılanmasının revize edilmesi	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü	Laboratuvar Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı
	F.4.1.2	Temiz Hava Merkezi Müdürlüklerinin Kapasitelerinin Güçlendirilmesi		
	F.4.1.3	Temiz Hava Merkez Müdürlükleri ile Bakanlık (Genel Müdürlük dışındaki) merkez teşkilatı arasındaki iletişim ve koordinasyonun güçlendirilmesi		
	F.4.1.4	Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezine bağlı illerden, ihtiyaç duyulan illere, yeni hava kalitesi ölçüm istasyonlarının kurulması. Diğer bölgelerde ise, ihtiyaç analizi yapıldıktan sonra, yeni nesil portatif hava kalitesi ölçüm sistemleri ile ağdaki istasyon sayısının artırılması		
H.4.2	Çevresel bilgi sistemlerinin, çevresel bilgi yönetiminin ve Avrupa Çevre Ajansı çalışmalarının geliştirilmesi			
	F.4.3.1	Dijital dönüşüm çerçevesinde Sürekli İzleme Sistemi (SİM) yazılımında söz konusu modül sayılarının artırılması SİM kapasitesinin geliştirilmesi için çalışmalara başlanması	Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı Laboratuvar Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı	Endüstriyel Yatırımlar ÇED Dairesi Başkanlığı İzin ve Lisans Dairesi Başkanlığı
	F.4.3.2	Kirlenici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Sistemi’ne dahil olacak endüstriyel faaliyetlerin belirlenmesi		
	F.4.3.3	Dinamik yapıya sahip tüm izin ve lisans süreçlerinin entegre izlenip yürütüleceği yazılım geliştirilmesi		
	F.4.3.4	Çevresel bilgi sistemlerinin, çevresel verinin değerlendirilmesinin, çevre durum raporlarının hazırlanmasının ve Avrupa Çevre Ajansı (AÇA) çalışmalarının geliştirilmesi için çalışmaların güçlendirilmesi		
H.4.3	Yeterlik Hizmetleri Belgelendirme Faaliyetlerinin Geliştirilmesi			
	F.4.3.1	Yeterlik Hizmetleri Bilinçlendirme ve Eğitim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi	Çevre Yeterlilik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı İzin ve Lisans Dairesi Başkanlığı	
	F.4.3.2	Daha nitelikli tesislere çevre izin ve lisanslı tesislerin kazandırılması, İşletmelerin Ülkemizin alıcı ortamlarına (hava, su, toprak) olumsuz çevresel etkilerinin azaltılarak, kalite değerlerinin artırılması, doğal kaynakların korunması ve ikincil hammadde miktarlarının artırılarak katma değeri yüksek ürünlere dönüştürülmesi		
Amaç 5. Kurumsal Yönetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi				
H.5.1	Organizasyonel Yapılanmanın İyileştirilmesi ve Geliştirilmesi			
	F.5.1.1	Kurumsal organizasyon yapısının iyileştirilmesi, görev, sorumluluk ve yetkilerle ilgili mevzuat gerekliliklerinin sağlanması	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Altyapı Yatırımları ÇED ce SÇD Dairesi Başkanlığı Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü	Tüm Birimler
	F.5.1.2	Sorumluluklar ve görevler ile ilgili sürdürülebilir, standart uygulama rehberlerinin hazırlanması		
	F.5.1.3	THM yapılanmasının güçlendirilmesi		
	F.5.1.4	SÇD yapılanmasının güçlendirilmesi		
	F.5.1.5	AR-GE ve İnovasyon için Organizasyon gerekliliklerinin oluşturulması ve Referans Laboratuvarı organizasyonel yapısının güçlendirilmesi		

H.5.2	İnsan Kaynakları Yönetimi ve Politikalarının Güçlendirilmesi			
	F.5.2.1	İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarının Güçlendirilmesi	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	Tüm Birimler
	F.5.2.2	İnsan Kaynakları Kapasitesinin Nitelik ve Nicelik Olarak İyileştirilmesi, Nitelikli personelin sürdürülebilirliğinin sağlanması için çalışmalar yapılması		
	F.5.2.3	İş yükünün personel ve birimler arasında dağılımının ve personel mali ve özlük hakları ile ilgili uygulamaların iyileştirilmesi		
	F.5.2.4	Mesleki /kişisel/Oryantasyon eğitimi faaliyetlerinin güçlendirilmesi		
H.5.3	Kurumsal Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi ve Güçlendirilmesi			
	F.5.3.1	Kurumsal Yönetim Sistemlerinin Geliştirilmesi ve Sürdürülebilirlik İçin Uygulama Rehberlerinin Hazırlanması. - Varlık Yönetimi ve Sorumluluğu (Bilgi ve Doküman Yönetimi, Bilgi Güvenliği) Sisteminin Güçlendirilmesi, . - Risk Yönetimi Sisteminin Geliştirilmesi, . - Süreç Yönetimi Sisteminin Güçlendirilmesi	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı	Tüm Birimler
	F.5.3.2	Kurumsal Yönetim Sistemleri ile İlgili Olarak; Planlama, Uygulama, İzleme, Değerlendirme ve İyileştirme Faaliyetlerinin Geliştirilmesi		
H.5.4	Kurumsal Kaynak ve Destek Hizmetleri Kapasitesinin Geliştirilmesi			
	F.5.4.1	Dijitalleşme Çalışmalarının Artırılması	Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	Tüm Birimler
	F.5.4.2	Bilişim teknolojileri yazılım ve donanım kaynaklarının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi		
	F.5.4.3	Makine-teçhizat, ekipman-malzeme kapasitesinin geliştirilmesi		
	F.5.4.4	Birimler arası koordinasyon, iş birliği ve iletişimin geliştirilmesi		

5.3. Maliyetlendirme

Tablo.5.5.'de 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar Hedefler Maliyet Tablosu (Bin TL) verilmiştir.

Tablo.5.5. 2028 Strateji ve Vizyon Belgesi Amaçlar Hedefler Maliyet Tablosu (Bin TL)							
Amaçlar			MALİYETLER (BİN TL)				
	Hedefler						
		Faaliyetler	2025	2026	2027	2028	TOPLAM
Amaç 1. Çevre Korumasına Yönelik Planlama, Çevresel Etki Değerlendirme ve Denetim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi ve Hizmet Kapasitesinin Artırılması							
H.1.1.	Türkiye Entegre Sürekli ÇED ve Denetim Merkezi Kurulması		34.000	20.500	25.625	32.031	112.157
	F.1.1.1	Ulusal ve uluslararası düzeyde çevre alanında ileri entegre ÇED ve denetim teknolojilerinin geliştirilmesi					
	F.1.1.2	Yeni konular ve gelişen süreçlerle ilgili gerekli araştırmaların yapılarak yeni ÇED uygulamalarının projelendirilmesi ve uygulama entegrasyonunun sağlanması					

	F.1.1.3	Çevresel Risk İzleme ve Risk Yönetim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi					
	F.1.1.4	ÇED Performans İzleme ve Geri Bildirim Mekanizmasının oluşturulması					
H.1.2	SÇD Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi, Çevre Duyarlı Plan/Programların Geliştirilmesi						
	F.1.2.1	Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) İdari Yapılanması ve Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi					
	F.1.2.2	Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'ne tabi plan ve programlara stratejik çevresel değerlendirmesi uygulanması					
	F.1.2.3	SÇD süreçlerinin yaygınlaştırılması ve paydaşların SÇD kabiliyetlerinin artırılması					
	F.1.2.4	Ulusal Çevre Bilgi (ve Gözlem Ağı) Sistemi oluşturulması, Planlama, Stratejik Çevresel Değerlendirme ve Çevresel Etki Değerlendirmelerinde bütünsel olarak kullanımının sağlanması					
	F.1.2.5	İlgili paydaşların bilinçlendirilmesi ve SÇD sürecine etkin katılımının sağlanması					
H.1.3	Faaliyet ve Ürünlerin Çevre ile Uyumunu Sağlamak İçin Çevre Denetimleri ile ÇED İzlemelerinin Etkinliğinin Artırılması						
	F.1.3.1	E-denetim sisteminin mobil denetime uygun olarak geliştirilecek ve diğer çevre uygulamalarına entegrasyon çalışmalarının gerçekleştirilmesi					
	F.1.3.2	Matbu tutanak (kâğıt) kullanımının azaltılması amacıyla mobil denetime uygun olarak geliştirilmesi, mobil denetimin yaygınlaştırılması					
	F.1.3.3	Etkin bir çevre denetimi gerçekleştirilmesi amacıyla sektörel alanlar tespit edilerek, bu doğrultuda strateji belirlenmesinin sağlanması					
	F.1.3.4	Kirlilik baskısı altında olan alt havzalarda noktasal ve yayılı kaynaklı kirlleticiler ile su kalitesinin iyileştirilmesi için alınması gereken ilave tedbirlerin belirlenmesi					
	F.1.3.5	Susurluk Havzasından Marmara Denizi'ne ulaşan karasal girdilerin online tespiti için, tüm havzayı temsil edecek noktada ve/veya noktalarda kurulan online izleme istasyon sayısının yeterli düzeye ulaştırılması					
	F.1.3.6	Çevre denetçilerinin kapasitelerini geliştirmek üzere sektörel uzmanlaşma eğitimi ve ihtisaslaşma yapılması					
	F.1.3.7	ÇED Raporları ve Süreçlerinin İyileştirilmesi					
	F.1.3.8	Vaka Bildirim Uygulamasının 81 İl Müdürlüğünde eğitimlerinin verilerek aktif olarak kullanılmasının sağlanması					
H.1.4	ÇED Süreçleri ile İlgili Kamuoyu Algısının İyileştirilmesi		2.000	6.000	6.000	10.000	24.000
	F.1.4.1	ÇED Süreçleri ile İlgili Gerekliliği ve Farkındalığı artırma çalışmalarının yapılması					
	F.1.4.2	ÇED süreçlerine güven ve katılımın artırılması faaliyetlerinin geliştirilmesi					
	F.1.4.3	Karar alma mekanizmasına halkın ve diğer paydaşlarının katılımının sağlanması için katılım mekanizmalarının geliştirilmesi					
H.1.5	Çevresel zararları önleme ve Caydırıcılığın Güçlendirilmesi						
	F.1.3.1	Çevreyi korumak için cezaların caydırıcılığının güçlendirilmesi					
	F.1.3.2	Çevre kirliliğine yol açan kurum ve kuruluşlarla ilgili hukuki düzenleme yapılması					
	F.1.3.3	Çocuklar ve Gençler için yıllık Çevre denetim alanında etkinlik ve eğitimlerin programlarının düzenlenmesi					
Amaç 2. Çevre Hizmetleri Referans Laboratuvarının Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi			481.000	209.500	261.875	327.340	1.279.718
H.2.1	Çevre Hizmetleri Referans Laboratuvarının Güçlendirilmesi ve Faaliyet Kapsamının Genişletilmesi						
	F.2.1.1	Çevresel ölçüm, analiz ve izleme altyapısının güçlendirilmesi Türkiye genelinde laboratuvar hizmetleri ihtiyaçlarının giderilmesi doğrultusunda kapasite geliştirme çalışmalarının yapılması					

	F.2.1.2	Çevre mevzuatının ve sektörün ihtiyaçlarına cevap verebilmek için yeni laboratuvar bölümleri kurulması					
	F.2.1.3	Çevre alanında Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri için gerekli teknik, idari ve organizasyonel altyapının güçlendirilmesi					
H.2.2	Çevre alanında Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri ile çevresel teknolojilerin geliştirilmesi						
	F.2.2.1	Alıcı ortamlara etkinin azaltılması ve engellenmesi, doğaya deşarjın önlenmesi amacıyla atık yönetim uygulamalarının geliştirilmesi, kolaylaştırılması, yaygınlaştırılması Ar-Ge çalışmalarının yapılması					
	F.2.2.2	Çevre alıcı ortam ölçüm alanında kullanılan girdi/ürün ve hizmetler (cihazlar, materyaller ve hizmetler) için Yerli Üretimin Desteklenmesi ve Teşviki ile Çevre alanında ithalata bağımlı yüksek katma değerli ürünlerin yerli ikamesinin üretimini ve geliştirilmesini sağlayacak destekleyici faaliyetlerin yürütülmesi					
	F.2.2.3	Çevre alıcı ortam izleme sistemi ile ilgili yerli yazılım çözümleri geliştirilmesi					
	F.2.2.4	Çevresel Veri Havuzu ve İnovasyon Merkezi- Bakanlık tarafından yürütülen tüm çevre denetimi ve ÇED İzleme verilerinin kayıt altına alınması . Çevresel Etki verilerinin ilgili alanlarda kullanımı için veri yönetimi çalışmalarının yapılması					
H.2.3	Çevre alanında ulusal ve uluslararası ileri laboratuvar hizmetleri sunulması		68.250	104.000	92.350	101.800	366.400
	F.2.3.1	Akreditasyon kapsamına yeni parametrelerin eklenmesi, mevcut akreditasyon çalışmalarının (örnek: ulusal/uluslararası yeterlilik testlerine katılım, validasyon/verifikasyon çalışmaları, cihaz kalibrasyonlarının takibi vb.) sürdürülmesi					
	F.2.3.2	Ölçüm ve analiz kalitesinin üst seviyede tutulmasını sağlamak için ulusal/uluslararası yeterlilik testlerini ve personel yetkinliğini artırmaya yönelik eğitim çalışmalarına devam edilmesi					
	F.2.3.3	Yeterlik testleri ile ilgili düzenleyici kurum olma, yerli cihaz üretimlerinin ve ekipmanların yeterlilik sertifikasyonu faaliyetlerinin başlatılması (Yerli baca gazı ve hava kalitesi ölçüm cihazlarının sertifikalandırılması işlemlerinin yapılması)					
	F.2.3.4	Referans malzeme üretilmesi süreçlerine destek olunması					
	F.2.3.5	Laboratuvar Hizmetlerinin tüm bakanlığa entegrasyonunun sağlanması					
H.2.4	Çevresel performansın izlenmesi, erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesi						
	F.2.4.1	Çevre kirlilik erken uyarı sistemleri merkezinin kurulması ve önleyici sistem ve stratejiler Geliştirilmesi. İleri izleme tekniklerine başlanması					
	F.2.4.2	KSTK, SEÖS ve SAİS verisi ile sanayi tesislerin üretim hacimleri ve kaynak kullanımı verisinin birlikte kullanımı ile Çevresel Performans İndeksi bilgisinin oluşturulması (Sanayi Tesisleri Çevresel Performans İndeksinin (ÇPİ) oluşturulması ve yayınlanması)					
	F.2.4.3	Erken uyarı sistemi ve ileri izleme teknikleri ile vatandaş biliminin oluşturulması					
	F.2.4.4	Susurluk Havzasından Marmara Denizi'ne ulaşan karasal girdilerin online tespiti					
Amaç 3. Çevre Standartlarının Geliştirilmesi ve İyi çevresel Uygulamaların Yaygınlaştırılması							
H.3.1	Çevre kirliliği ölçüm ve izleme Standartlarının Geliştirilmesi ve Ulusal Standartların Oluşturulması						
	F.3.1.1	Ulusal ve uluslararası düzeyde çevre kirliliği ölçüm ve izleme standartları geliştirilmesi/uygulanması konusunda Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ile ve akreditasyon hizmetleri konusunda akreditasyon kurumu (TÜRKAK) ile birlikte çalışmak geliştirmek ve akreditasyon hizmetleri için çalışmalara başlanması ve gerekli yapılanmanın oluşturulması					
	F.3.1.2	Ülkemizde faaliyet gösteren endüstriyel sektörlerin incelenerek, sektörel deşarj kriterlerinin geliştirilmesine katkı sağlanması					
	F.3.1.3	Çevresel Göstergeler kitapçığı ve Çevre Sorunları Öncelikleri Raporu dokümanlarının modern teknoloji dahilinde yürütülmesi ve yayınlanması					
	F.3.1.4	Çevresel verilere ilişkin istatistik ve bülten çalışmalarının yetkin kurumlarla işbirliği halinde uluslararası standartlara uygun olarak yayınlanmasını sağlamak					

H.3.2	Çevresel Etki Eğitim, Bilgi ve Danışmanlık Merkezi Oluşturulması						
	F.3.2.1	Nitelikli insan kaynağı gelişim ortamının oluşturulması ve insan kaynaklarının güçlendirilmesi					
	F.3.2.2	Çevre alanında ulusal ve uluslararası tüm paydaşlara danışmanlık hizmeti sunulması					
	F.3.2.3	Çevre denetçilerinin sektörel yetkinliğinin artırılması, ihtisaslaştırılması, bilgi, beceri ve deneyimlerin paylaşılması amacıyla eğitim çalışmalarının yapılması					
	F.3.2.4	İlgili kamu kurumları için etki değerlendirme teknikleri konusunda eğitimler düzenlenmesi					
	F.3.2.5	Yetkilendirme konusunda çalışan personelin kapasitesinin geliştirilmesi. Çevre konusunda çalışan Danışman Firmaların kapasitesi ve niteliklerinde iyileştirilmeler yapılması.					
H.3.3	İyi Çevresel Uygulamaların Geliştirilmesi ve Desteklenmesi		6.500	10.000	12.000	14.000	42.500
	F.3.3.1	Çevre etiket sisteminin yaygınlaştırılması, Yeni ürün ve hizmetlere yönelik kriterler belirlenerek, çevre etiketi uygulaması yapılacak ürün ve hizmet grubu sayısının artırılması					
	F.3.3.2	İyi Çevresel Uygulamalar ile ilgili gençlerin ve çocukların farkındalığını artıracak eğitim ve katılım faaliyetleri düzenlenmesi					
	F.3.3.3	“İyi Çevresel Uygulamaların” teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi					
	F.3.3.4	Çevresel etkileri olan ana sektörler (Atık ve Kimya, Tarım ve Gıda Sanayi, Petrol ve Metalik Madenler, Agregat ve Doğaltaş, Turizm ve Konut, Ulaşım ve Kıyı, Enerji) için “iyi çevresel uygulamaların ”sektörel katkısının anlaşılması ve ilgili farkındalığın artırılması,					
	F.3.3.5	Toplumun iyi çevre duyarlılığını artıracak yayın, kamu spotu, film, Çevre Televizyon Radyo Kanalı Kurulması (ÇevreRTV) vb faaliyetlerin planlanması					
	F.3.3.6	Çevresel etki değerlendirme konusunda Bakanlığımız, kamu kurumları, üniversitelerin kapasitelerinin geliştirilerek iyi uygulamaların paydaşlarla paylaşımının sağlanması					
Amaç 4. Çevre Korumasına Yönelik Çevresel Etki Değerlendirme, İzin, Lisans, İzleme, Denetim, Envanter ve Raporlama Hizmetleri Kapasitesinin Geliştirilmesi							
H.4.1	Ulusal Hava Kalitesi İzleme ve Yönetim Merkezi Kurulması		55.130	154.130	145.369	141.479	496.108
	F.4.1.1	Temiz Hava Merkezleri (THM) yönetim sistemleri ve yapılanmasının revize edilmesi					
	F.4.1.2	Temiz Hava Merkezi Müdürlüklerinin Kapasitelerinin Güçlendirilmesi					
	F.4.1.3	Temiz Hava Merkez Müdürlükleri ile Bakanlık (Genel Müdürlük dışındaki) merkez teşkilatı arasındaki iletişim ve koordinasyonun güçlendirilmesi					
	F.4.1.4	Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezine bağlı illerden, ihtiyaç duyulan illere, yeni hava kalitesi ölçüm istasyonlarının kurulması. Diğer bölgelerde ise, ihtiyaç analizi yapıldıktan sonra, yeni nesil portatif hava kalitesi ölçüm sistemleri ile ağıdaki istasyon sayısının artırılması					
H.4.2	Çevresel bilgi sistemlerinin, çevresel bilgi yönetiminin ve Avrupa Çevre Ajansı çalışmalarının geliştirilmesi		30.000	28.000	10.000	5.000	73.000
	F.4.3.1	Dijital dönüşüm çerçevesinde Sürekli İzleme Sistemi (SİM) yazılımında söz konusu modül sayılarının artırılması SİM kapasitesinin geliştirilmesi için çalışmalara başlanması					
	F.4.3.2	Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Sistemi'ne dahil olacak endüstriyel faaliyetlerin belirlenmesi					
	F.4.3.3	Dinamik yapıya sahip tüm izin ve lisans süreçlerinin entegre izlenip yürütüleceği yazılım geliştirilmesi					
	F.4.3.4	Çevresel bilgi sistemlerinin, çevresel verinin değerlendirilmesinin, çevre durum raporlarının hazırlanmasının ve Avrupa Çevre Ajansı (AÇA) çalışmalarının geliştirilmesi için çalışmaların güçlendirilmesi					
H.4.3	Yeterlik Hizmetleri Belgelendirme Faaliyetlerinin Geliştirilmesi						
	F.4.3.1	Yeterlik Hizmetleri Bilinçlendirme ve Eğitim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi					

	F.4.3.2	Daha nitelikli tesislere çevre izin ve lisanslı tesislerin kazandırılması, İşletmelerin Ülkemizin alıcı ortamlarına (hava, su, toprak) olumsuz çevresel etkilerinin azaltılarak, kalite değerlerinin artırılması, doğal kaynakların korunması ve ikincil hammadde miktarlarının artırılarak katma değeri yüksek ürünlere dönüştürülmesi					
Amaç. 5. Kurumsal Yönetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi							
H.5.1	Organizasyonel Yapılanmanın İyileştirilmesi ve Geliştirilmesi						
	F.5.1.1	Kurumsal organizasyon yapısının iyileştirilmesi, görev, sorumluluk ve yetkilerle ilgili mevzuat gerekliliklerinin sağlanması					
	F.5.1.2	Sorumluluklar ve görevler ile ilgili sürdürülebilir, standart uygulama rehberlerinin hazırlanması					
	F.5.1.3	THM yapılanmasının güçlendirilmesi					
	F.5.1.4	SÇD yapılanmasının güçlendirilmesi					
	F.5.1.5	AR-GE ve İnovasyon için Organizasyon gerekliliklerinin oluşturulması ve Referans Laboratuvarı organizasyonel yapısının güçlendirilmesi					
H.5.2	İnsan Kaynakları Yönetimi ve Politikalarının Güçlendirilmesi		5.000	7.000	3.000	3.000	18.000
	F.5.2.1	İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarının Güçlendirilmesi					
	F.5.2.2	İnsan Kaynakları Kapasitesinin Nitelik ve Nicelik Olarak İyileştirilmesi, Nitelikli personelin sürdürülebilirliğinin sağlanması için çalışmalar yapılması					
	F.5.2.3	İş yükünün personel ve birimler arasında dağılımının ve personel mali ve özlük hakları ile ilgili uygulamaların iyileştirilmesi					
	F.5.2.4	Mesleki /kişisel/Oryantasyon eğitimi faaliyetlerinin güçlendirilmesi					
H.5.3	Kurumsal Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi ve Güçlendirilmesi		8.500	4.000	2.800	2.000	17.300
	F.5.3.1	Kurumsal Yönetim Sistemlerinin Geliştirilmesi ve Sürdürülebilirlik İçin Uygulama Rehberlerinin Hazırlanması. • Varlık Yönetimi ve Sorumluluğu (Bilgi ve Doküman Yönetimi, Bilgi Güvenliği) Sisteminin Güçlendirilmesi, · • Risk Yönetimi Sisteminin Geliştirilmesi, · • Süreç Yönetimi Sisteminin Güçlendirilmesi					
	F.5.3.2	Kurumsal Yönetim Sistemleri ile İlgili Olarak; Planlama, Uygulama, İzleme, Değerlendirme ve İyileştirme Faaliyetlerinin Geliştirilmesi					
H.5.4	Kurumsal Kaynak ve Destek Hizmetleri Kapasitesinin Geliştirilmesi		10.000	15.000	5.000	5.000	35.000
	F.5.4.1	Dijitalleşme Çalışmalarının Artırılması					
	F.5.4.2	Bilişim teknolojileri yazılım ve donanım kaynaklarının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi					
	F.5.4.3	Makine-teçhizat, ekipman-malzeme kapasitesinin geliştirilmesi					
	F.5.4.4	Birimler arası koordinasyon, iş birliği ve iletişimin geliştirilmesi					

6. İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Strateji ve Vizyon Belgesinin izlenmesi ve değerlendirilmesi gerek planın başarılı olarak uygulanması gerekse hesap verme sorumluluğu ilkesinin tesis edilmesi açısından vazgeçilmez bir husustur. Kurumsal öğrenmeyi ve buna bağlı olarak faaliyetlerin sürekli olarak iyileştirilmesini sağlayan bu süreç, yıllık dilimde performans programlarıyla gerçekleştirilmektedir. Bu aşamada yapılacak analizlerin büyük bölümünü performans ölçümü ve performans değerlendirmesi oluşturmaktadır.

İzleme, amaç ve hedeflere göre kaydedilen ilerlemeyi takip etmek amacıyla uygulama öncesi ve uygulama sırasında sürekli ve sistematik olarak nicel ve nitel verilerin toplandığı ve analiz edildiği tekrarlı bir süreçtir. Performans göstergeleri aracılığıyla amaç ve hedeflerin gerçekleşme sonuçlarının belirli bir sıklıkla izlenmesi ve belirlenen dönemler itibarıyla raporlanarak yöneticilerin değerlendirmesine sunulması izleme faaliyetlerini oluşturur.

Gerçekleşmeler birikimli bir şekilde izlenerek plan döneminin başından itibaren elde edilen gelişmelerin ortaya konulması ve planın başarılı bir biçimde uygulanabilmesi için alınması gereken tedbirlere yer verilecektir.

Değerlendirme, devam eden ya da tamamlanmış faaliyetlerin amaç ve hedeflere ulaşmayı ne ölçüde sağladığı ve karar alma sürecine ne ölçüde katkıda bulunduğunu belirlemek amacıyla yapılacak olup, faaliyet ve gerçekleştirmelerinin amaç ve hedeflerle ne ölçüde örtüştüğünü ortaya koyacak analizler yapılacaktır.

İzleme ve değerlendirme süreci kapsamında Strateji ve Vizyon Belgesi da ortaya konulan hedeflerin ne ölçüde gerçekleştiğinin takip edilmesi ve raporlanması çalışmaları yürütülecektir. Stratejik yönetim ve planlama sürecinin en önemli aşaması, hazırlanan planın izleme ve değerlendirme çalışmalarıdır.

Strateji ve Vizyon Belgesi 3'er aylık dönemler halinde yılda 4 defa Performans Programı aracılığıyla izlenecektir. Strateji ve Vizyon Belgesinin değerlendirmesi ise Strateji ve Vizyon Belgesinin kalan süresi için hedeflere nasıl ulaşılabacağına ilişkin alınacak önlemleri içerecek şekilde yapılır. Hazırlanan Strateji ve Vizyon Belgesi değerlendirme tablolarına idare faaliyet raporlarında yer verilir. Ayrıca, Strateji ve Vizyon Belgesi değerlendirme tabloları bir sonraki dönem Strateji ve Vizyon Belgesi çalışmalarında dikkate alınır.

Performans ölçümü, gerçekleşen performans göstergelerine ilişkin verilerin üçer aylık dönemlerle düzenli olarak toplanması ve bilgi sistemleri veri tabanına aktarılması ile gerçekleştirilecektir.

Performans değerlendirmesi, gerçekleşen performans göstergelerinin hedeflenen performans göstergeleriyle karşılaştırılarak yapıldığı analizlerle yapılacaktır. Söz konusu değerlendirme sonucunda gerektiğinde iyileştirme önlemleri alınacaktır.

Strateji ve Vizyon Belgesi da yer alan faaliyet ve projeler, ilgili birimlerce, performans göstergeleri doğrultusunda izlenecek, planın ne ölçüde gerçekleşmekte olduğunu ortaya koyacak çeyrek dönem gerçekleşme raporları hazırlanacaktır.